

S I N T E Z A
obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor)
la proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege
pentru modificarea Codului contravențional nr. 218/2008

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică	1.	Articolul 30 Cod contravențional, după alin. (5) propunem completarea cu un alineat nou - (5¹), cu următorul cuprins: „(5¹) Termenul de prescripție în privința contravențiilor care prevăd practicarea fără licență, fără autorizație a genurilor de activitate licențiate, autorizate în conformitate cu actele normative curge de la data constatării contravenției și până la data rămânării definitive a hotărârii cu privire la cauza contravențională.”. Necesitatea introducerii normei menționate reiese din faptul că, art. 169 lit. 1) Cod Contravențional prevede sancționarea pentru practicarea fără licență, fără autorizație a genurilor de activitate licențiate, autorizate în conformitate cu actele normative care reglementează piața energiei electrice, piața gazelor naturale și piața produselor petroliere sau delegarea atribuțiilor și a funcțiilor licențiate, autorizate către un terț care nu deține licență, autorizație pentru desfășurarea genului de activitate respectiv, care se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei	Nu se acceptă Soluționarea „lacunei legislative” survenite ca urmare a pronunțării de către Curtea Constituțională a <i>Hotărârii nr. 2 din 30.01.2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 10 pct. 4 din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845-XII din 03.01.1992</i> prin modificarea Codului contravențional nu este justificată. Prescripția răspunderii contravenționale, este o cauză de înlăturare a răspunderii contravenționale care constă în înlăturarea răspunderii pentru contravenția săvârșită pe temeiul trecerii, în anumite condiții, a unui interval de timp, cu consecința stingerii raportului juridic de răspundere contravențională născut prin săvârșirea contravenției și scoaterii acestuia de sub incidența legii contravenționale. Funcția prescripției răspunderii contravenționale este aceea de a delimita în timp posibilitatea și obligația legală de tragere la răspundere contravențională pe cei care au săvârșit fapte prevăzute de Codul contravențional. Cu cât mai puțin timp trece din ziua săvârșirii contravenției până la aplicarea sancțiunii contravenționale, cu atât este mai mare eficacitatea aplicării sancțiunii, și invers, sancționarea persoanei după un termen îndelungat de la săvârșirea contravenției este, de regulă, irațională din

	juridice. Totodată, art. 441 din Codul contravențional stipulează că, procesul contravențional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat și va încetat dacă se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 3 alin. (3), art. 4 alin. (3), art. 20 - 31. Art. 30 alin. (1) Cod Contravențional, stabilește că prescripția înlătură răspunderea contravențională. Alin. (2) din art. 30 Cod Contravențional prevede că, termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an și curge de la data săvârșirii contravenției și până la data rămânerii definitive a hotărârii cu privire la cauza contravențională. Concomitent, aducem la cunoștință că, în baza prevederilor art. 10 pct. 4 din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845-XII din 03.01.1992, pentru desfășurarea activității fără licență sau a activităților interzise pe teritoriul Republicii Moldova, precum și a celor permise în mod exclusiv întreprinderilor de stat, Serviciul Fiscal de Stat, Agenția Servicii Publice sau alt organ abilitat cu atribuția de eliberare a licenței aplică amendă în mărimea venitului brut din realizarea obținută în urma activităților menționate. Prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 30.01.2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 10 pct. 4 din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845-XII din 03.01.1992 s-au declarat neconstituționale textele „activității fără de licență” și „amendă în mărimea venitului brut” din art. 10 pct. 4 din Legea nr. 845-	punct de vedere al atingerii scopurilor sancțiunilor contravenționale. Termenul de prescripție pentru toate contravențiile este de 1 an de zile din momentul săvârșirii contravenției. Doar trei contravenții dispun de un termen special de prescripție și anume de 18 luni pentru <i>violența în familie, construcții neautorizate și intervenții neautorizate la construcțiile existente, încălcarea regulilor de desfășurare a activităților nucleare și radiologice.</i> Stabilirea termenului special de prescripție în condițiile propuse de autorul propunerii nu respectă principiul clarității și previzibilității legii., întrucât în materie contravențională ca și în cea penală trebuie să existe limite temporale clar stabilite de lege, în interiorul cărora persoana poate fi atrasă la răspundere. Mai mult, curgerea termenului de prescripție de atragere la răspundere contravențională până la data stabilirii definitive a hotărârii cu privire la cauza contravențională, încalcă principiul funcționării termenului de prescripție în general, care la fel ca și în materie penală depășirea termenului înlătură răspunderea penală a persoanei pentru infracțiunile săvârșite, nu și caracterul penal al faptei. Stabilirea unui termen special de prescripție pentru anumite contravenții va crea premise pentru stabilirea unei excepții care mai degrabă va devine o regulă. În condițiile în care Codul penal stabilește un termen minim de prescripție pentru infracțiunile ușoare de 2 ani, lărgirea spectrului de contravenții cu termen de prescripție special (nelimitat temporal) nu poate fi justificată și acceptată.
--	---	---

		XII din 03.01.1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, hotărârea fiind definitivă și irevocabilă. Prin urmare, în situația în care agentul constatat al ANRE va constata desfășurarea activității fără licență după expirarea termenului general de prescripție (1 an), Agenția nu va mai putea porni procesul contravențional, încheia procesul-verbal cu privire la contravenție și solicita aplicarea sancțiunii prevăzute art. 169 Cod Contravențional. Mai mult ca atât, potrivit art. 4 alin. (11) din Legea nr. 131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, organul de control nu este în drept să supună controlului o perioadă de activitate a persoanei care desfășoară activitate de întreprinzător mai mare de 3 ani de pînă la data începerii controlului. Potrivit art. 15 alin (2) din Legea nr. 174 din 21.09.2017 cu privire la energetică, Agenția efectuează controale planificate sau controale inopinate, din oficiu sau la cerere. Prevederile art. 3 alin. (1) lit. a), g) și i) și ale art. 4 alin. (3), (7¹), (10) și (11) din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nu se extind asupra controalelor efectuate de Agenție, ceea ce presupune că Agenția este în drept să supună controlului perioadele ce depășesc 3 ani. Respectiv, se constată că în situația în care au fost declarate neconstituționale sintagmele din art. 10 pct. 4 din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845-XII din 03.01.1992, iar termenul de prescripție de tragere la răspundere contravențională este de un an din momentul săvârșirii contravenției, s-a format o lacună în cadrul	
--	--	---	--

		legal care generează premise de activitate ilegală și evaziune fiscală atât a întreprinderilor din sectorul energetic, cât și din alte sectoare. Considerăm că completarea art. 30 Cod contravențional cu alineatul (5¹) în redacția propusă, va înlătura această lacună legislativă.	
	2.	La art. 169 lit. 1) Cod contravențional, după sintagma „produselor petroliere” propunem de completat cu sintagma „furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare și producerea, distribuția și furnizarea energiei termice”. Raționamentul completării normei menționate reiese din faptul că, în conformitate cu art. 32 din Legea 303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, activitatea de furnizarea/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare la nivel de raion, municipiu și oraș se supune reglementării prin licențiere. Totodată, eliberarea licenței, prelungirea termenului ei de valabilitate, reperfectarea licenței, eliberarea duplicatului de pe licență, suspendarea și reluarea valabilității licențelor, precum și retragerea licențelor se efectuează de Agenție conform procedurilor stabilite de Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (art. 32 alin. (4) din Legea 303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare). De asemenea art. 18 din Legea nr. 92 din 29.05.2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării stabilește că, activitățile de producere, distribuție și furnizare a energiei termice în scopul comercializării, sunt supuse licențierii. Licența se	Se acceptă Art. 169 lit. 1) va avea următorul cuprins: „1) practicarea fără licență, fără autorizație a genurilor de activitate licențiate, autorizate în conformitate cu actele normative care reglementează piața energiei electrice, piața gazelor naturale și piața produselor petroliere, <i>furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare și producerea, distribuția și furnizarea energiei termice</i> sau delegarea atribuțiilor și a funcțiilor licențiate, autorizate către un terț care nu deține licență, autorizație pentru desfășurarea genului de activitate respectiv;”.

	eliberează persoanelor fizice întreprinzători individuali și persoanelor juridice de către Agenție, în condițiile prevăzute de Legea nr. 92/2014. Respectiv, completarea normei în redacția propusă, are ca scop armonizarea și unificarea aplicării sancțiunilor contravenționale pentru activitatea fără licență în toate sectoarele reglementate de Agenție, inclusiv la furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare și producerea, distribuția și furnizarea energiei termice. Totodată, prin completarea solicitată se va aduce în concordanță denumirea articolului cu dispoziția articolului 169 Cod contravențional.	
3.	La art. 411 alineatul (3) Cod contravențional propunem să fie modificat și expus în următoarea redacție: „(3) Sunt în drept să examineze cauzele contravenționale prevăzute de alin. (1) și (1¹), precum și să aplice sancțiuni directorul general sau directorii Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică”. Conform modificărilor propuse, procedura contravențională urmează a fi exercitată de către angajații ANRE, care vor fi împuterniciți expres în acest sens de către directorul general. Ulterior, după încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție sau emiterea Deciziei de încetare a procesului contravențional, aceasta urmează să fie remisă directorului general sau unuia dintre directorii Consiliului de Administrație al ANRE, pentru examinare și aplicarea sancțiunii prevăzute de sancțiunea articolului corespunzător al Codului contravențional, sau, după caz, de încetare a	Se acceptă Art. 411 va avea următorul cuprins: „Articolul 411. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (1) Contravențiile prevăzute la art.55³, 84, 159 alin. (4), 161–165, 167–169, art. 273 pct.1), 2), 4), 6), 10)–13), art. 278–281, art. 283 alin. (1) și art. 344 se constată și <i>se examinează</i> de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. (1¹) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică constată și <i>examinează</i> contravențiile prevăzute la art. 55³, 84, 159 alin. (4), art.273 pct.1), 2), 4), 6), 10)–13), art. 278–281, art.283 alin.(1) și art.344, săvârșite în domeniile de activitate ce țin de competența sa. (2) Sînt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale șefii subdiviziunilor și angajații împuterniciți de către directorul general al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică. (3) <i>Sunt în drept să examineze cauzele contravenționale și să aplice sancțiuni directorul general</i>

	procesului contravențional. Prin modificarea propusă se urmărește scopul acordării Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nu numai a atribuțiilor de constatare a contravențiilor, dar și de examinare a cauzelor contravenționale, inclusiv de aplicare a sancțiunilor. Propunerea respectivă este consolidată pe următoarele argumente principale: 1) Excluderea cheltuielilor procedurale disproporționate în raport cu amenda prevăzută de sancțiunea articolului respectiv al Codului contravențional și aplicată de instanța de judecată. Articolul 411 Cod contravențional în redacția actuală dă dreptul angajaților împuterniciți de către directorul general al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică doar să constate contravenții și să încheie procese-verbale. Procesele-verbale cu privire la contravenții întocmite, se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente. Respectiva procedură implică două faze separate: constatarea contravenției și întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție de către agentul constatat din cadrul ANRE, iar ulterior cauza se examinează de către instanța de judecată. Prin urmare, persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional urmează să se prezinte atât în fața agentului constatat pentru prezentarea explicațiilor, probelor sau efectuarea unor măsuri ce se impun, precum și în fața instanței de judecată, pentru examinarea în fond a cauzei contravenționale. Acest fapt implică suportarea de către contravenient a cheltuielilor nejustificate (financiare, de timp), care este impus de a se prezenta în fața a două organe	<i>și directorii Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.”</i>
--	---	--

		distincte pentru soluționarea aceleiași cauze, precum și cheltuieli de asistență juridică calificată prestată de către avocați pentru reprezentarea intereselor în instanță. Totodată, ținem să menționăm că în majoritatea cazurilor contravenienții își recunosc vina în comiterea contravențiilor imputate încă la faza încheierii procesului-verbal cu privire la contravenție și sunt dispuse să execute imediat sancțiunea ce se impune. Totuși, reieșind din prevederile art. 411 alin. (3) Cod contravențional, acestea urmează să se prezinte suplimentar în fața instanței de judecată pentru confirmarea recunoașterii vinovăției. În aceste condiții, contravenientul este sustras de mai multe ori de la activitățile sale, mai ales când din motive obiective ședința de judecare a cauzei se amână de mai multe ori (concediu ordinar sau concediu de boală a judecătorului, implicarea judecătorului la diferite seminare, la adunări, la examinarea în complete a unor acțiuni pe cauzele penale complexe, etc), iar acest fapt devine cunoscut numai la prezentarea în ședința de judecare a cauzei. Toate acestea în ansamblu îi generează disconfort nejustificat contravenientului, în coraport cu fapta săvârșită. În același timp, procedura actuală impune Agenția la cheltuieli nejustificate pentru transport și retribuirea muncii, deoarece agentul constatator de asemenea este obligat să se deplaseze la sediul instanței de mai multe ori pentru participarea la examinarea în fond a aceleiași cauze contravenționale, deși vina contravenientului este recunoscută de către acesta integral.	
--	--	--	--

		De menționat și faptul că, la examinarea cauzelor contravenționale, instanțele de judecată numesc cel puțin două ședințe, iar în cazurile mai complexe numărul acestora poate crește considerabil. Prin urmare, agentul constatator este obligat să fie prezent la toate ședințele de examinare a cauzelor contravenționale, fapt care generează dificultăți în planificarea altor activități curente. În același timp, în asemenea situație sunt suportate cheltuieli de transport, care pot fi chiar și mai mari decât cuantumul amenzii aplicate contravenientului, mai ales în cazul când reieșind din prevederile art. 34 alin. (3) Cod contravențional, contravenientul achită în 3 zile lucrătoare jumătate din amenda stabilită de instanță. 2) Neadmiterea încetării procesului contravențional pe motivul expirării termenului de prescripție a răspunderii contravenționale, determinat de tergiversarea examinării cauzei în instanță. Potrivit art. 30 Cod contravențional, prescripția înlătură răspunderea contravențională. Termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an, acesta curgând de la data săvârșirii contravenției și până la data rămânerii definitive a hotărârii cu privire la cauza contravențională. Astfel, termenul de prescripție începe a curge din momentul săvârșirii contravenției și până la rămânerea definitivă a hotărârii cu privire la cauza contravențională. Corespunzător, pentru a considera hotărârea ca fiind definitivă, este necesară survenirea uneia din cele două circumstanțe independente: expirarea termenului de atac al hotărârii, sau emiterea deciziei de către instanța de recurs, prin care să fie	
--	--	---	--

		menținută hotărârea pronunțată de instanța de fond. Prin urmare, constatăm existența unei perioade mari de timp cuprinse între momentul săvârșirii contravenției și momentul rămânerii definitive a hotărârii cu privire la cauza contravențională. În practica Agenției sunt mai multe cazuri când instanța a declarat persoanele vinovate de comiterea contravențiilor, dar a încetat procesele contravenționale în legătură cu expirarea termenului de prescripție a răspunderii contravenționale. Astfel, contravenienții au evitat răspunderea contravențională. Aceste situații, pe de o parte, au fost generate de imposibilitatea instanțelor de judecată de a respecta prevederile art. 454 alin. (1) Cod contravențional și judecarea cauzelor contravenționale în termen de 30 de zile de la data intrării dosarului în instanța. Acest fapt se datorează numărului mare de dosare aflate la examinare, care impune instanța de a fixa ședințe la intervale mari de timp, iar uneori de impedimentele de procedură cauzate de către părți (neprezentarea în ședință, cereri de amânare, demers de prezentare a probelor suplimentare, etc), precum și de imposibilitatea judecătorului de a fi prezent la ședință (concediu de odihnă, concediu medical, participarea la instruire, etc). Pe de altă parte, încetarea proceselor contravenționale în legătură cu expirarea termenului de prescripție au fost generate de atacarea cu recurs a hotărârilor adoptate de instanța de fond, casarea hotărârii primei instanțe și transmiterea cauzei la rejudecare, iar între timp termenul de prescripție a răspunderii contravenționale a expirat.	
--	--	---	--

		Prin urmare, în pofida întocmirii în termeni restrânși a proceselor-verbale cu privire la contravenție, în prezent contravenienții au posibilitatea reală să se eschiveze de la răspunderea contravențională, prin tergiversarea sub diferite pretexte a examinării în fond a cauzei contravenționale, pînă cînd expiră termenul de prescripție, care are ca efect încetarea procesului contravențional. La moment Agenția are doar dreptul de a propune instanței mărirea sancțiunii care urmează să fie aplicată, dar nu și aplicarea sancțiunii. Prin operarea modificărilor propuse la art. 411 alin. (3) Cod contravențional, se va crea un mecanism funcțional, care ar exclude astfel de situații și ar duce la eficientizarea constatării și examinării cauzelor contravenționale. În cazul acceptării modificărilor propuse la art. 411 alin. (3) Cod contravențional, chiar dacă contravenienții vor contesta deciziile luate și sancțiunile aplicate de Agenție cu privire la cauzele contravenționale în ordinea art. 448 Cod contravențional, indiferent de întinderea termenului de examinare a cauzei în instanțele de judecată, în final ei totuna vor fi obligați să achite amenda deja aplicată prin decizia directorului general sau directorilor ANRE. Suplimentar, instanțele de judecată ar fi scutite de examinarea în fond a cauzelor contravenționale inițiate de ANRE. Or, de la momentul cînd examinarea și aplicarea sancțiunilor în cazul contravențiilor prevăzute la art. 411 alin. (1) și (11) Cod contravențional va fi atribuită directorului general sau directorilor ANRE, instanței îi va reveni	
--	--	---	--

		doar rolul de examinare a eventualelor contestații înaintate de părțile procesului contravențional, dar care vor fi într-un număr nesemnificativ, comparativ cu numărul total al cauzelor contravenționale pornite la momentul actual de ANRE și care sunt remise exclusiv pentru examinare în fond instanțelor de judecată. Respectiv, instanțele de judecată vor fi sesizate doar pentru a verifica legalitatea constatărilor și sancțiunilor aplicate de către ANRE, care va duce în mod inevitabil la diminuarea numărului de dosare care vor fi examinate de către judecători. Acest fapt ar da posibilitate și judecătorilor să se concentreze la examinarea mai minuțioasă și sub toate aspectele a unor cauze de o complexitate majoră, care necesită timp suplimentar. În concluzie, modificarea propusă la art. 411 alin. (3) Cod contravențional, creează premise reale pentru eficientizarea procesului de constatare, examinare și aplicare a sancțiunilor în cauzele contravenționale, diminuarea numărului dosarelor avute în procedură de judecători, excluderea cazurilor de încetare a proceselor contravenționale în legătură cu expirarea termenului de prescripție a răspunderii contravenționale, reducerea cheltuielilor suportate de ANRE, precum și de contravenient. Or, scopul legii contravenționale, reieșind din prevederile art. 2 Cod contravențional, constă în apărarea drepturilor și libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum și în prevenirea săvârșirii de noi contravenții. Însă prevenirea săvârșirii de noi	
--	--	---	--

	contravenții, reieșind din spiritul legii contravenționale, se realizează doar prin caracterul inevitabil și oportun al sancțiunii contravenționale, care urmează să fie suportată de persoana vinovată în termeni cât mai reduși de la momentul săvârșirii contravenției. Încă un argument în favoarea acceptării propunerii de modificare a art. 411 alin. (3) Cod contravențional servește și faptul că, Codul contravențional în redacția actuală deja a investit cu atribuția de examinare și aplicare a sancțiunilor contravenționale alte autorități publice, cum ar fi: Agenția pentru Supraveghere Tehnică (art. 408²); Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (art. 410); Comisia Națională a Pieței Financiare (art. 404); Agenția pentru Siguranța Alimentelor (art. 414); Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței (art. 408), etc. Prin urmare, modificarea art. 411 alin. (3) Cod contravențional în redacția propusă, ar contribui la crearea unor atribuții egale și echitabile pentru ANRE în coraport cu alte autorități publice, care deja sunt investite cu atribuții de examinare și aplicare a sancțiunilor contravenționale, în limitele competenței lor.	
4.	Articolul 462 alin. (5) Cod contravențional, propunem să fie completat cu două litere noi, după cum urmează: „c) soluția privind admiterea contestației și anularea deciziei agentului constatator de încetare a procesului contravențional; d) soluția privind respingerea contestației și	Nu se acceptă Pentru cazurile descrise de autorul propunerii există prevederile art. 451⁴ alin. (2) din Codul contravențional. Art. 462 alin. (5) se referă la conținutul hotărârii judecătorești atunci când cauza contravențională se examinează de către instanța de judecată. Mai mult, în susținerea poziției inadmisibilității unei astfel

		menținerea deciziei agentului constatatator de încetare a procesului contravențional.” Prin prezenta propunere, se urmărește scopul excluderii situațiilor incerte asupra soluțiilor, pe care instanța de judecată urmează să le adopte după examinarea contestațiilor înaintate împotriva deciziilor de încetare a proceselor contravenționale, emise de agenții constatatatori. Codul contravențional garantează dreptul persoanei de a înainta în instanța de judecată o contestație în ordinea art. 448 Cod contravențional, dacă se simte lezată de decizia agentului constatatator, prin care a fost încetat procesul contravențional. Cu toate acestea, redacția actuală a Codului contravențional nu prevede expres care sunt soluțiile pe care instanța de judecată le poate adopta în urma examinării unei astfel de contestații. Acest fapt creează incertitudini de aplicare a legii și induce în eroare subiecții procesului contravențional. Prin urmare, pentru excluderea ambiguităților în acest sens, considerăm oportun de a indica expres soluțiile pe care instanța le poate adopta la acest capitol, astfel încât să poată fi exercitat pe deplin controlul judecătoresc asupra procesului contravențional.	de modificări sunt și prevederile art. 451⁴ alin. (1) din Codul contravențional care stabilesc că recursul împotriva deciziei agentului constatatator declarat se examinează de către un judecător conform capitolului VIII din titlul II cartea a doua, care se aplică în mod corespunzător, cu excepțiile prevăzute la prezentul capitol. Astfel, în materie de conținut al hotărârii judecătorești se aplică prevederile art. 462 excepțiile stabilite de specificul examinării contestațiilor împotriva deciziilor agentului constatatator.
Ministerul Afacerilor Interne	5.	La pct. 6 se propune expunerea în următoare redacție ” La articolul 126¹ dispoziția se completează în final cu cuvintele „de boli oficial notificabile”.	Precizare Expunerea textului de modificare de la art. 126¹ din Codul contravențional vizează completarea dispoziției articolului respectiv cu cuvintele „de boli oficial notificabile”. Modificarea în cauză nu creează confuzii, or procesul de completare a unui act normativ presupune adăugarea la norma deja existentă a unei modificări anumite. În situația în care completarea vizează adăugarea unui text în cadrul

			normei se indică cuvintele după care urmează a fi inserată modificarea în cauză. Atât timp cât completarea normei are loc în ansamblu se înțelege că aceasta se completează la finalul normei, în cazul dat a dispoziției art. 126 ¹ .
6.	La pct.10, la alin.(1), se propune după sintagma „provocarea” completarea cu „din imprudență”, avându-se în vedere faptul că la alineatul 2 al articolului propus spre modificare se referă la vinovăția sub formă de intenție.	Se acceptă Art. 162 alin. (1) va avea următorul cuprins: „(1) Provocarea <i>din imprudență</i> a unui deranjament în rețelele electrice cu tensiune pînă la 1000 de volți (la liniile aeriene, subterane și subacvatice de transport de energie electrică, la instalațiile de racord și de distribuție), avînd drept urmare o pană de curent în asigurarea consumatorilor cu energie electrică, se sancționează cu amendă de la 10 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de pînă la 30 de ore, cu amendă de la 30 la 40 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.”	
7.	Ținând cont de faptul că, la pct. 27 se propune abrogarea alin. (2) al art. 266 din Codul contravențional, se impune revizuirea art. 413 alin. (1) redacția în vigoare a acestuia. Or, alin. (1) reglementează faptul că contravențiile prevăzute la art. 266 alin.(2), (5) și (6) se examinează de Compania Națională de Asigurări în Medicină și agențiile ei teritoriale, deși norma va fi abrogată.	Precizare Abrogarea art. 266 alin. (2) a fost exclusă din prezentul proiect de lege.	
8.	În partea ce ține de completarea Codului contravențional cu art. 355 ¹ care va sancționa contravențional cerșitul însoțit de simularea unei dizabilități, reținem că autorul proiectului de lege nu a stabilit care este autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională propusă. Or, în lipsa acestui aspect, norma propusă la art.355 ¹ , nu va putea fi aplicată.	Precizare Contravenția propusă la art. 355 ¹ va fi în competența Ministerului Afacerilor Interne. Modificări suplimentare prin prezentul proiect de lege nu sunt necesare a fi efectuate, or art. 400 alin. (1) stabilește că contravențiile de la art. 354-357 se constată și se examinează de poliție, art art. 355 ¹ intră în acest șir de contravenții.	

	9. La pct. 41, s-a propus excluderea din competența Comisiei administrative examinarea contravențiilor prevăzute la art. 75-76 din Codul contravențional. Examinarea contravenției prevăzute la art. 76 i-a fost atribuită Ministerului Afacerilor Interne, însă referitor la contravenția prevăzută la art. 75 nu a fost atribuită unei autorități competente cu drept de examinare.	Se acceptă În vederea stabilirii competenței pentru constatarea și examinarea contravențiilor de la art. 75 și 76 a fost modificat art. 400 alin. (1) din Codul contravențional și excluse referirile la aceste contravenții de la art. 400 alin. (4) și (5) din Codul contravențional. Astfel Ministerul Afacerilor Interne va constata și examina contravenția de la art. 75 și 76.
	10. Cu referire la pct. 42 din proiect, care prevede modificarea art. 400 din Codul contravențional și anume atribuirea în competența Ministerului Afacerilor Interne, implicit a poliției, competențelor de constatare și examinare a contravenției prevăzute la art. 76 ” Eschivarea bolnavului de tuberculoză eliminator de bacili de la tratament sau încălcarea regimului prescris”, autorul proiectului nu a justificat circumstanțele care determină necesitatea excluderii din competențele Comisiei administrative a atribuției de examinare a contravenției prenotate și atribuirea acesteia în competența poliției. Prin urmare, se propune autorului completarea notei informative la proiect cu justificările respective. Mai mult, coroborând misiunea și atribuțiile de bază a Poliției cu subiectul eschivării bolnavului de tuberculoză eliminator de bacili de la tratament sau încălcarea regimului prescris, Inspectoratul General de Poliție relevă că acesta (subiectul) excede sfera de competență a autorității.	Se acceptă Nota informativă a fost completată cu argumentele de rigoare.
	11. La pct.51, se propune completarea cu litera i), dar nu litera l) deoarece conform alfabetului limbii române, după litera h) urmează litera i).	Se acceptă Art. 432 se completează cu litera i) cu următorul cuprins: „i) ridicarea și aducerea vehiculului la parcare;”
	12. La pct.41- 43, 47 și 50, se va menționa că se exclude numărul, din considerentul că potrivit regulilor	Se acceptă parțial Toate obiecțiile referitoare la substituirea cuvântului

		tehnicii legislative, dacă un număr este format din două sau mai multe cifre, pentru identificarea acestuia, se folosește cuvântul „numărul” sau „cifrele” și nu „cifra”. La fel, nu este clară intenția autorului la pct.56, fraza necesită a fi reformulată sau completată.	„cifra” cu „cifrele” din proiect au fost acceptate. Menționăm că, o cifră, potrivit DEX-ului, constituie un simbol grafic (reprezentând numerele de la zero până la nouă) folosit pentru scrierea numerelor. Precizare Modificarea de la art. 439⁶ din Codul contravențional a fost exclus din proiect.
	13.	Art. 228 (3¹) Excluderea sintegmei “în față” în vederea asigurării aplicării normei de sancționare pentru instalarea lămpilor de alt model, în dispozitivele de iluminare, inclusive și spatele autovehiculului	Se acceptă Dispoziția art. 228 alin. (3¹) va avea următorul cuprins: „(3¹) Exploatarea vehiculului ale cărui dispozitive de iluminare sînt echipate cu lămpi care nu corespund modelului prevăzut prin construcție se sancționează cu amendă de la 20 la 25 de unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.”.
	14.	Art. 228 alin. (4) Persoana responsabilă nu poate fi atrasă la răspundere contravențională pentru admiterea în circulație a vehiculelor reutilate. Se propune redacția: (4) Admiterea în circulație a vehiculelor a căror stare tehnică nu corespunde normelor tehnice sau ecologice, precum și a celor care sunt reutilate neautorizat, nu sînt înmatriculate ori care nu au fost supuse controlului tehnic de stat, de către persoanele responsabile de exploatarea și starea tehnică a vehiculelor,	Se acceptă Dispoziția alin. (4) art. 228 va avea următorul cuprins: „(4) Admiterea în circulație a vehiculelor a căror stare tehnică nu corespunde normelor tehnice sau ecologice, <i>a vehiculelor reutilate neautorizat</i>, precum și a celor care nu sînt înmatriculate ori care nu au fost supuse controlului tehnic de stat, de către persoanele responsabile de exploatarea și starea tehnică a vehiculelor,
	15.	Art. 228 alin. (8) Prin Hotărîrea Guvernului nr. 415 din 17 mai 2018 a fost aprobat proiectul de lege de modificare și completare a Codului contravențional, prin care la art. 228 în redacția: „(8) Exploatarea vehiculelor pe drumurile publice cu structura rutieră capitală și cu structura rutieră ușoară care au pe roți sau în caroserie noroi, materiale de construcție ce se depun pe carosabil	Se acceptă Art. 224 a fost completat cu alin. (1¹) cu următorul cuprins: „(1¹) <i>Exploatarea vehiculelor pe drumurile publice cu structura rutieră capitală și cu structura rutieră ușoară care au pe roți sau în caroserie noroi, materiale de construcție ce se depun pe carosabil sau neluarea măsurilor de spălare a roților vehiculelor care părăsesc</i>

		se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.” În acest context, de revizuit propunerea cu includerea acesteia în prevederile art.224 alin.(1) (1¹) Cod contravențional, ca fiind pe domeniu de reglementare. În conformitate cu prevederile pct.122 subpct.6 al Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13 mai 2009, este interzisă exploatarea vehiculelor în cazurile în care sînt depistate devieri de la normativele tehnice și ecologice, a autovehiculului utilat cu sistem de alimentare cu gaze este expirat termenul de testare periodică a rezervoarelor pentru gaze sau numărul acestora nu corespunde prevederilor normelor tehnice. Astfel, în scopul atragerii la răspundere a conducătorului pentru încălcarea nominalizată, se propune completarea cu un alineat nou. Redacția propusă: „(8) Exploatarea vehiculului utilat cu sistem de alimentare cu gaze la care este expirat termenul de testare periodică a rezervoarelor pentru gaze sau numărul acestora nu corespunde prevederilor normelor tehnice, se sancționează cu amendă de la 9 la 12 de unități convenționale aplicată persoanei fizice.”	<i>șantierul de construcție care au pe roți noroi sau materiale de construcție ce se depun pe carosabil se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice cu aplicarea a 3 puncte de penalizare, cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei juridice..”</i> Art. 228 alin. (8) va avea următorul cuprins: <i>„(8) Exploatarea vehiculului utilat cu sistem de alimentare cu gaze la care este expirat termenul de testare periodică a rezervoarelor pentru gaze sau numărul acestora nu corespunde prevederilor normelor tehnice, se sancționează cu amendă de la 9 la 12 de unități convenționale.”.</i>
	16.	În conformitate cu prevederile art.7 și 25 a Legii nr.131/2007 de competența Ministerului Afacerilor Interne sînt eliberarea permiselor speciale pentru conducătorii de autovehicule speciale de încălzire și de comunicație specială la absolvirea cursurilor de instruire în cadrul unui centru de formare	Se acceptă parțial Art. 231² va avea următorul cuprins: „Articolul. 231². Încălcarea regulilor de efectuare a instruirii practice a candidaților în conducători de autovehicule pe drumurile publice (1) Efectuarea instruirii practice a candidaților în

	profesională din subordine, coordonarea itinerarelor pentru efectuarea instruirii practice în conducerea autovehiculelor pe drumurile publice. Unitatea de instruire a personalului din domeniul transportului rutier este obligată să elibereze zilnic foile de parcurs instructorilor în conducere auto și să efectueze instruirea inițială în conducerea autovehiculului numai pe teren special, iar pe drumurile publice – numai pe itinerarele coordonate cu poliția și doar în cazul în care cursantul are dexteritate suficientă în conducerea autovehiculului. Redacția propusă: Articolul. 231². Încălcarea regulilor de efectuare a instruirii practice a candidaților în conducători de autovehicule pe drumurile publice (1) Efectuarea instruirii practice a candidaților în conducători de autovehicule pe terenuri sau pe itinerare nedeclarate în dosarul de notificare și/sau abaterea de la itinerarele coordonate cu poliția se sancționează cu amendă de la 20 la 25 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 35 la 50 unități convenționale aplicate persoanei juridice. (2) Instruirea candidatului în conducători de autovehicule în lipsa actelor ce ar confirma dexteritatea acestuia de a fi admis în traficul rutier se sancționează cu amendă de la 15 la 17 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 35 la 40 unități convenționale aplicate persoanei juridice. (3) Efectuarea instruirii practice de către o persoană care nu este atestată profesional pentru desfășura această activitate se sancționează cu amendă de la 30	<i>conducători de autovehicule pe terenuri care nu corespund condițiilor stabilite de Legea nr. 131/2007 privind siguranța traficului rutier sau pe drumurile publice pe itinerare nedeclarate în dosarul de notificare sau pe itinerarele necoordonate cu poliția se sancționează cu amendă de la 20 la 25 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 35 la 50 unități convenționale aplicată persoanei juridice.</i> <i>(2) Efectuarea instruirii practice de către o persoană care nu este atestată profesional pentru a desfășura această activitate se sancționează cu amendă de la 30 la 40 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 70 unități convenționale aplicată persoanei juridice.”</i>
--	---	---

		la 40 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 70 unități convenționale aplicate persoanei juridice (4) Efectuarea instruirii practice a candidaților în conducători de autovehicule de către o persoană care nu are asupra sa actele conexe acestei activități se sancționează cu amendă de la 7 la 10 unități convenționale aplicată persoanei fizice.”	
	17.	Articolul 234 se propune în redacția: Necomunicarea de către proprietarul sau mandatarul (utilizatorul) vehiculului, la solicitarea poliției, a identității persoanei căreia i-a încredințat conducerea sau comunicarea cu bună știință de date eronate privind identitatea acestei persoane se sancționează cu amendă de la 350 la 500 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de la 40 la 60 de ore, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 6 luni la 1 an	Se acceptă parțial Sancțiunea art. 234 va avea următorul cuprins: „se sancționează cu amendă de la 80 la 140 de unități convenționale aplicată persoanei fizice cu sau fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 6 luni la 1 an, cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.” Mărimea sancțiunii contravenționale sub formă de amendă în proporții maxime propusă pentru modificarea art. 234 din Codul contravențional nu este justificată de către autorul propunerii în coroborare cu valoarea socială încălcată a cărui obiect de apărare îl constituie art. 234 din cod.
	18.	Prin Hotărârea Guvernului nr.415 din 17 mai 2018 a fost aprobat proiectul de lege de modificare și completare a Codului contravențional, prin care a fost propusă includerea unui articol nou, și anume: „Articolul 235 ¹ . Încălcarea regulilor de transportare a copiilor în vîrstă de pînă la 7 ani.” Astfel, considerăm întemeiat și argumentat, ajustarea acesteia la prevederile pct.82, 83 al Regulamentului circulației rutiere, prin revizuirea vîrstei de 7 ani cu 12 ani. Articolul 235 ¹ . Încălcarea regulilor de transportare a copiilor în vîrstă de pînă la 12 ani	Se acceptă Art. 235 ¹ va avea următorul cuprins: „Articolul 235 ¹ . Încălcarea regulilor de transportare a copiilor cu vîrsta de pînă la 12 ani Transportarea copiilor cu vîrsta de pînă la 12 ani contrar prevederilor Regulamentului circulației rutiere se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale cu aplicarea a 2 puncte de penalizare.”

		Transportarea copiilor în vîrstă de pînă la 12 ani contrar prevederilor Regulamentului circulației rutiere se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale cu aplicarea a 2 puncte de penalizare.”	
	19.	La articolul 245, alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Ignorarea de către pietoni a semnalelor de dirijare a traficului rutier, traversarea părții carosabile a drumului fără a se asigura în prealabil, sau traversarea în timp ce desfășoară activități ce le distrag atenția, activități manifestate inclusiv prin folosirea echipamentelor terminale de comunicații electronice mobile, ori traversarea ei sau deplasarea pe ea în locuri neindicate, nerespectarea indicatoarelor rutiere de prioritate, a indicatoarelor de interdicție și de sens obligatoriu, a regulilor de deplasare pe drumuri a motocicliștilor , conducătorilor de ciclomotoare, bicicliștilor, vizitilor și a altor persoane care se folosesc de drum, precum și traversarea de către bicicliști a părții carosabile a drumului pe trecerile de pietoni în șaua bicicletei se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 6 la 9 unități convenționale.” Modificarea are ca scop încadrarea legală a comportamentului ilegal al pietonilor și bicicliștilor, care crează pericol pentru circulația rutieră.	Nu se acceptă Propunerile de modificare a art. 245 alin. (1) din Codul contravențional nu reprezintă modificări de substanță a dispoziției normei în vigoare, aceste propuneri de completare fie se repetă cu prevederile deja existente, însă mai mult ca atât acestea nu sunt argumentate din punct de vedere a modului în care comportamentul neadmis al pietonului poate crea pericol pentru siguranța traficului rutier.
	20.	Articolul 443 de completat cu alineatele: (6) Procesul-verbal se semnează pe fiecare pagină de agentul constatator și de contravenient. În cazul în care contravenientul nu se afla de față, refuză sau nu poate să semneze, agentul constatator va face mențiune despre aceste împrejurări, care trebuie să	Se acceptă parțial Art. 443 alin. (6) și (6 ¹) vor avea următorul cuprins: <i>„(6) Faptul absenței persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal și se certifică prin semnătura cel puțin a unui</i>

		fie confirmate de cel puțin un martor. În acest caz procesul-verbal va cuprinde și datele personale din actul de identitate al martorului și semnatura acestuia. (6¹) Nu poate avea calitatea de martor un alt agent constatatator. (6²) În lipsa unui martor agentul constatatator va preciza motivele care au condus la încheierea procesului-verbal în acest mod. Legea cu privire la statutul polițistului și activitatea Poliției nr.320 din 27.12.2012 Articolul 25. Împuternicirile polițistului (1) Polițistul își exercită atribuțiile, dispune de drepturile și îndeplinește obligațiile, care îi revin potrivit legii, în limitele competenței și conform funcției deținute. (2) Cerințele legale ale polițistului înaintate în procesul exercitării atribuțiilor de serviciu sînt obligatorii pentru executare de către toate persoanele fizice și juridice. (3) Neîndeplinirea cerințelor legale ale polițistului, precum și alte acțiuni sau inacțiuni ce împiedică exercitarea atribuțiilor sale atrag după sine răspunderea stabilită de legislație. (4) Cerințele polițistului și acțiunile întreprinse de el în exercițiul funcțiunii se prezumă a fi legitime atît timp cît, în condițiile și ordinea prevăzute de lege, nu se stabilește contrariul. Articolul 31. Personalul Poliției și statutul polițistului (3) Polițistul este funcționar public cu statut special.	<i>martor, indicîndu-se și datele de identitate ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu și numărul de telefon). În lipsa unui martor, agentul constatatator va consemna motivele care au dus la încheierea procesului-verbal în acest mod.”</i> <i>„(6¹) Nu poate avea calitatea de martor în condițiile alin. (6) un alt agent constatatator.”</i>
	21.	La articolul 448 alineatul (4) În vederea asigurării respectării principiilor procesului contravențional, considerăm întemeiat modificarea termenului de 5 zile lucrătoare. Redacția propusă:	Se acceptă parțial Art. 448 alin. (4) se modifică și va avea următorul cuprins: <i>„(4) Contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatatator, conform competenței</i>

		(4) Contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator, conform competenței teritoriale, care a examinat cauza. În cel mult 5 zile lucrătoare de la data depunerii, agentul constatator expediază contestația și dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.	<i>teritoriale, care a examinat cauza. În cel mult 5 zile de la data depunerii contestației, agentul constatator expediază contestația și dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.”</i> În cazul dat se vor avea în vedere 5 zile calendaristice așa cum utilizează Codul contravențional.
	22.	Articolul 132 din Codul de procedură penală. Pentru confirmarea la prevederile pct.2 a Regulamentului cu privire la permisul de conducere, organizarea și desfășurarea examenului pentru obținerea permisului de conducere și condițiile de admitere la traficul rutier aprobat prin HG 1452/2007, care statuează că pentru a conduce un autovehicul pe drumurile publice, conducătorul acestuia trebuie să posede permis de conducere corespunzător categoriei/subcategoriei din care face parte acesta (cu excepția subcategoriei AM), conform pct. 4 al prezentului Regulament. Redacția propusă: Prin mijloace de transport se înțeleg toate tipurile de automobile, tractoare și alte tipuri de mașini autopropulsate, tramvaiele și troleibuzele, precum și motocicletele, ciclomotoare și alte mijloace de transport mecanice.	Nu se acceptă Propunerea înaintată excedează obiectul de reglementare a prezentului proiect de lege.
	23.	Articolul 47 în Legea nr.131 din 07.06.2007, privind siguranța traficului rutier. Conducătorii auto, urmează a fi responsabilizați prin propunerile înaintate în prezentul proiect, de a-și exercita cu bună credință drepturile și obligațiile pe care le deține în calitate de conducător auto, și înainte de efectuarea testării tehnice obligatorii, posesorii de vehicule sînt obligați să prezinte expertului de	Nu se acceptă Propunerea înaintată excedează obiectul de reglementare a prezentului proiect de lege.

		inspecție tehnică periodică, inclusiv <i>cazierul contravențional pentru autovehicule</i> – act eliberat de subdiviziunea specializată a Ministerului Afacerilor Interne care conține informația deținută de organele Poliției despre procesele contravenționale inițiate în privința mijlocului de transport, fapt reglementat de prevederile Hotărârii Guvernului nr.493 din 14.08.2009, pentru aprobarea Regulamentului privind evidența contravențiilor în domeniul circulației rutiere și asigurarea accesului titularului permisului de conducere la informația despre punctele de penalizare. Art.47. a¹) să admită efectuarea inspecției tehnice periodice doar la prezentarea, de către proprietarul/posesorul autovehicolului a cazierului contravențional pentru autovehicul”.	
	24.	Codul Transporturilor rutiere Art.33 ”a¹) să admită efectuarea inspecției tehnice periodice doar la prezentarea, de către proprietarul/posesorul autovehicolului a cazierului contravențional pentru autovehicul”. Conducătorii auto, urmează a fi responsabilizați pri propunerile înaintate în prezentul proiect, de a-și exercita cu bună credință drepturile și obligațiile pe care le deține în calitate de conducător auto, și înainte de efectuarea testării tehnice obligatorii, posesorii de vehicule sînt obligați să prezinte expertului de inspecție tehnică periodică, inclusiv <i>cazierul contravențional pentru autovehicule</i>.	Nu se acceptă Propunerea înaintată excedează obiectul de reglementare a prezentului proiect de lege.
	25.	Legea nr.713 din 06.12.2001 privind controlul și prevenirea consumului abuziv de alcool, consumului	Nu se acceptă Propunerea înaintată excedează obiectul de reglementare a

	ilicit de droguri și de alte substanțe psihotrope Excluderea de la noțiunea art.2 a sintagmei „instruită în mod corespunzător de către instituția medicală competentă” și „fără a stabili starea de ebrietate și natura ei”. Prin modificările operate la Legea nr.713 din 06.12.2001 privind controlul și prevenirea consumului abuziv de alcool, consumului ilicit de droguri și de alte substanțe psihotrope, <i>testarea alcoolscoptică este orientată doar pentru stabilirea concentrației de alcool în aerul expirat de persoana testată, fără a stabili starea de ebrietate și natura ei</i>, iar angajatul poliției urmează să fie <i>instruit în mod corespunzător de către instituția medicală competentă</i>. Astfel, Inspectoratul național de securitate publică dispune în dotare de 54 unități dispozitive etilotest de tip „Drager 6810”, pentru care suportă cheltuieli anual de 639 mii lei (<i>calibrare și verificare metrologică - 285 mii lei; muștucuri de unică folosință - 354 mii lei</i>). Suplimentar, sunt încheiate contracte de prestări servicii cu instituții medico-sanitare publice pentru servicii de examinare medicală pentru stabilire stării de ebrietate și naturii ei în sumă de 350 mii lei/anual. Totodată, potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr.1020 din 29.12.2011, cu privire la tarifele pentru serviciile medico-sanitare, tariful pentru pregătirea inspectorilor pentru efectuarea „Controlului treziei” costă <i>466 lei</i>, raportat la numărul de <i>824 de angajați</i> necesar de a fi instruiți, constituie 384 mii lei. Astfel, prin modificările, cheltuielile suportate de Inspectoratul național de securitate publică pentru	prezentului proiect de lege.
--	--	-------------------------------------

		menținerea în stare de funcționare, calibrarea și verificarea metrologică a dispozitivelor etilotest și instruirea angajaților <i>va deveni total nejustificată, iar costurile achitate insitituțiilor medico-sanitare publice pentru servicii de examinare medicală pentru stabilire stării de ebrietate și naturii ei vor crește de zeci de ori.</i>	
Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor	26.	În scopul unificării și uniformizării încălcărilor de ordin contravențional pe domeniul farmaceutic veterinar, care în prezent sunt expuse în două articole 183 și 196 ¹ pe alocuri cu prevederi similare dar sancțiuni diferite, propunem de a actualiza doar art. 196 ¹ . În acest context propunem la proiect următoarele modificări după cum urmează: La pct. 18 (Articolul 183 din Codul Contravențional) expresia „produse farmaceutice de uz veterinar” în toate formele gramaticale se exclude.	Se acceptă Modificarea de la art. 183 va avea următorul cuprins: „Articolul 183: în titlu cuvintele „și a produselor farmaceutice de uz veterinar” se exclude; la alineatul (1) cuvintele „ori a produselor farmaceutice de uz veterinar” se exclude; la alineatul (2) cuvintele „sau a produselor farmaceutice de uz veterinar” se exclude; la alineatul (3) cuvintele „sau a produselor farmaceutice de uz veterinar” se exclude; la alineatul (4) cuvintele „sau a produselor farmaceutice de uz veterinar” se exclude.”
	27.	Pct. 20. (Articolul 196 ¹ din Codul Contravențional) se substituie cu următorul text și anume: (1) Introducerea pe teritoriul țării, fabricația, distribuția, comercializarea cu amănuntul și utilizarea medicamentelor de uz veterinar neînregistrate. se sancționează cu amendă de la 80 la 160 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 260 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (2) Desfășurarea activității farmaceutice veterinare în locuri neautorizate de către autoritatea abilitată. se sancționează cu amendă de la 100 la 170 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de	Se acceptă parțial Art. 196 ¹ va avea următorul cuprins: „Articolul 196 ¹ . Încălcarea normelor sanitar-veterinare în domeniul farmaceutic veterinar și al asistenței medicale veterinare (1) Practicarea ca profesie a activității farmaceutice veterinare sau a activității de asistență medicală veterinară în lipsa studiilor medicale veterinare se sancționează cu amendă de la 40 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 170 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (2) Încălcarea regulilor de prescriere a prescripțiilor

	la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (3) Reambalarea medicamentelor de uz veterinar în afara unităților autorizate de fabricație a medicamentelor de uz veterinar și fără autorizația fabricantului se sancționează cu amendă de la 20 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (4) Etichetarea neconformă a medicamentelor de uz veterinar sau neînsoțirea acestora de prospecte de utilizare se sancționează cu amendă de la 40 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 130 la 170 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (5) Păstrarea neconformă a medicamentelor de uz veterinar, neînsoțirea acestora de documente ce le confirmă calitatea; utilizarea sau administrarea medicamentelor de uz veterinar în alte scopuri decât cele pentru care au fost înregistrate. se sancționează cu amendă de la 10 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (6) Încălcarea regulilor de prescriere a rețetelor veterinare și de eliberare a medicamentelor de uz veterinar din unitățile farmaceutice veterinare	veterinare și de eliberare a medicamentelor de uz veterinar se sancționează cu amendă de la 5 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (3) Desfășurarea activității farmaceutice veterinare în locuri neautorizate se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (4) Păstrarea și etichetarea neconformă a produselor farmaceutice de uz veterinar, precum și depozitarea, distribuirea, comercializarea și utilizarea produselor farmaceutice de uz veterinar neautorizate, interzise, expirate sau fără documentul care să ateste calitatea și/sau proveniența acestora se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (5) Nerespectarea prevederilor legale privind păstrarea evidențelor referitoare la animalele tratate, nerespectarea perioadei de așteptare pentru animalele/păsările tratate sau a produselor obținute de la acestea se sancționează cu amendă de la 30 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 160 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (6) Nerespectarea prevederilor legale care reglementează producerea, depozitarea, transportarea, distribuția,
--	--	---

	se sancționează cu amendă de la 5 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (7) Nerespectarea prevederilor legale privind păstrarea evidențelor referitoare la animalele tratate sau nerespectarea perioadei de așteptare pentru animalele/păsările tratate sau a produselor obținute de la acestea se sancționează cu amendă de la 30 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 160 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (8) Netransmiterea rapoartelor privind volumele reale de import/fabricație/utilizare a medicamentelor de uz veterinar, aditivilor furajeri și a hranei pentru animale. se sancționează cu amendă de la 30 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (9) Folosirea antibioticelor prin hrănire/adăpare la animale/păsări în calitate de stimulatori/promotori de creștere sau cu scop profilactic se sancționează cu amendă de la 80 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (10) Practicarea ca profesie a activității farmaceutice veterinare sau a activității de asistență medicală veterinară în lipsa studiilor medicale veterinare. se sancționează cu amendă de la 40 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată	comercializarea și utilizarea medicamentelor de uz veterinar, a aditivelor pentru hrana animalelor și a hranei pentru animale se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (7) Folosirea antibioticelor în hrana pentru animale în calitate de stimulatori de creștere sau cu scop profilactic se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 500 la 1000 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (8) Netransmiterea către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a notificărilor privind operațiunile de import, export sau utilizare a produselor farmaceutice de uz veterinar și a hranei pentru animale se sancționează cu amendă de la 30 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (9) Modificarea adusă medicamentelor de uz veterinar înregistrate, a instrucțiunilor de utilizare și a informațiilor de pe etichetă, de către producători, importatori, fără informarea, în scris, a autorității competente se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (10) Reambalarea medicamentelor de uz veterinar în afara unităților de fabricație a medicamentelor de uz veterinar și fără autorizația sau permisiunea producătorului acestora în conformitate cu art. 9 alin. (2) din Legea nr. 119/2019 cu
--	--	--

		persoanei juridice.	privire la medicamentele de uz veterinar se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (11) Introducerea pe teritoriul țării, fabricația, distribuția, comercializarea cu amănuntul și utilizarea medicamentelor de uz veterinar neînregistrate se sancționează cu amendă de la 80 la 160 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 260 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”.
Biroul Național de Statistică	28.	De exclus punctul 14, în care se propune modificarea art. 168, întrucât norma cu același conținut deja se conține în art. 159 alin (4) al Codului în vigoare.	Se acceptă Modificarea de la art. 168 din Codul contravențional a fost exclusă din proiect.
	29.	În punctul 31 în alin. (1) cuvintele „standardelor de contabilitate/normelor metodologice” de substituit cu cuvintele „standardelor de contabilitate precum și normelor metodologice”. Notă de argumentare: Propunerea ține cont de necesitatea expunerii normei care să nu fie ambiguă și să permită aplicarea ei pentru nerespectarea cerințelor evidenței contabile pentru toate categoriile de entități (economice, sociale, bugetare). În redacția proiectului pot fi confuzii că această normă poate fi aplicată doar pentru instituțiile bugetare.	Se acceptă parțial Dispoziția art. 295 alin. (1) va avea următorul cuprins: „Nerespectarea cerințelor legislației referitor la modul de ținere a contabilității și de aplicare a standardelor de contabilitate și a normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară, elaborare și aplicare a politicilor contabile”. Suplimentar a se vedea argumentele Ministerului Finanțelor de la pct. 178 din tabel.
	30.	În punctul 31 în alin. (6) sancțiunea de expus în următoarea redacție „se sancționează cu amendă de la 30 la 60 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 50 la 80 unități convenționale aplicată persoanei juridice”. Notă de argumentare: Majorarea amenzilor sunt propuse intru întărirea disciplinei de raportare	Se acceptă parțial Sancțiunea de la alin. (6) art. 295 va avea următorul cuprins: „se sancționează cu amendă de la 20 la 40 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 50 la 70 unități convenționale aplicată persoanei juridice.”

		financiară întru colectarea unor date calitative și în volum complet. Conform redacției proiectului legii prezentat spre avizare, mărimea amenzilor pentru încălcarea disciplinei de raportare financiară sunt destul de modeste și constituie 25-50 de unități convenționale (1250 - 1250 lei), ce creează premise entităților de a se eschiva de la prezentarea obligatorie a situațiilor financiare, sau prezentarea necalitativă sau în volum incomplet. Mai mult ca atât, posibilitatea achitării amenzilor în decurs de 3 zile lucrătoare reduce și mai mult plafonul formal al acestor amenzi. Prin urmare, BNS nu are suficiente pîrghii pentru a ridica și îmbunătăți disciplina de raportare financiară. Actualmente mărimea amenzilor pentru încălcarea disciplinei de raportare financiară în Republica Moldova sunt cele mai mici față de țările din regine (cu titlu de informare, limitele maxime ale amenzilor: Republica Moldova - 1,2 mii lei pentru manager și 2,5 mii lei pentru persoana juridică; România - 5000 RON, echivalent 19 mii MDL; Bulgaria - 5000 BGN, echivalent 50 mii MDL).	
	31.	În punctul 31, alin. (7) considerăm oportun de majorat considerabil mărimea sancțiunilor. Notă de argumentare: Conform redacției proiectului legii prezentat spre avizare, mărimea amenzilor pentru nerespectarea obligației privind auditarea situațiilor financiare constituie 25-75 de unități convenționale (1250-3750 lei), iar costul serviciilor pentru efectuarea auditului constituie circa 40 - 100 mii lei. Astfel, mărimea modestă a sancțiunilor creează premise entităților de a se eschiva de la auditarea obligatorie a situațiilor financiare.	Se acceptă parțial Sancțiunea de la alin. (7) art. 295 va avea următorul cuprins” „se sancționează cu amendă de la 60 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.” Menționăm că la stabilirea sancțiunii urmează a se ține cont de limita maximă admisă de cod la art. 34 alin. (2¹) în coroborare cu caracterul prejudiciabil al faptei săvârșite.

	32.	De ajustat redacția punctului 47, întrucât se face referire la art. 144 alin (3), care nu există în redacția actuală a Codului.	Precizare Modificarea din proiect se referă la art. 414 unde după textul „114 alin. (3) se completează cu textul „art. 128 alin. (3)”. Art. 114 alin. (3) este în vigoare și se conține în Codul contravențional.
	33.	În punctul 49 textul „alin. (4) și (5)” de substituit cu textul „alin. (6)”. Notă de argumentare: Se propune ajustarea aplicării contravențiilor din Cod cu atribuțiile BNS. Conform prevederilor Legii contabilității și raportării financiare nr.287/2017 (art. 8, alin. (4), lit. (e), BNS verifică respectarea formei, plenitudinii și termenelor de prezentare a situațiilor financiare, raportului conducerii și raportului auditorului).	Se acceptă Modificarea de la art. 419 alin. (1) va avea următorul cuprins: „La articolul 419 alineatul (1), textul „la art. 330” se substituie cu textul „la art. 295 alin. (6) și art. 330”.
Compania Națională de Asigurări în Medicină	34.	Conform art. 31 din Legea nr.1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, nerespectarea ordinii și a modului de calculare și achitare, neachitarea, achitarea incompletă sau cu întârziere a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală atrag răspunderea persoanelor fizice, inclusiv a celor care au calitatea de angajator, și a persoanelor cu funcții de răspundere din unități în conformitate cu Codul contravențional și Codul penal. În aceste condiții, menționăm că art.31 din Legea nr.1593/2002 stabilește temeiul juridic de elaborare a alin.(2) art.266 din Codul contravențional, care prevede aplicarea amenzilor contravenționale persoanelor fizice, inclusiv a celor care au calitatea de angajator, în cazul neachitării primelor de	Se acceptă parțial Art. 266 alin. (2) va avea următorul cuprins: „(2) Neachitarea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă în termenul stabilit de Legea nr. 1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală se sancționează cu amendă de la 10 la 25 de unități convenționale.”.

		asigurare obligatorie de asistență medicală (AOAM) în termenul stabilit de legislație (art.22 alin.(1) din Legea menționată mai sus). Astfel, conchidem că numai după modificarea art.31 din Legea nr. 1593/2002, legiuitorul va avea temei legal de a exclude din art.266 a Codului Contravențional prevederile alin.(2). De asemenea, comunicăm că în scopul asigurării consecutivității normelor legale în raport cu modificările propuse la art.266 din Codul Contravențional, CNAM de comun cu Ministerul Sănătății, Muncii și Protecție Sociale va elabora și transmite spre aprobare proiectul de lege privind modificarea unor acte legislative prin care se va propune modificarea simultană a art.31 din Legea nr.1593/2002 și a art.266 din Codul contravențional.	
Centrul Național Anticorupție	35.	Cu referire la Articolul unic pct.2 din proiect (completarea art. 18 alin.(2) Cod contravențional), menționăm că acordarea unei reglementări al caracterului considerabil sau esențial al daunei cauzate este binevenită și necesară, însă această reglementare necesită a fi una cât mai exactă și specifică spiritului legii contravenționale.În acest sens, stabilim că norma propusă, în esență, a fost preluată din art. 126 alin. (2) al Codului penal, fapt ce riscă să creeze confuzii/neclarități la aprecierea daunei cauzate, precum și la calificarea faptelor săvârșite. În special nu este clar conform cărui cod va fi apreciată o dauna cauzată și care este limita/proporția între caracterul considerabil al daunei cauzate în sensul Codului contravențional și în sensul Codului penal. Prin urmare, norma propusă nu comportă un sens restrâns care să fie aplicabil cu	Precizare În cazul Codului contravențional caracterul considerabil al urmării prejudiciabile cauzate de săvârșirea unei contravenții constituie parte a laturii obiective a următoarelor contravenții: art. 188 - <i>nerespectarea regimului de carantină fitosanitară, încălcarea tehnologiei de cultivare a plantațiilor pomicole și bacifere, soldată cu pierderi materiale considerabile sau cu distrugerea plantațiilor;</i> art. 315¹ alin. (2) (Încălcarea modului de convocare sau organizare a ședinței organului colegial) - <i>acțiunile specificate la alin.(1) săvârșite premeditat sau dacă acestea au cauzat daune în proporții considerabile.</i> Ambele contravenții nu au un corespondent în una din infracțiunile din Codul penal. Considerăm că noțiunea de caracter considerabil al urmării prejudiciabile atât în materie contravențională cât și în cea

		exactitate contravențiilor, cu atât mai mult că proiectul operează cu termeni generali, precum: „indiferent de proporții”, în ceea ce privește stabilirea proporționalității caracterului considerabil a daunei cauzate. Recomandăm a se revedea norma sus-citată și a se reda astfel, încât să fie o diferență strictă/clară între caracterul considerabil a daunei cauzate în cazul săvârșirii unei contravenții și caracterul considerabil a daunei cauzate de o infracțiune.	penală trebuie să poarte un caracter unitar. Stabilirea răspunderii penale pentru săvârșirea unei infracțiuni trebuie să se facă în funcție de fapta săvârșită. Întrucât cele două legi nu pot reglementa, în același timp, fapte cu același conținut, adică nu pot viza aceleași aspecte ale valorilor sociale. În schimb, ele pot reglementa aspecte diferite în funcție de gravitatea lezării valorii sociale în discuție. Astfel spus una și aceeași faptă nu poate fi considerată atât infracțiune, cât și contravenție.
	36.	Totodată, la Articolul unic pct.32 din proiect (modificarea art.315 Cod contravențional) pentru a reda o claritate și precizie normei, propunem substituirea sintagmei „pretinderea sau primirea” cu sintagma „pretinderea și/sau primirea” în acest sens, stabilim ca în majoritatea cazurilor acțiunea de pretindere este urmată și de acțiunea de primire.	Se acceptă parțial Dispoziția din art. 315 alin. (1) va avea următorul cuprins: <i>„Pretinderea, acceptarea sau primirea</i> (luarea) de către un salariat dintr-o întreprindere, instituție sau organizație, de recompensă nelegitimă sau de folos material pentru îndeplinirea unor lucrări sau pentru prestarea unor servicii în sfera sistemului de învățământ, comerțului, alimentației publice, transportului, deservirii sociale, comunale, medicale sau de altă natură, lucrări și servicii ce țin de obligațiile de serviciu ale acestui salariat, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii”. În acest sens acțiunea prejudiciabilă prevăzută de art. 315 în redacția propusă de prezentul proiect de lege va cunoaște următoarele trei modalități normative cu caracter alternativ: 1) pretinderea de foloase materiale sau de recompense nelegitime; 2) acceptarea de foloase materiale sau de recompense nelegitime; 3) primirea de foloase materiale sau de recompense nelegitime.
	37.	Cu referire la sancțiunea propusă la art.315 alin.(1) Cod contravențional (amendă „de la 60 la 120 de unități contravenționale”), optăm pentru aplicarea	Se acceptă Sancțiunea alin. (1) art. 315 va avea următorul cuprins: <i>„se sancționează cu amendă de la 60 la 300 de unități</i>

	unor sancțiuni demotivante și propunem ca amenda să rămână în actuala reglementare a art.315 din Codul contravențional, adică „de la 60 la 300 de unități convenționale”.	convenționale, cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate sau de a deține anumite funcții pe un termen de la 3 luni la un an.”.
38.	La articolul 30 alin.(3) textul „art.78¹, 155¹ și 179” se substituie cu textul „art.78¹, 155¹, 179, 264, 312, 313, 313⁷, 314¹, 315 și 315^{1”}. Necesitatea majorării termenului de prescripție, în cazul contravențiilor constatate de către Centru, este dictată de numărul mare de cazuri în care făptuitorii nu pot fi trași la răspundere contravențională datorită expirării termenului de prescripție. Tergiversarea se datorează mai multor factori, printre care: - parvenirea cu întârziere, la Centru, a petițiilor/sesizărilor, după expirarea a jumătate din termenul de prescripție de atragere la răspundere contravențională, ca rezultat al cercetărilor de serviciu efectuate de către angajatori; - în termenul rămas (6 luni), nu se reușește: audierea participanților, acumularea probelor și remiterea dosarului contravențional în instanță; - tergiversarea intenționată a termenului de către făptuitor, inclusiv în instanța de judecată, invocând diverse motive: dreptul la apărare (acordarea unei perioade de timp suplimentare apărătorului pentru a lua cunoștință cu materialele dosarului), motiv de boală sau deplasare de serviciu, etc; - 70% dintre cauzele contravenționale sunt remise, de către Curtea de Apel, spre rejudecare în instanțele de fond.	Nu se acceptă Termenul de prescripție pentru toate contravențiile este de 1 an de zile din momentul săvârșirii contravenției. Doar trei contravenții dispun de un termen special de prescripție și anume de 18 luni pentru <i>violența în familie, construcții neautorizate și intervenții neautorizate la construcțiile existente, încălcarea regulilor de desfășurare a activităților nucleare și radiologice</i>. Stabilirea termenului special de prescripție de 18 luni pentru contravențiile a căror constatare și examinare intră în sfera de competență a Centrului Național Anticorupție nu poate fi acceptată pe motivul volumului mare de dosare, tergiversarea/eschivarea de către persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, or aceste motive sunt caracteristice pentru toate contravențiile și autoritățile care le examinează. Stabilirea unui termen special de prescripție pentru anumite contravenții va crea premise pentru stabilirea unei excepție care mai degrabă va devine o regulă. În condițiile în care Codul penal stabilește un termen minim de prescripție pentru infracțiunile ușoare de 2 ani, lărgirea spectrului de contravenții a căror termen de prescripție special va fi de 18 luni nu poate fi justificată și acceptată.
39.	Articolul 313¹ propunem de a se expune în următoarea redacție: Articolul 313¹. Favoritismul	Se acceptă parțial Art. 313¹ va avea următorul cuprins: „Articolul 313¹. Favoritismul

	Acordarea de sprijin, preferințe, privilegii sau crearea avantajelor unor persoane fizice sau juridice, întreprinsă în exercițiul funcției de către agentul public, dacă fapta nu întrunește elementele unui conflict de interese sau elementele constitutive ale unei infracțiuni se sancționează cu amendă de la 60 la 200 de unități convenționale cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate sau de a deține anumite funcții pe un termen de la 6 luni la un an.” Modificarea corelează art.313¹ din Codul contravențional cu normele Legii nr.82/2017, care substituie noțiunea de „protecționism”, utilizată în Legea cu privire la prevenirea și combaterea corupției nr.90/2008, abrogată prin Legea nr.82/2017, cu noțiunea de „favoritism”.	<i>Acordarea de sprijin, preferințe, privilegii sau crearea avantajelor unor persoane fizice sau juridice, întreprinsă în exercițiul funcției de către agentul public, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii</i> <i>se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă cu amendă de la 72 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate sau de a deține anumite funcții pe un termen de la 6 luni la un an.”</i>
40.	După art. 313⁶ se completează cu un articol nou 313⁷, cu următorul cuprins: „Articolul 313⁷. Neluarea măsurilor de asigurare a integrității în cadrul entităților publice Neluarea de către conducătorul entității publice a măsurilor de asigurare a integrității în cadrul entității publice, prin care nu sunt respectate obligațiile care-i sunt stabilite prin legislația integrității, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni sau ale unei alte contravenții se sancționează cu amendă de la 150 la 350 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcții de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate sau de a deține anumite funcții pe un termen de la 6 luni la un an.” Modificarea efectuată este necesară pentru executarea art.46 alin.(2) lit.a) din Legea nr.82/2017,	Se acceptă parțial Art. 313⁷ va avea următorul cuprins: „Articolul 313⁷. Neluarea de către conducătorul entității publice a măsurilor de asigurare a integrității în cadrul entității publice <i>Neluarea de către conducătorul entității publice a măsurilor de asigurare a integrității în cadrul entității publice stabilite de Legea integrității nr. 82/2017</i> <i>se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcții de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate sau de a deține anumite funcții pe un termen de la 6 luni la un an.”</i>

		care prevede că neluarea măsurilor de asigurare a integrității în cadrul entităților publice constituie contravenție.	
	41.	Articolul 314¹ se expune în următoarea redacție: „Articolul 314¹. Reasigurarea măsurilor de protecție a avertizorului de integritate (1) Neluarea de către angajator a măsurilor de asigurare a dezvăluirii practicilor ilegale în cadrul entității, nerespectarea confidențialității angajaților care dezvăluie practici ilegale și neasigurarea măsurilor de protecție a angajaților recunoscuți în calitate de avertizori de integritate se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții pe un termen de la 6 luni la un an. (2) Divulgarea identității avertizorului de integritate se sancționează cu amendă de la 80 la 140 de unități convenționale, cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții pe un termen de la 6 luni la un an. (3) Neluarea măsurilor de încetare sau de suspendare a faptelor care prejudiciază drepturile și interesele ocrotite de lege și/sau de preîntâmpinare a faptelor care pot cauza prejudicii ulterioare drepturilor și intereselor ocrotite de lege, dacă fapta nu constituie infracțiune se sancționează cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale, cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții pe un termen de la 6 luni la un an. (4) Răzbunarea împotriva avertizorului de integritate se sancționează cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale, cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții pe un termen de la 6 luni la un an.”	Nu se acceptă Norma legală de la art. 314¹ din Codul contravențional este formulată în așa fel încât încadrează toate încălcările stabilite la art. 18 din <i>Legea nr. 122/2018</i>. Formula utilizată de Codul contravențional „<i>neasigurarea măsurilor stabilite de lege pentru protecția funcționarului public care informează cu bună-credință despre comiterea actelor de corupție și a celor conexe corupției...</i>” este o normă de trimitere la Legea specială unde sunt prevăzute care anume acțiuni/inacțiuni neîndeplinirea cărora atrage răspunderea contravențională.

		Modificarea art.314 ¹ rezultă din necesitatea executării prevederilor art. 18 din Legea nr. 122/2018, care stabilește răspunderea contravențională pentru faptele enumerate la alin.(1)-(4).	
	42.	La articolul 401 alin.(1) textul „art. 313 ¹ , 313 ³ , 314, 314 ¹ ” se substituie cu textul: „art. 313 ¹ , 313 ³ , 314”, iar la alin.(1 ¹) textul „art. 264, 312, 313, 315 și 315 ¹ ” se substituie cu textul: „art. 264, 312, 313, 313 ⁷ , 314 ¹ , 315 și 315 ¹ ”. Completarea competenței Centrului de a constata contravenția prevăzută la art. 313 ⁷ de neluare a măsurilor de asigurare a integrității în cadrul entităților publice, reiese din necesitatea fortificării integrității instituționale, ca rezultat al evaluării integrității instituționale în cadrul entităților publice, desfășurată de către Centru, în corespundere cu normele Legii privind evaluarea integrității instituționale nr.325/2013.	Se acceptă parțial Modificarea art. 401 din Codul contravențional va avea următorul cuprins: <i>„La articolul 401, alineatul (1¹), cifrele „313, 315” se substituie cu cifrele „313, 313⁷, 315”.</i>
Consiliul Concurenței	43.	Referitor la pct. 44 din proiect, care prevede modificarea art. 404 ¹ alin. (1) din Codul contravențional, în scopul delimitării clare și fără echivoc a atribuțiilor Consiliului Concurenței, după cuvântul „săvârșite” propunem să se completeze cu cuvântul „doar”.	Nu se acceptă Codul contravențional în versiunea propusă de prezentul proiect de lege dispune de suficientă claritate, iar includerea cuvântului „doar” în calitate de element categoric nu este justificată din punct de vedere juridic. În plus, Codul contravențional trebuie să păstreze unitatea în stilul de expunere, iar o astfel de formulare nu este caracteristică Codului.
	44.	Totodată, pentru a se evita crearea lacunelor legislative și asigurarea atragerii la răspundere contravențională pentru faptele contravenționale care cad sub incidența prevederilor art. 364 alin. (6) din Codul contravențional, dar nu țin de competența Consiliului Concurenței, propunem atribuirea	Precizare Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative înregistrat în Parlament cu nr. 294 din 3 iulie 2020 conține modificări asemănătoare cu cele propuse de autorul propunerii. Și anume stabilirea competenței Consiliului Concurenței pentru contravenția de la art. 364 alin. (6)

		competenței de constatare și examinare a acestor componente de contravenție ce țin de încălcarea legislației cu privire la publicitate - Ministerului Afacerilor Interne. Astfel, în acest sens, cifra „5¹” de la art. 400 alin. (1) din Codul contravențional urmează a fi substituită cu cifra „6”.	dacă este săvârșită în domeniul de competență a Consiliului. Proiectul de lege nominalizat a fost aprobat în două lecturi. Mai mult, Legea concurenței nr. 183/2012 la art. 39 alin. (1) lit. f) stabilește competența Consiliului la <i>constatarea încălcărilor legislației din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității, impune măsuri interimare în vederea încetării încălcărilor denunțate, impune măsuri corective și aplică sancțiuni pentru comiterea încălcărilor, în limitele competenței sale.</i> Totodată concurența neloială reprezintă un concept mai larg, care include și publicitatea neloială ca o formă de manifestare a primei. Iar acțiunea de concurență neloială, în cazul în care este exprimată prin publicitate, va fi o publicitate neloială. Drept urmare, Consiliul Concurenței nu-și poate declina competența în ansamblu atribuită printr-o lege organică. La art. 400 alin. (1) a fost atribuită competența generală Ministerului Afacerilor Interne pentru contravenția de la art. 364 alin. (6), în cazul în care nu este de competența Consiliului Concurenței.
Inspectoratul Național de Probațiune	45.	1. Articolul 30 se completează cu alineatul (10¹) cu următorul conținut: „10¹. În cazul contravenției prevăzută la art. 37, curgerea termenului de prescripție a punerii în executare a sancțiunii contravenționale se suspendă pe perioada examinării demersului consilierului de probațiune înaintat instanței de judecată, dacă persoana care a săvârșit contravenția se sustrage de la executarea sancțiunii, ori execută o pedeapsă penală sub formă de închisoare. În aceste cazuri, curgerea termenului de prescripție se reia din data prezentării persoanei pentru executarea sancțiunii, ispășirii	Nu se acceptă Curgerea termenului de prescripție pentru punerea în executare a sancțiunii contravenționale nu poate fi suspendată, întrucât executarea pedepsei trebuie să poarte un caracter imediat, fiind de datoria statului să asigure executarea efectivă a sancțiunii contravenționale aplicabile contravenientului. În cazul derogării de la normele generale pentru executarea sancțiunii contravenționale în termenul general de un an, instituția prescripției va fi una iluzorie și nu-și va atinge scopul. Executarea sancțiunii contravenționale în perioada

	pedepsei sub formă de închisoare sau în cazul consumării altor circumstanțe ce au stat la baza sustragerii de la executarea sancțiunii.” <i>Argumentare:</i> Propunerea are drept scop înlăturarea lacunelor actuale, or în evidența organelor de probațiune se află contravenienți ce se sustrag de la executarea sancțiunii sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, iar până la identificarea acestora, în unele cazuri termenul de executare a sancțiunii este depășit. Prin urmare, ținând cont de încărcătura instanțelor de judecată, în unele cazuri demersul consilierului de probațiune privind explicarea unor neclarități (exemplu: indicarea eronată a datelor personale: nume, prenume, IDNP), anunțarea în căutare sau înlocuirea sancțiunii cu arest contravențional, se examinează de către instanța de judecată peste termenul de prescripție a punerii în executare. De asemenea, avem cazuri în evidență când persoanele sancționate cu muncă neremunerată în folosul comunității execută o pedeapsă penală sub formă de închisoare mai mare de 6 luni, fapt ce creează imposibilitatea executării sancțiunii.	imediată stabilirii vinovăției și aplicării sancțiunii are un rol determinant în sporirea caracterului preventiv al legii contravenționale. Suplimentar a se vedea argumentele de la pct. 1 din tabel.
46.	Articolul 37 se completează cu alineatul (4¹) cu următorul conținut: „(4¹) în cazul aplicării sancțiunii cu muncă neremunerată în folosul comunității de către alte autorități competente, reprezentanții acestor autorități explică esența sancțiunii muncii neremunerate în folosul comunității, fapt care se consemnează în procesul-verbal sau decizia de sancționare.”; alineatul (8), se abrogă. <i>Argumentare:</i> Propunerea are drept scop înlăturarea lacunei actuale,	Nu se acceptă În partea ce ține de completarea art. 37 cu alin. (4¹) nu poate fi acceptată, întrucât aplicarea sancțiunii contravenționale sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității se aplică de către instanța de judecată. Competența exclusivă a instanței de judecată la aplicarea muncii neremunerate în folosul comunității reiese din alin. (4) art. 37 din Codul contravențional <i>după pronunțarea hotărârii judecătorești, președintele ședinței de judecată explică esența sancțiunii muncii neremunerate în folosul comunității, fapt care se consemnează în procesul-verbal</i>

	or în adresa organelor de probațiune parvin spre executare și decizii ale comisiilor administrative privind aplicarea sancțiunii contravenționale sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, însă în majoritatea cazurilor, ori decizia a fost emisă în lipsa contravenientului, ori esența sancțiunii muncii neremunerate în folosul comunității nu a fost explicată, fapt ce creează dificultate la punerea în executare a sancțiunii. Referitor la abrogarea alin. (8) din art. 37, menționăm că propunerea reiese din completarea de mai sus a art. 30 alin. (10¹), precum și din motivul stării de sănătate sau stabilirea dizabilității temporare contravenientului, fapt ce tergiversează executarea efectivă și integrală a sancțiunii, nefiind atins scopul legii contravenționale.	<i>al ședinței de judecată și art. 395 alin. (1) lit. c) unde instanța de judecată judecă cauzele contravenționale în care agentul constatator, procurorul propun aplicarea unei sancțiuni muncii neremunerate în folosul comunității.</i> Abrogarea art. 37 alin. (8) din Codul contravențional nu poate fi acceptată întrucât acesta stabilește termenul de executare a sancțiunii contravenționale sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității. Scopul instituirii unui termen maxim în interiorul căruia are loc executarea unei astfel de sancțiuni contravenționale este responsabilizarea atât a instituțiilor statului implicate, dar în principal a contravenientului. Nu în ultimul rând, abrogarea acestui termen ar putea avea efectul tergiversării executării sancțiunii și în acest mod eschivarea nejustificată a contravenientului de a executa sancțiunea aplicată, dar și diminuarea rolului preventiv al normei contravenționale nu doar pentru subiectul special (contravenientul) dar și pentru subiectul general (societate).
47.	Articolul 38 se completează cu alineatul (7) cu următorul conținut: „(7) În cazul eschivării de la munca neremunerată în folosul comunității conform contravenției prevăzute la art. 37 alin. (6), arestul contravențional se aplică inclusiv categoriilor de persoane prevăzute la alin. (6) din prezentul articol, cu condiția că nu există impedimente justificate legate de starea lor de sănătate.” <i>Argumentare:</i> În caz de eschivare de la munca neremunerată în folosul comunității, această sancțiune se înlocuiește cu arest contravențional, calculându-se o zi de arest pentru 2 ore de muncă neremunerată în folosul	Nu se acceptă Întrucât specificul sancțiunilor contravenționale constă în aplicarea lor alternativă, munca neremunerată în folosul comunității va interveni în cazul în care persoana acceptă executarea acesteia și în cazul în care executarea amenzii este imposibilă. În acest sens statul oferă o alternativă în cadrul executării sancțiunii contravenționale sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității cu arestul contravențional. Totuși, menționăm că la examinarea unei probleme similare Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 28/2018 statua că „41.[...] [l]egislatorul se bucură de o marjă de discreție în privința stabilirii „pedepselor”, în măsura în care o asemenea alegere nu este de natură să contravină

		comunității conform art. 37 alin. (6). Respectiv, art. 37 alin. (7) prevede că munca neremunerată în folosul comunității nu poate fi aplicată militarilor prin contract și persoanelor care nu au atins vârsta de 16 ani, iar art. 38 alin. (6) prevede că arestul contravențional nu poate fi aplicat, dacă acesta ar amenința sau ar pune în pericol real sănătatea ori integritatea corporală a contravenientului, persoanelor cu dizabilități severe și accentuate, militarilor în termen, militarilor și angajaților cu statut special ai Ministerului Afacerilor Interne, angajați în bază de contract, minorilor, femeilor gravide, femeilor care au copii cu vârsta de până la 8 ani, persoanei care este unicul întreținător al copilului cu vârsta de până la 16 ani și nici persoanelor care au împlinit vârsta generală de pensionare. Pentru săvârșirea contravenției prevăzute la art. 78¹ poate fi aplicat arestul contravențional persoanelor care au împlinit vârsta generală de pensionare, cu condiția că nu există impedimente justificate legate de starea lor de sănătate. Prin urmare, în evidența organelor de probațiune se află contravenienți care se încadrează în categoria prevăzută la art. 38 alin. (6) și care se eschivează de la munca neremunerată în folosul comunității, iar la înaintarea demersului de înlocuire cu arest contravențional, instanța de judecată respinge demersul în baza art. 38 alin. (6), nefiind astfel executată sancțiunea.	prevederilor Constituției (DCC nr. 15 din 7 februarie 2017, §22). Având în vedere faptul că legislativul este suveran în materie de stabilire a pedepselor, acesta mai poate stabili, urmărind realizarea unui scop legitim, categoriile de persoane în privința cărora nu pot fi aplicate anumite pedepse.”. În acest context, trebuie analizată fapta prejudiciabilă și proporționalitatea interdicției absolute de aplicare a arestului contravențional pentru categoriile de persoane exceptate la art. 38 alin. (6) Codul contravențional în raport cu obligația pozitivă a statului de a stabili un sistem eficient de sancționare a faptelor ilicite. Generalizarea tuturor contravențiilor în raport cu interdicțiile de la alin. (6) art. 38 nu este justificată.
Inspectoratul pentru Protecția Mediului	48.	La pct. 56 al proiectului privind modificarea art. 439⁶ din Codul contravențional al RM (CCo al RM), modificarea propusă nu are finalitate, astfel, nu este indicat cu ce se substituie cuvintele „sau de către	Precizare Modificarea de la art. 439⁶ din Codul contravențional a fost exclus din proiect.

		autoritățile administrației publice locale din contul proprietarului”.	
	49.	Suplimentar la proiect propunem includerea în acesta a următoarelor modificări și anume, în art. 113 alin.(5) a CCo al RM după cuvintele „și de desecare” de inclus cuvintele „ pe terenuri, indiferent de modul lor de folosință și în rețeaua publică de canalizare/în alte locuri neautorizate”.	Se acceptă Art. 113 alin. (5) va avea următorul cuprins: <i>„(5) Deversarea, în apele de suprafață, în canalele de irigare și de desecare, pe terenuri, indiferent de modul lor de folosință și în rețeaua publică de canalizare sau în alte locuri neautorizate a apelor uzate neepurate, provenite din activități casnice și non-casnice, a celor poluate termic, a apelor contaminate cu germeni patogeni și cu paraziți, a produselor sau reziduurilor petroliere și a altor poluanți se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”</i>
	50.	Totodată, propunem includerea în art. 133 a unui alineat nou în următoarea redacție „(5 ¹) Deversarea în sistemul public de canalizare fără acordul autorităților competente a apelor uzate provenite din activități casnice și non-casnice evacuate din gospodării de autospeciale”, reieșind din faptul că la moment, se atestă o multitudine de cazuri de evacuare a apelor uzate provenite din gospodării care nu sunt conectate la rețeaua centralizată de canalizare prin intermediul autospeciălelor, care la rândul lor nu dețin contracte încheiate cu operatorii competenți în epurarea apelor uzate, iar, în rezultat, apele uzate se deversează în locuri neautorizate, inclusiv terenuri, sisteme de canalizare etc.	Se acceptă parțial O parte din modificările propuse au fost incluse la art. 113 alin. (5), pentru a evita dublarea normelor juridice care în esență prezintă același obiect juridic.
	51.	În același context, la art. 146 a CCo al RM, după cuvintele „obiectivele acvatică” de completat cu cuvintele „în rețeaua publică de canalizare”, iar, după cuvintele „calității lor” de inclus sintagma „depășirea	Se acceptă parțial Dispoziția art. 146 va avea următorul cuprins: <i>„Nefolosirea instalațiilor, utilajului, aparaturii prevăzute pentru purificarea de poluanți și controlul emisiilor în</i>

	concentrației maxim admisibile de poluanți în apele uzate evacuate” astfel, va fi posibilă aplicarea sancțiunilor subiecților care deversează ape uzate ne epurate în sistemul public de canalizare cu depășirea concentrației de poluanți în apele uzate, asigurând astfel aplicabilitatea prevederilor art. 47 lit.b) din Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător și art. 17 lit.j) din Legea nr. 303/2013.	atmosferă, pentru epurarea apelor uzate ce se evacuează în obiectivele acvatice sau în rețeaua publică de canalizare și pentru controlul calității lor și nedepășirii concentrației maxim admisibile de poluanți în apele uzate evacuate, precum și încălcarea regulilor și instrucțiunilor de exploatare a instalațiilor indicate”. Contravenția în cauză se referă la neexecutarea unei obligații pe care o are persoana fizică sau juridică de a utiliza instalațiile de purificare și control a apelor evacuate ca acestea să nu depășească limitele maxime admisibile de poluanți. Obiectul juridic nu-l constituie evacuarea în sine a apelor poluate, dar neexecutarea unei obligații legale de utilizare a utilajelor destinate purificării apelor. Evacuarea apelor poluate cu o concentrație peste limita admisibilă de poluanți se include la art. 133 alin. (5) din Codul contravențional.
52.	Ținând cont de specificul activității Inspectoratului, ce ține de protecția mediului înconjurător, propunem atribuirea în competența administrației publice locale a funcțiilor de constatare și examinare a contravențiilor prevăzute la art. 116, întru-cît, acest tip de componență de contravenție ține de specificul funciar de administrare/gestionare a proprietății, iar, potrivit legislației, APL este responsabilă de gestionarea resurselor funciare din teritoriul administrat, totodată, deținând și competențe de efectuare a măsurărilor cadastrale și stabilirea terenurilor în natură. Prin urmare, acțiunile APL în calitate de agent constatatator pe segmentul nominalizat/evidențiat, vor fi efectuate mai eficient și prompt.	Se acceptă Constatarea și examinarea contravenției de la art. 116 Cod contravențional prin prezentul proiect de lege este atribuită administrației publice locale. La articolul 405 alineatul (1), textul „art.115–119” se substituie cu textul „art. 115, 117-119”. Articolul 423 ¹⁰ : la alineatul (1), după textul „art.104 ¹ ” se completează cu cifrele „116”; la alineatul (3), textul „art. 178 și 179” se substituie cu textul „art. 116, 178 și 179”.
53.	Concomitent, propunem modificarea art. 120 CCo al RM, prin completarea acestuia după cuvîntul	Nu se acceptă Art. 120 din Codul contravențional nu conține prevederile

		„circulația” cu cuvintele „și comercializarea stratului fertil de sol”, fapt care va permite sancționarea subiecților/comercianților ce realizează vânzarea stratului fertil de sol (cernoziom) contrar prevederilor art. 33 a Codului funciar al RM, care interzice decopertarea stratului fertil în scopuri comerciale.	la care se propun modificările sugerate. Totodată, cele propuse de autorul avizului se încadrează în fapta contravențională prevăzută la art. 120 din Codul contravențional, or, sintagma din dispoziția articolului respectiv „în alte scopuri decât cele silvice” permite de a învinui persoana pentru circulația și comercializarea stratului fertil de sol.
	54.	La art. 142 alin. (2) propunem includerea cuvintelor „și comercializarea” după cuvântul „circulația”.	Se acceptă Art. 142 alin. (2) va avea următorul cuprins: „(2) <i>Comercializarea și circulația</i> produselor lemnoase fără acte legale de proveniență (acte de livrare conform documentației de evidență contabilă) se sancționează cu amendă de la 6 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.
	55.	În vederea unificării termenilor utilizați în CCo al RM și Legea privind deșeurile nr. 209 din 29.07.2016, propunem după cuvântul „construcție,” de exclus cuvântul „menajere” și de inclus sintagma „biodeșeuri, deșeuri municipale și de altă natură”.	Se acceptă Art. 154 alin. (1) va avea următorul cuprins: „(1) Nerespectarea modului stabilit de colectare, păstrare, transport, depozitare, ardere, neutralizare și evacuare, inclusiv în obiectivele acvatice, în subsol etc., a deșeurilor industriale, de construcție, <i>biodeșeuri, deșeuri municipale și de altă natură</i> se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de ore, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.”
Ministerul Apărării	56.	La pct.2 din proiect, privind completarea art. 18 din Codul contravențional cu alineatele (2) și (3), considerăm oportună necesitatea specificării	Nu se acceptă În ceea ce privește clarificarea noțiunii <i>de caracterul considerabil sau esențial al daunei</i> , menționăm că aceasta

		noțiunilor de „caracter considerabil sau esențial al daunei”, astfel încât aceasta să fie măsurabilă sau ușor deductibilă, spre exemplu prin referirea la o mărime calculată cu ajutorul cuantumului salariului mediu, minim lunar pe economia națională sau unități convenționale. Această propunere derivă din aplicarea practică a acestei norme și posibilitatea unei interpretări ambigue a „caracterului considerabil sau esențial” al prejudiciului/ daunei cauzate victimei. În redacția propusă, catalogarea „caracterului considerabil sau esențial”, raportat la o persoană fizică sau juridică diferă reieșind din veniturile și/sau bugetul autorității și este foarte dificilă și poate fi efectuată subiectiv.	<i>nu reprezintă o noutate, or art. 126 din Codul penal stabilește un concept similar noțiunii date.</i> Referitor la claritatea acestei noțiuni Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 22/2017, menționa următoarele: „95.[...] Cuantumul proporțiilor mari și deosebit de mari are o reglementare <i>expressis verbis</i>. Astfel, la determinarea proporțiilor mari și deosebit de mari legiuitorul a prevăzut drept bază de calcul salariul mediu lunar pe economie prognozat, stabilit prin hotărâre de Guvern, în vigoare la momentul săvârșirii faptei, după cum urmează; - proporții mari - mai mult de 20 de salarii; - proporții deosebit de mari - mai mult de 40 de salarii. 96. Daunele în proporții mici, care determină atragerea la răspundere în temeiul Codului contravențional (art.18), constituie daunele care la momentul săvârșirii contravenției nudepășesc 20% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat, aprobat de Guvern pentru anul în curs la data săvârșirii faptei. 97. Curtea constată că, potrivit prevederilor legale enunțate, daunele care se înscriu în limitele dintre daunele în proporții mici și daunele în proporții mari urmează a fi încadrate, după caz, ca fiind esențiale sau considerabile. 98. În același timp, Curtea observă că legiuitorul a instituit la art. 126 alin. (2) din Codul penal criterii subiective de delimitare între daune „considerabile” și daune „esențiale”, care se apreciază doar în funcție de însemnătatea bunurilor pentru victimă și alte circumstanțe care influențează starea sa materială. 99. Curtea constată că o reglementare expresă privind cuantumul daunelor „esențiale” și „considerabile” a existat în redacția inițială a Codului penal, adoptat la 18 aprilie
--	--	---	---

		2002, însă care a fost exclusă prin Legea nr.211 din 29 martie 2003. 100. Curtea subliniază că, în exercitarea competenței de legiferare în materie penală, legiuitorul trebuie să țină seama de principiul potrivit căruia incriminarea unei fapte trebuie să intervină ca ultim resort în protejarea unei valori sociale, ghidându-se după principiul „ultima ratio”. Curtea reține că, din perspectiva principiului „ultima ratio” în materie penală, nu este suficient să se constate că faptele incriminate aduc atingere valorii sociale ocrotite, ci această atingere trebuie să prezinte un anumit grad de intensitate, de gravitate, care să justifice sancțiunea penală.”. Prin urmare, propunerea înaintată nu poate fi acceptată. Iar determinarea unei limite minime și maxime a daunelor considerabile trebuie stabilită în mod coordonat cu modificarea Codului penal în acest sens.
57.	La pct. 4 din proiect, privind completarea alin.(l) al art.20¹ din Codul contravențional, considerăm rațională revizuirea sintagmei „nu a știut că ordinul sau dispoziția sunt ilegale”, deoarece necunoașterea normelor legale nu poate servi justificare pentru o încălcare de lege. Or, nu este justificată liberarea de răspundere a persoanei care invocă necunoașterea sau neaducerea la cunoștința acesteia a prevederilor normative care urmau a fi respectate. În speță, practic fiecare persoană poate invoca faptul că nu a știut că ordinul sau dispoziția sunt ilegale.	Nu se acceptă Având în vedere specificul executării unui ordin în cazul raporturilor de subordonare, pentru a fi tras la răspundere contravențională, inferiorul trebuie să cunoască caracterul ilegal al ordinului, care poate fi dedus din incompetența persoanei care a emis ordinul, din nerespectarea formei acestuia, din dispunerea cauzării anumitor prejudicii care sunt inadmisibile. În privința ordinului dat de către superior, este instituită prezumția că acesta este legal până în momentul apariției anumitor dubii. Aceste ordine sunt obligatorii de a fi îndeplinite de către adresanți. Introducerea executării ordinului sau dispoziției superiorului în calitate de cauză care înlătură caracterul contravențional al faptei în legislația contravențională contribuie efectiv la consolidarea disciplinei în orice sferă

			a vieții. Cauza dată de înlăturare a caracterului contravențional al faptei instituie un garant veritabil al funcționării legale a tuturor organelor și instituțiilor, crește autoritatea superiorului și legitimitatea ordinelor sau dispozițiilor sale, dar și conferă o siguranță executanților acestora. A se vedea și art. 40¹ din Codul penal care are aceeași abordare.
	58.	Prevederile punctelor 55 și 56 urmează a fi expuse în ordinea succesivă a articolelor amendate ale Codului contravențional. Totodată, prevederea de la punctul 56 urmează a fi completată cu textul ce se propune a fi substituit.	Precizare Modificarea de la art. 439⁶ din Codul contravențional a fost exclus din proiect.
Procuratura Generală	59.	Cu referire la abrogarea alin.(6) lit.b) și alin.(7) a art.16 din Codul contravențional, considerăm că acest fapt va crea un vid legislativ, care va servi drept premisă pentru evitarea răspunderii contravenționale, în unele cazuri, de către persoanele cu funcții de răspundere. Ipoteza imprevizibilității normei menționate nu este argumentată în nota informativă la proiect. Mai mult ca atât, această normă este una de concretizare a condițiilor generale de răspundere a persoanelor cu funcții de răspundere, astfel se acordă o previzibilitate mai mare normelor din partea specială a Codului contravențional.	Se acceptă Modificarea de la art. 16 a fost exclusă din proiect.
	60.	Art.255 urmează să fie constituit din două alineate în care să se regăsească comiterea faptei din intenție și imprudență (prin analogie art.162 din proiect), dat fiind faptul că Legea contravențională apără valorile sociale săvârșite cu vinovăție (intenție sau imprudență), respectiv și sancțiunile sunt diferite, avându-se în vedere modul de comitere și pericolul social al acestora.	Se acceptă Art. 255 va avea următorul cuprins: „Articolul 255. Deteriorarea liniilor, instalațiilor, echipamentelor de comunicații electronice și poștale (1) Deteriorarea din imprudență a liniilor, instalațiilor, echipamentelor de comunicații electronice și poștale se sancționează cu amendă de la 10 la 15 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, sau cu muncă

			neremunerată în folosul comunității de pînă la 30 de ore, cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 30 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (2) Deteriorarea intenționată a liniilor, instalațiilor, echipamentelor de comunicații electronice și poștale se sancționează cu amendă de la 24 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de pînă la 60 de ore, cu amendă de la 42 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 30 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”
61.	La art. 353 alin.(2) după cuvântul „ <i>instanței</i> ” de introdus conjuncția „ <i>de</i> ”;		Se acceptă Art. 353 va avea următorul cuprins: „Articolul 353. Ultragierea colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept, opunerea de rezistență (1) Ultragierea colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept, adică jignirea premeditată a onoarei și demnității procurorului, ofițerului de urmărire penală, ofițerului de informații și securitate, angajatului cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne, altei persoane, aflată în exercițiul funcțiunii sau al datoriei obștești de asigurare a securității statului, de menținere a ordinii publice <i>de asigurare și restabilire a ordinii publice, siguranței circulației rutiere, executarea hotărîrilor instanței de judecată</i> și de combatere a criminalității, exprimată prin acțiune, verbal sau în scris, se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore. (2) Opunerea de rezistență procurorului, ofițerului de

			urmărire penală, ofițerului de informații și securitate, angajatului cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne, unei alte persoane, aflată în exercițiul funcțiunii sau al datoriei obștești de asigurare a securității statului, de menținere a ordinii publice <i>de asigurare și restabilire a ordinii publice, siguranței circulației rutiere, executarea hotărîrilor instanței de judecată</i> și de combatere a criminalității, se sancționează cu amendă de la 21 la 45 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore sau cu arest contravențional de la 10 la 15 zile.”
	62.	La art.386 alin.(2) lit.e) textul „conform prevederilor art. 396 alin.(4)” de menținut.	Nu se acceptă Art. 386 alin. (2) lit. e) se abrogă. A se vedea argumentele de la pct. 63 din tabel.
	63.	Art. 396 alin.(4) va avea următorul cuprins „În cadrul controlului respectării legislației la înregistrarea, de către agentul constator, a sesizărilor despre săvârșirea contravențiilor, procurorul este în drept să verifice legalitatea acțiunilor agentului constator, să pornească procesul contravențional, să atace decizia agentului constator în instanța de judecată.”. Întru susținerea modificărilor menționate la art.396 alin.(4), art.475 alin.(2) lit.g) și art.476 alin.(2) din Codul contravențional, invocăm următoarele: Studiind cadrul normativ existent care reglementează înregistrarea de către agenții constatori a sesizărilor despre săvârșirea contravențiilor, precum și mecanismul de revizuire a deciziilor și a hotărârilor în cauzele contravenționale, deschiderea procedurii de revizuire prevăzute de Codul contravențional, s-a constatat o ineficiență în aplicarea fiabilă a	Nu se acceptă În cadrul desfășurării procesului contravențional agentul constator dispune de autonomie decizională asupra cauzei pe care o constată și examinează. În plus, nu este clar determinată puterea de exercitare a controlului de legalitate a procurorului asupra deciziilor agentului constator, temeiurile în care acesta intervine și limitele de exercitare a unui astfel de control. În al doilea rând procurorul dispune de posibilitatea legală de a contesta în instanța de judecată deciziile agentului constator în ordinea generală așa cum prevede art. 386 alin. (2) lit. f). De asemenea, în cadrul unui proces contravențional, procurorul nu dispune de aceleași prevederi procedurale ca și în cazul unui proces penal. Mai mult, procurorul nu este investit cu puterea de a examina și aplica sancțiuni contravenționale decât pentru contravenția de la art. 336 din <i>Codul contravențional</i>

	procedurilor respective și lipsa temeiului legal al procurorului de a interveni pe caz. Necesitatea modificării art.396 alin.(4), art.475 alin.(2) lit.g) și art.476 alin.(2) din Codul contravențional, rezultă din omisiunea legislativă creată la înregistrarea și examinarea sesizărilor despre săvârșirea contravențiilor precum și posibilitatea deschiderii procedurii de revizuire de către autoritatea competentă care a emis decizia. Deși, potrivit art.5 lit.d) a Legii nr.3/2016 cu privire la procuratură și art.52 alin.(1) pct.4 din Codul de procedură penală, procurorul controlează permanent executarea procedurii de primire și înregistrare a sesizărilor privind infracțiunile, segmentul de înregistrare și examinare a contravențiilor rămânând neverificat, iar urmare acțiunilor de control în care se constată careva fapte/cazuri (contravenționale) pretinse ilegale ale agentului constatat, procurorul este în imposibilitatea de a solicita anularea actului emis ilegal. În acest sens, un aspect important este și faptul posibilității tănuirii infracțiunilor prin calificarea acestora ca contravenție de către agentul constatat, iar decizia acestuia nu este contestată de contravenient (în cazul în care aceasta îi este favorabilă) sau victimă (nu-i este adusă la cunoștință sau nu cunoaște despre existența acesteia și modalitatea de contestare), doar ultimilor revenindu-le exclusiv dreptul de contestare a deciziei. Astfel, în asemenea circumstanțe, deciziile ilegale ale agentului constatat rămân necontestate și existența infracțiunilor tănuite.	(Nesubordonarea cu rea-voință dispoziției sau cererii legitime a colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept). În plus intervenția procurorului în cadrul procedurii contravenționale nu este justificată, iar controlul de legalitate este de competența exclusivă a instanței de judecată.
64.	La art.398 alin.(1) prin excluderea art.75 din	Se acceptă

		competența comisiei administrative, această componență contravențională nu se regăsește în competența altui organ de constatare.	În vederea stabilirii competenței pentru constatarea și examinarea contravențiilor de la art. 75 și 76 a fost modificat art. 400 alin. (1) din Codul contravențional și excluse referirile la aceste contravenții de la art. 400 alin. (4) și (5) din Codul contravențional. Astfel Ministerul Afacerilor Interne va constata și examina contravenția de la art. 75 și 76.
	65.	La art.432 lit.l) după textul „ ridicarea și aducerea vehiculului la parcare " se necesită de specificat unul din termenii: specială cu plată, autorizată a MAI sau de pe teritoriul subdiviziunii de poliție.	Precizare Modificarea de la art. 432 lit. i) este formulată pentru a păstra caracterul unitar a terminologiei utilizate de art. 439 din Codul contravențional. Art. 439 detaliază procedura de aplicare a acestei măsuri de constrângere, unde vehiculul ridicat poate fi adus la stația de parcare specială sau pe teritoriul subdiviziunii de poliție.
	66.	La art.475 alin.(2) lit.g) după cuvântul „instanță” de completat cu textul „sau autoritatea competentă care a emis decizia”.	Se acceptă parțial A se vedea argumentele Curții Constituționale din <i>Decizia nr. 8/2020 de inadmisibilitate a sesizării nr.119g/2019 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 476 alin. (2) din Codul contravențional (revizuirea deciziilor agentului constator)</i> „30. Totodată, ar putea exista cazuri în care o faptă ce a fost sancționată sub imperiul Codului contravențional să reclame, de fapt, aplicarea unei sancțiuni penale. Dacă actul de impunere a sancțiunii contravenționale a devenit definitiv, se poate solicita, într-adevăr, revizuirea lui, conform articolului 476 din Codul contravențional. Totuși, în acest caz, Curtea observa că nu există o problemă de constituționalitate, ci o problemă de aplicare a legii. 31. Judecătorul de drept comun ar putea aplica, de exemplu, regula de interpretare <i>Actus interpretandus est potius ut valeat quam ut pereat</i> (legea trebuie interpretată

		<i>în sensul aplicării ei, nu în sensul neaplicării). Pe baza acestei interpretări, dar și din rațiunile care decurg din deciziile Curții Supreme de Justiție citate la paragraful 25 supra, (1) decizia unui agent constatatator devenită definitivă prin neatacare este asimilabilă unei hotărâri judecătorești definitive, iar (2) termenul de „instanță” din dispozițiile articolului 476 alin. (2) din Codul contravențional desemnează instanța de judecată care poate cenzura actele agentului constatatator, adică instanța prevăzută la articolul 475 alin. (3) din Codul contravențional. Conform art. 475 alin. (6) din Codul contravențional, „cererea de revizuire se examinează în conformitate cu prevederile capitolului VII al cărții a doua”. Totodată, „[...] autoritatea competentă privind revizuirea deciziilor și a hotărârilor în cauzele contravenționale este instanța de judecată” (a se vedea Decizia Curții Supreme de Justiție din 11 iunie 2014, dosarul nr.1ra1048/14, p. 3).”.</i> Art. 475 alin. (2) literele f) și g) vor avea următorul cuprins: „f) instanța de judecată sau autoritatea competentă care a emis decizia asupra cauzei contravenționale nu s-a expus asupra vinovăției sau nevinovăției contravenientului ori instanța de judecată sau autoritatea competentă s-a pronunțat în privința unui alt subiect de drept decât persoana care a săvârșit fapta contravențională; g) s-au stabilit alte circumstanțe de care instanța de judecată sau autoritatea competentă care a emis decizia asupra cauzei contravenționale nu a avut cunoștință la emiterea hotărârii sau deciziei și care, independent sau împreună cu circumstanțele stabilite anterior, dovedesc că cel sancționat este nevinovat ori a săvârșit o altă contravenție decât cea pentru care a fost sancționat sau
--	--	---

			care dovedesc că persoana cu privire la care s-a dispus încetarea procesului contravențional este vinovată.” Alineatul (3) va avea următorul cuprins: „(3) Procedura de revizuire se deschide în baza cererii procurorului adresată instanței de judecată, conform competenței teritoriale a acestuia, sau a cererii contravenientului adresată instanței care a judecat cauza/contestația sau în instanța de fond conform competenței teritoriale, în cazul în care decizia asupra cauzei contravenționale a fost emisă de autoritățile prevăzute la art. 393 alin. (1) lit. b)-d). În cazul alin. (2) lit.d), procedura de revizuire se deschide la cererea Procurorului General sau a adjuncților lui.”
	67.	La art.476 alin.(2) după cuvântul „instanța” de completat cu textul „sau la autoritatea competentă” .	Se acceptă parțial Art. 476 alin. (2) va avea următorul cuprins: (2) Cererea de revizuire se depune în instanța a cărei decizie sau hotărîre a rămas definitivă <i>sau în instanța de fond conform competenței teritoriale, în cazul în care decizia asupra cauzei contravenționale a fost emisă de autoritățile prevăzute la art. 393 alin. (1) lit. b)-d).</i> ”
Comisia Electorală Centrală	68.	În mod special ne exprimăm dezacordul cu propunerea, ce vizează modificarea art. 400 și art. 423 ⁷ din Codul contravențional (pct.42 și pct.50 din articolul unic al proiectului de lege), de a fi transferată competența de constatare a contravenției prevăzute de art.50 din Codul contravențional (afișajul electoral neautorizat) de la organele de poliție către CEC, formulând următoarele observații. Art. 50 din Codul contravențional stabilește: „(1) Afișarea materialului de agitație electorală sau a materialului de susținere a referendumului în alt loc decît cel stabilit se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale.	Se acceptă Modificarea de la art. 423 ⁷ și art. 400 din Codul contravențional în privința contravenției de la art. 50 a fost exclusă din prezentul proiect de lege.

		(2) Producerea și/sau difuzarea materialelor publicitare de agitație electorală care nu conțin denumirea concurentului electoral, data tipăririi, tirajul materialelor și denumirea tipografiei care le-a tipărit se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an”. Astfel, partea obiectivă a componentei contravenției în cauză constă în afișarea materialului de agitație electorală într-un loc neautorizat sau producerea acestuia fără indicarea elementelor obligatorii. Potrivit art.7 din Codul contravențional, ”Persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod”. În conformitate cu art.425 alin.(1) din Codul contravențional, ”Probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei”. Astfel, specificul stabilirii părții obiective a contravenției prevăzute de art.50 din Codul contravențional constă în identificarea locului plasării	
--	--	--	--

	afișajului și de producere a acestuia, întocmirea proceselor-verbale de cercetare la fața locului, fotografierea, obținerea explicațiilor persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, ridicarea corpurilor delictu cu întocmirea procesului-verbal în acest sens, acestea fiind probe prevăzute de art.425 alin.(2) din Codul contravențional ca element cheie în baza cărora vinovăția persoanei poate fi dovedită, ceea ce reprezintă o precondiție obligatorie pentru tragerea la răspundere contravențională. Accentuăm că afișajul electoral se plasează și se produce pe întreg teritoriul țării, iar Comisia nu are organe electorale teritoriale permanente, acestea se dizolvă după confirmarea legalității alegerilor în condițiile art.37 din Codul electoral. Prin urmare, chiar și o alegație ipotetică potrivit căreia competența de constatare ar putea fi transmisă organelor electorale inferioare nu poate fi nicidecum reținută, or, de regulă, procesul contravențional este de o durată mai lungă decât cel electoral, iar examinarea unei contestații înaintate de contravenient asupra procesului-verbal cu privire la contravenție se poate solda cu aceea că reprezentantul organului electoral din teritoriu nu mai deține această calitate, ultimul fiind dizolvat. Mai mult, în conformitate cu art.423⁷ alin.(2) din Codul contravențional, ”Are dreptul să constate contravenții și să încheie procese-verbale președintele Comisiei Electorale Centrale sau vicepreședintele Comisiei, în cazul în care îl substituie pe președintele Comisiei”. Astfel, din norma citată rezultă că procese-verbale pot fi încheiate numai de președintele sau	
--	---	--

		vicepreședintele Comisiei Electorale Centrale, nefiind posibil transferul de competență către reprezentantul organului electoral inferior din teritoriu, ceea ce presupune imposibilitatea fizică de a încheia procese-verbale ce rezultă din încălcarea art.50 din Codul contravențional. Menționăm că atribuția conducerii Comisiei de a încheia procese-verbale cu privire la contravenții a izvorât odată cu introducerea competenței de supraveghere a modului de finanțare a partidelor politice, Comisiei fiindu-i atribuit și statutul de agent constatatator. În acest sens cităm art.1 din Codul electoral: ”Comisia Electorală Centrală – organ de stat independent, înființat pentru realizarea politicii electorale în scopul unei bune desfășurări a alegerilor, pentru supravegherea și controlul respectării prevederilor legale privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale”. Astfel, Comisia apreciază critic atribuirea unor competențe noi de constatare a contravențiilor, altele decât cele de ordin financiar, competența propusă prin proiect fiind improprie organului electoral, și nu acceptă această inițiativă, întrucât introducerea prin Legea nr.159/2018 de noi competențe de agent constatatator, fără a consulta opinia Comisiei, a demonstrat inaplicabilitatea acestora din lipsă de mecanisme efective de realizare, ceea ce a viciat principiul inevitabilității responsabilității și a scopului legii contravenționale de apărare a drepturilor și libertăților legitime ale actorilor implicați în campania electorală, consacrat în art.2 și art.51 din Codul electoral.	
--	--	---	--

	Prin urmare, Comisia solicită readucerea cadrului legal contravențional aferent proceselor electorale la faza de până la adoptarea Legii nr.159/2018 cu excluderea competențelor improprii unui organ electoral, cu menținerea doar a competenței ce decurge expres din exercitarea atribuțiilor funcționale ale CEC și anume cele prevăzute de art.48¹ alin.(1) – (3), art.48² din Codul contravențional, adică: - neprezentarea de către concurenții electorali a rapoartelor privind finanțarea campaniei electorale în termenul și în formatul stabilite; - încălcarea modului de evidență și utilizare a patrimoniului partidelor politice și a mijloacelor din fondul electoral, inclusiv neprezentarea datelor de identificare a donatorilor; - neprezentarea de către partidele politice a rapoartelor privind gestiunea lor financiară în termenul și formatul stabilite de către Comisia Electorală Centrală, inclusiv prezentarea unor date incomplete în raport; - neexecutarea somației Comisiei Electorale Centrale privind vărsarea la bugetul de stat a sumelor primite de partidele politice sau de concurenții electorali cu încălcarea legii sau peste plafoanele stabilite. Alte competențe stabilite actualmente la art. 4237 din Codul contravențional urmează a fi transferate organelor de drept care dețin suficiente resurse pentru stabilirea circumstanțelor și tragerea la răspundere a persoanelor vinovate.	
69.	La pct.2, volumul material fără precizarea exactă a daunelor pentru calificarea acestora ca fiind considerabile sau esențiale poate fi o unealtă	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 35 din tabel.

		disproporțională din partea victimei/părții vătămate față de cele comise de contravenient, iar preconditionia depunerii unei cereri și obținerea acordului în cazul lezării drepturilor și intereselor (daune materiale) îl poate dispensa nemotivat pe contravenient de răspundere. Astfel, considerăm oportun de a stabili exact volumul minim al daunelor ce pot fi apreciate drept considerabile, pe bază de un coeficient din salariul mediu pe economie, după cum este stabilit la art.18 din Codul contravențional pentru identificarea proporțiilor mici, iar în cazul în care victima refuză de a califica volumul lezării drepturilor nepatrimoniale, acesta să fie efectuat în scris cu expunerea consecințelor.	
	70.	La pct.3 – 4 din proiect se introduce executarea ordinului superiorului ca temei pentru înlăturarea răspunderii și concomitent indicarea la art. 20¹, cu care se propune completarea Codului contravențional, că acesta nu trebuie să fie vădit ilegal. Atragem atenția că se prezumă legalitatea ordinului superiorului, or aprecierea legalității acestuia de către subaltern denaturează ierarhia și funcționalitatea eficientă a oricărui sistem sau organ, mai ales cu o marjă interpretabilă a sensului ”vădit”, întrucât referitor la cât de vădit ilegal este un ordin pot exista aprecieri diferite din partea juriștilor de profesie, cu atât mai mult nu orice subaltern deține studii juridice, ceea ce lasă spațiu larg de interpretare manipulative, reprezentând un element incompatibil cu norme ce servesc drept temei pentru tragerea la răspundere.	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 57 din tabel.
	71.	La pct. 5 se propune abrogarea alin.(3) din art.54 din	Precizare

	Codul contravențional, ce conține prevederi referitoare la ”încălcarea legislației cu privire la cultele religioase”. Atragem atenția că în pct.158 – 168 ale Hotărârii nr.34 din 13 decembrie 2016 ”Privind confirmarea rezultatelor alegerilor și validarea mandatului de Președinte al Republicii Moldova” Curtea Constituțională a stabilit inadmisibilitatea implicării cultelor religioase în campaniile electorale, aceasta expediind și o adresă în acest sens pentru înlăturarea lacunelor legislative, dar neexecută până în prezent. Astfel, sugerăm examinarea oportunității introducerii răspunderii contravenționale a cultelor religioase pentru implicarea în campaniile electorale la alegerile prezidențiale, parlamentare și cele locale, cu excepția referendumurilor pentru că pot viza interese directe ale cultelor.	Un proiect de lege cu obiect similar a celui propus se află deja în examinare în Parlamentul Republicii Moldova. Proiectul a fost înregistrat cu nr. 263 din 19.06.2020, fiind supus examinării în cadrul ședințelor legislative din 9 și 16 iulie 2020.
72.	La pct.31 în care art.295 din Codul contravențional se dă în redacție nouă, la alin.(1) nu este clar dacă prevederile după cum urmează: ”Nerespectarea cerințelor legislației referitor la modul de ținere a contabilității și de aplicare a standardelor de contabilitate/normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sectorul bugetar” se referă și la rapoartele partidelor politice prezentate Comisiei Electorale Centrale. Prin urmare considerăm oportun de a clarifica acest subiect.	Precizare Prevederile art. 295 au fost modificate în urma avizării proiectului, astfel art. 295 alin. (1) va avea următorul cuprins: <i>„(1)Nerespectarea cerințelor legislației referitor la modul de ținere a contabilității și de aplicare a standardelor de contabilitate și a normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară, elaborare și aplicare a politicilor contabile”.</i> În acest sens, prevederea în cauză este aplicabilă tuturor subiecților responsabili de evidența contabilă și respectarea cerințelor îndeplinirii acesteia, inclusiv partidele politice.
73.	La pct.32 se propune o redacție nouă a art.315 din Codul contravențional, care la alin.(1) prevede următoarele: ” Pretinderea sau primirea (luarea) de	Nu se acceptă Claritatea, accesibilitatea și previzibilitatea normelor contravenționale la fel ca și cele penale trebuie să

	către un salariat dintr-o întreprindere, instituție sau organizație, de recompensă nelegitimă sau de folos material pentru îndeplinirea unor lucrări sau pentru prestarea unor servicii în sfera sistemului de învățământ, comerțului, alimentației publice, transportului, deservirii sociale, comunale, medicale sau de altă natură, lucrări și servicii ce țin de obligațiile de serviciu ale acestui salariat, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, se sancționează...”. Astfel, considerăm că expunerea exhaustivă a sferei de aplicare, pe de o parte (sistemul de învățământ, comerț, alimentație publică, transport, deservirea socială, comunală, medicală), iar pe de altă parte sintagma ce urmează ”sau de altă natură” pentru încadrarea juridică a acțiunilor ilicite, ultima nu este binevenită, deoarece prevederile contravenționale urmează a fi clare, or interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii contravenționale sunt interzise de art.5 alin.(2) din Codul contravențional. Prin urmare, ca exemplu nu este clar dacă este pasibilă tragerea la răspundere contravențională a funcționarului electoral pentru un favor din sfera electorală. În acest context se propune generalizarea sferei de aplicare, prin formula „sfera prestărilor serviciilor publice și ofertelor publice indiferent de forma organizatorică”.	constituie un principiu fundamental, mai ales atunci când se pune problema interpretării mormelor. Cu toate acestea, enumerarea exhaustivă a unor situații potențial aplicabile normei în discuție (luarea sau dare de recompensă nelegitimă sau de folos material) este improprie evoluției raporturilor sociale. Enumerarea unor domenii, care conform practicii s-au dovedit a fi cele mai frecvente în pretinderea sau luarea unor beneficii materiale de către salariați și utilizarea la finalul enumerației a sintagmei „sau de altă natură” este unul sugestiv și corespunzător evoluției constante a sferelor de activitate umană.
74.	La pct.34 se propune completarea art.344 alin.(3) lit.a) din Codul contravențional cu cuvintele „refuzul nejustificat de a prezenta (înmâna) registrul de reclamații, nesoluționarea petiției în termenii stabiliți (sic! – n.n.) de legislație;”.	Se acceptă Art. 344 alin. (3) lit. a) va avea următorul cuprins: „a) lipsa registrului de reclamații sau neafișarea acestuia la loc vizibil pentru consumatori, neînregistrarea de către vânzător, prestator a reclamației consumatorului, <i>refuzul</i>

		Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor utilizează termenul ”petiție” numai în sensul adresării consumatorului către organe de stat împotriva acțiunilor/inacțiunilor agentului economic, în rest se utilizează termenul ”reclamație”. Mai mult, Legea nr.190/1994 cu privire la petiționare, care la art.1 prevede posibilitatea înaintării petiției către o întreprindere a fost abrogată prin art.257 din Codul administrativ. Prin urmare, în vederea evitării confuziei dintre noțiunile folosite în Codul administrativ la art.9 și norma în cauză a Codului contravențional, considerăm oportun de a substitui termenul ”petiție” cu termenul ”reclamație”.	<i>nejustificat de a prezenta (în mână) registrul de reclamații, nesoluționarea reclamației în termenii stabiliți de lege;”.</i>
	75.	La pct.35, prin care se introduc amendamente la art.353 alin.(1) și (2) din Codul contravențional (ultragierea colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept, opunerea de rezistență) prin concretizarea condițiilor de exercitare a atribuțiilor ”de asigurare și restabilire a ordinii publice, siguranței circulației rutiere, executarea hotărârilor instanței judecată”, considerăm oportun, de asemenea, de a le generaliza în sintagma ”de exercitare a atribuțiilor de serviciu”, ori, după caz, opunerea rezistenței în vederea restabilirii proceselor electorale nu ar cădea sub incidența normei respective.	Nu se acceptă Lărgirea exagerată a sferei de aplicare a normei în cauză nu este justificată, or în cazul ultragierii persoanei – colaborator al organelor de ocrotire a normelor de drept se pune accent nu pe persoană în sine dar pe sfera de activitate în care acesta este implicat și cu un impact social major: ordinea publică, securitatea circulației rutiere, executarea hotărârilor instanței de judecată, securitatea statului etc. În plus domeniile respective de aplicabilitate a normei de la art. 353 s-au dovedit a fi din practică, cele mai des încălcate.
	76.	La pct. 56 lipsește finalitatea propunerii: ”La articolul 439⁶ alineatul (4), cuvintele „sau de către autoritățile administrației publice locale din contul proprietarului” se substituie cu ...”.	Precizare Modificarea de la art. 439⁶ din Codul contravențional a fost exclus din proiect.
Autoritatea Națională de Integritate	77.	Articolul 313² alin. (1) și (2), la sancțiune, textul „cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un	Se acceptă parțial Art. 313² va avea următorul cuprins: „Articolul 313². Nedecararea sau nesoluționarea

	an” de exclus. <i>Argumentare:</i> Prin modificarea sancțiunii, cu eliminarea posibilității de privare de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un anumit termen, se urmărește scopul creării temeiurilor juridice necesare pentru ca contravenția respectivă să fie examinată, constatată și sancționată exclusiv de către inspectorul de integritate, fără a fi solicitată și instanța de judecată pentru examinarea și aplicarea sancțiunii. Suplimentar, pe lângă faptul că instanța de judecată își va fluidiza activitatea, modificarea propusă prezintă interes și din perspectiva că, prin prisma Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, în cazul constatării unui conflict de interese consumat, survine interdicția de 3 ani de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, ceea ce eventual poate constitui o suprapunere de norme și de sancțiuni.	conflictului de interese (1) Nedecларarea conflictului de interese de către persoana care activează în cadrul unei organizații publice în sensul Legii nr. 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și intereselor personale se sancționează cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, <i>cu sau fără privarea, în ambele cazuri</i>, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an. (2) Nesoluționarea conflictului de interese în conformitate cu prevederile Legii privind declararea averii și intereselor personale se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere <i>cu sau fără privarea, în ambele cazuri</i>, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.” A se vedea suplimentar <i>Decizia Curții Constituționale nr. 143 din 16 decembrie 2019 a sesizării nr. 141g/2019 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 23 alin. (6) din Legea nr.133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și intereselor personale.</i>
78.	Articolul 313⁴ la lit. b), cuvintele “agent public” de substituit cu cuvintele „subiectul declarării”; la sancțiune textul „, cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate, inclusiv de a ocupa funcții publice și funcții de demnitate publică, pe un termen de la 6 luni la un an,” de exclus. <i>Argumentare:</i>	Nu se acceptă Indiferent de faptul dacă agentul public este sau nu de competența Autorității Naționale de Integritate, domeniul integrității revine Autorității. Schimbarea de concept prin limitarea aplicării acestei norme contravenționale doar la subiecții declarării, care este o normă mai îngustă în comparație cu cea de agent public va limita în mod nejustificat atragerea la răspundere

	Noțiunea de “agent public”, definită în art. 3 din Legea nr. 82/2017 integrității, include mai multe categorii de persoane, suplimentar celor enumerate în art. 3 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale. În cazul dat, ținând cont de faptul că potrivit art. 423³ Cod contravențional, competența de a constata contravențiile de la art. art. 313⁴ - 313⁶ Cod contravențional revine Autorității, se creează un vid legat de imposibilitatea sancționării persoanelor care prestează servicii de interes public, acestea din urmă nefiind subiecți ai declarării averii și intereselor personale în sensul Legii nr. 133/2016. Concomitent, art. 21 din Legea citată utilizează noțiunea de “subiect al declarării”. Cu referire la modificarea sancțiunii, suplimentar la argumentarea de la pct.1, prin prisma Legii nr. 133/2016, în cazul constatării unei incompatibilități nesoluționate, survine interdicția de 3 ani de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, ceea ce eventual poate constitui o suprapunere de norme și de sancțiuni.	contravențională a unei categorii de persoane destul de largi. Mai mult, această modificare va presupune regresul în activitatea statului de a combate și preveni lipsa de integritate în sectorul public. În partea ce vizează modificarea sancțiunii, a se vedea suplimentar <i>Decizia Curții Constituționale nr. 143 din 16 decembrie 2019 a sesizării nr. 141g/2019 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 23 alin. (6) din Legea nr.133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și intereselor personale.</i>
79.	Articolul 313⁵, la lit. b) cuvintele “agentului public” de substituit cu cuvintele „funcționarului public”. <i>Argumentare:</i> Argumentarea de la pct. 2. Totodată, necesitatea de a corobora cu prevederile art. 26 din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, potrivit cărora funcționarul public nu poate exercita o funcție publică în subordinea nemijlocită a unei rude directe (părinte, frate, soră, fiu, fiică) sau a unei rude prin	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 78 din tabel.

		afinitate (soț/soție, părinte, frate și soră a soțului/soției) în cadrul aceleiași autorități publice.	
80.	Articolul 313⁶, la alin. (1) și alin. (2), cuvintele “agent public” de substituit cu cuvintele “subiectul declarării” <i>Argumentare:</i> Argumentarea de la pct. 2. Concomitent, art. 18 alin. (3), art. 19, art. 20 din Legea nr. 133/2016 utilizează noțiunea de “subiect al declarării”. alin. (1) de completat, la începutul aliniatului, cu următorul text: “Necomunicarea despre ofertele de muncă, dacă aceste locuri de muncă pot genera un conflict de interese, obținerea de beneficii datorită funcției deținute anterior, inclusiv datorită informațiilor de serviciu obținute în exercitarea funcției respective, ” Argumentare: Necesitatea de a institui răspunderea contravențională pentru derogările admise de la prevederile art. 18 alin. (1) și alin. (2) din Legea nr. 133/2016.	Nu se acceptă Norma propusă spre completarea <i>Codului contravențional</i> nu corespunde principiului clarității normei juridice, mai ales atunci când este vorba de o normă cu caracter penal. Obligatorietatea comunicării ofertelor de muncă care pot genera conflicte de interese intervine atunci când subiectul declarării intenționează să le accepte. Obligarea persoanei de a comunica toate ofertele de muncă propuse chiar dacă nu avea intenția să le accepte și sancționarea contravențională pentru încălcarea acestei obligații, este o măsură neproportională și nejustificată scopului urmărit și valorii sociale protejate. Mai mult, informațiile de serviciu obținute din deținerea unei funcții anterioare reprezintă o noțiune care nu respectă criteriul previzibilității. Aici pot fi catalogate și cunoștințele acumulate, experiența de lucru dobândită grație prestării muncii în cadrul unui serviciu public. În partea ce ține de intervenirea răspunderii pentru încălcarea obligației de la art. 18 alin. (1) din Legea nr. 133/2016 ce vizează necomunicare ofertelor de muncă primite și intenționate a fi acceptate se va aplica răspunderea disciplinară și nu cea contravențională, care se aplică deja unui fapt consumat (răspunderea contravențională pentru pantuflaj de la art. 313⁶ din <i>Codul contravențional</i>).	
81.	Articolul 319¹ de completat cu alin. (1¹) cu următorul cuprins: „(1¹) Neprezentarea datelor, a informațiilor, a înscrisurilor sau a documentelor solicitate repetat, în condițiile alin. (1), se sancționează cu amendă de la 90 la 120 de unități	Nu se acceptă Codul contravențional nu utilizează reglementări cu caracter de recidivă în cazul în care se vizează periclitarea activității unei instituții prin neprezentarea unor informații solicitate. În cazul dat, intervine răspunderea contravențională pe aceeași normă juridică, fiind aplicată	

	convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 210 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 210 la 270 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, în toate cazurile cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni până la un an.”. <i>Argumentare:</i> Necesitatea normei propuse a fost dedusă din practica existentă, pentru a responsabiliza și mai mult părțile implicate – furnizori ai informației, fiind menită să asigure activitatea de control a Autorității Naționale de Integritate.	sanctiunea în conformitate cu principiul individualizării răspunderii contravenționale.
82.	Articolul 330², la alin. (1) după textul “ în condițiile Legii nr. 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și intereselor personale” de completat cu textul “sau admiterea erorilor sau lipsei unor date în declarațiile de avere și interese personale”; se completează cu alineatul (4) cu următorul conținut: „(4) Neprezentarea sau refuzul prezentă informației solicitate repetat, în condițiile alineatului (3), se sancționează cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale.”. <i>Argumentare:</i> Necesitatea de a institui răspunderea contravențională pentru derogările admise de la prevederile art. 5 alin. (1), (2), (4) și art. 7 alin. (6) din Legea nr. 133/2016.	Nu se acceptă Răspunderea contravențională intervine pentru nedepunerea în termen a declarațiilor de avere și interese personale sau refuzul depunerii acestor, admiterea erorilor conform Legii nr. 133/2016 poate fi remediată în timp de 30 de zile din momentul expirării termenului limită pentru depunerea declarației. Includerea în mod intenționat a unor date eronate, false sau incomplete în declarația de avere și interese personale atrage răspunderea penală. Suplimentar a se vedea argumentele de la pct. 81 din tabel.
83.	La articolul 423³: la alin. (1) sintagma „la art.319¹ și 330²” se substituie cu textul „la art.313², art.313⁴, art.319¹ și art.330²”; la alin. (2) sintagma „la art. 313², 313⁴–313⁶” se	Se acceptă Articolul 423³ va avea următorul cuprins: Articolul 423³. Autoritatea Națională de Integritate (1) Contravențiile prevăzute la art. 313², 319¹ și

		substituie cu textul „la art.313 ⁵ - 313 ⁶ ”.	330² se examinează de Autoritatea Națională de Integritate, ținându-se cont de prevederile art. 423⁹ alin. (1). (2) Sînt în drept să examineze cauzele contravenționale prevăzute la alin. (1) și să aplice sancțiuni inspectorii de integritate ai Autorității Naționale de Integritate. (3) Contravențiile prevăzute la art. 313⁴–313⁶ se constată de către Autoritatea Națională de Integritate. (4) Sînt în drept să constate contravențiile menționate la alin. (3) și să încheie procese-verbale inspectorii de integritate ai Autorității Naționale de Integritate. (5) Procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la alin. (3) se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.”
Secretariatul Evaluării Impactului de Reglementare (SEIR)	84.	La p.14, se recomandă de a menționa expres actele normative care conțin „reguli cu privire la protecția rețelelor de gaze naturale sau termice” a căror încălcare va fi sancționată. Altfel referința la careva „reguli de protecție rețelelor” este una vagă și poate crea incertitudine. Cel puțin în p.15 autorii fac referință la acte normative concrete (ex: Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale, a Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, precum și a Regulamentul cu privire indicatorii de calitate a serviciilor de distribuție și furnizare a energiei termice și a Regulamentul cu privire la indicatorii de calitate a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare).	Precizare Modificarea de la art. 168 din Codul contravențional a fost exclusă din proiect. A se vedea argumentele de la pct. 28 din tabel.
	85.	La p.17, proiectul prevede completarea alin. (2) al	Se acceptă

	art. 177 cu lit. b¹), fiind stabilită în calitate de contravenție lipsa proiectului de organizare a șantierului. Menționăm, că Legea 163/2010 privind autorizarea lucrărilor în construcții, conform art. 12 prevede obligativitatea proiectului de organizare a executării lucrărilor de construcții. În scopul evitării tratării ambigue a acestor prevederi și pentru a evita situații de interpretări în sensul necesității elaborării unui plan separat pe lângă cel prevăzut de Legea 163/2010, se propune substituirea cuvintelor” proiectului de organizare a șantierului” cu cuvintele „proiectului de organizare a executării lucrărilor de construcții”.	Art. 177 alin. (2) se completează cu litera b¹) cu următorul cuprins: „b¹) <i>lipsa proiectului de organizare a executării lucrărilor de construcții</i>, neîngrădirea șantierului de construcție, neconservarea șantierului de construcție conform proiectului, neconservarea construcțiilor avariate cu pericol de exploatare;”;
86.	La p.19, se propune modificarea alin. (13) al art. 196, fiind prevăzute sancțiuni pentru desfășurarea unor activități în lipsa autorizației autorității competente și/sau fără documente care să ateste calitatea. Menționăm, că prevederile respective sunt expuse la general și pot crea situații de incertitudine și de interpretări discreționare din partea autorităților. În opinia noastră, prevederile respective necesită a fi concretizate, fiind stabilită sancționarea în lipsa actelor permissive respective stabilite în lege. Conform Legii 160/2011, actele permissive trebuie să se regăsească în Nomenclatorul actelor permissive, anexă la această lege, iar condițiile și procedura de eliberarea a acestora trebuie să fie reglementată de lege. Totodată, agenții economici vor fi protejați de abuzuri prin invocarea altor acte permissive. Obiecția valabilă și pentru prevederile de completare a articolului 196 cu alin. (15). Se propune completarea articolului 196 cu alin. (14) cu prevederi, conform cărora vor fi aplicate sancțiuni	Se acceptă dispoziția alineatului (13) din art.196 va avea următorul cuprins: „Desfășurarea activităților de producere, depozitare, distribuție, comercializare sau transport a hranei pentru animale în lipsa autorizației autorității competente <i>stabilită de Nomenclatorul actelor permissive din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător și/sau cu încălcarea normelor sanitar-veterinare și/sau fără documente care să ateste calitatea</i>”; Art. 196 se completează cu alineatele (14) și (15) cu următorul cuprins: „(14) Producerea furajelor cu conținut medicamentos prin utilizarea altor produse sau substanțe în afara premixurilor medicamentate ori utilizarea acestor furaje <i>cu încălcarea Legii nr. 119/2018 cu privire la medicamentele de uz veterinar</i> se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la

	pentru încălcarea legislației. În opinia noastră, astfel de formulări lasă loc de interpretări diferite și posibile situații de conflict. Considerăm, că prevederile alineatului (14) necesită a fi reformulate, fiind prevăzut că se sancționează în cazul încălcării unei legi concrete și actelor normative subordonate acestei legi. De remarcat, că Codul contravențional la moment conține multiple prevederi de acest gen, conform cărora se stabilesc sancțiuni pentru încălcarea legislației. În opinia noastră o sancțiune poate fi stabilită doar pentru încălcarea unei obligațiuni sau interdicții prevăzută, de asemenea, de lege. În genere, orice sancțiune trebuie să refere la o faptă concretă, care este calificată ca social periculoasă. Însă, în situația respectivă, cel puțin este necesar de a aplica redacția propusă sau de a exclude astfel de prevederi.	60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (15) Desfășurarea activităților în domeniul alimentar supuse înregistrării pentru siguranța alimentelor în lipsa certificatului de înregistrare oficială pentru siguranța alimentelor <i>stabilit de Nomenclatorul actelor permissive din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător</i> se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”.
87.	La p.20, se propune completarea articolului 196¹ cu alin. (10) cu prevederi, conform cărora vor fi aplicate sancțiuni pentru reambalarea medicamentelor de uz veterinar în afara unităților de fabricație a medicamentelor de uz veterinar și fără autorizația/permisiunea producătorului acestora. Considerăm, că Nota informativă asupra proiectului trebuie să conțină argumentele de rigoare pentru astfel de interdicții. Spre exemplu, să fie indicată legea care interzice astfel de acțiuni.	Precizare Nota informativă a fost completată. Art. 196¹ se completează cu alineatul (10) cu următorul cuprins: „(10) Reambalarea medicamentelor de uz veterinar în afara unităților de fabricație a medicamentelor de uz veterinar și fără autorizația/permisiunea producătorului acestora <i>în conformitate cu art. 9 alin. (2) din Legea nr. 119/2019 cu privire la medicamentele de uz veterinar</i> se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”;
88.	La p. 25, în privința modificărilor propuse la art. 250, atenționăm că însăși sancționarea pentru „nerespectarea prescripției” organului de control de	Se acceptă Art. 250 alin. (2) din Codul contravențional se abrogă.

		stat contravine cu unele principii fundamentale din prezentul Cod și nu corespunde cu prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător. În primul rând trebuie să constatăm că însăși contravenția reprezintă o faptă de încălcare sau neexecutare a unor cerințe expres stabilite în cadrul normativ. Astfel neexecutarea cerințelor stabilite de acte normative poate atrage după sine sancțiunea contravențională și nicidecum neexecutarea cerințelor prevăzute într-un act administrativ – prescripția. Prescripția poate doar invoca cerințele legale care au fost încălcate și poate fi emisă în temeiul cerințelor legale în scopul punerii în executare a acestora, însăși prescripția nu poate avea efect de lege. Legea nr.131/2012 (art.29) obligă organul emitent al prescripției să indice în primul rând în mod expres, clar și exhaustiv cerințele legale care au fost încălcate, cu referințe directe la acestea. Mai mult, legea de specialitate (Legea nr.241/2007 sau Legea nr.36/2016) nu acordă un oarecare regim de excepție actelor individuale emise de ANRCETI sau de alt organ din domeniu și, cu atât mai mult, nu specifică că prescripțiile emise de acesta trebuie să fie executate în mod necondiționat (cu riscul sancționării iminente). Astfel, prescripția în sine nu poate decât constata aceleași încălcări ale legislației în domeniu pentru care deja ar trebui să se prevadă o sancțiune contravențională sau de alt tip. În această ordine de idei, în cazul în care se aplică sancțiune pentru încălcarea cerințelor din legislație, și ulterior se mai aplică și sancțiune pentru neexecutarea prescripției care se referă la aceleași încălcări din legislație,	
--	--	---	--

	atunci în mod vădit se încalcă art.9 CC, care stabilește că nimeni nu poate fi supus de două ori răspunderii contravenționale pentru una și aceeași faptă. Totodată aspectul recidivei deja se prevede la art.34 CC, fiind deja luată în calcul situația încălcării repetate (pe parcursul unui an), care stabilește că comiterea a doua si/sau a treia oara a aceiași încălcări, se penalizează dublu si/sau triplu. Totodată sancționarea pentru neexecutarea prescripției la fel nu corespunde cu Legea nr.131/2012 odată ce aceasta ar presupune imposibilitatea comiterii erorilor din partea inspectorului și înlătură de principiu însăși posibilitatea de contestare a acesteia, corespunzător suspendarea și chiar anularea prescripției. Astfel, doar faptul încălcării sau nerespectării unor cerințe prevăzute de un act normativ poate servi temei valid pentru aplicarea unei sancțiuni contravenționale (fie și încălcare repetată), însăși prescripția în sine și atitudinea agentului economic față de această prescripție nicicum nu poate constitui o contravenție distinctă. Din această perspectivă considerăm judicioasă revizuirea substanțială a art.250 în acest sens, în special cu scopul de a exclude sintagma „nerespectarea prescripției privind remedierea încălcării legislației...”.	
89.	La p.28, se propune o nouă redacție a art. 269, care pentru moment are un conținut clar și se referă la sancționarea unor fapte concrete. Noua redacție a articolului respectiv conține multiple prevederi cu caracter incert, care pot crea situații de interpretări abuzive și de conflict. Spre exemplu: Încălcarea cerințelor de siguranță - alin. (1); nu corespund	Se acceptă parțial Art. 269 va avea următorul cuprins: „Articolul 269. Încălcarea cerințelor privind producerea, depozitarea, plasarea pe piață, comercializarea produselor alimentare și informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare Încălcarea cerințelor prescrise sau declarate prin:

		cerințelor de siguranță – lit. a) al alin. (1); neasigurarea, netransmiterea informației relevante – lit. b) al alin. (1); neavertizarea adecvată și eficientă a consumatorilor – lit. c) al alin. (1); cu încălcarea cerințelor esențiale – lit. a) al alin. (2). Considerăm, similar propunerilor la p. 19 din proiect, că prevederile articolului 268 necesită a fi reformulate, fiind prevăzut că se sancționează în cazul încălcării unor cerințe, interdicții stabilite în o lege concretă și actelor normative subordonate acestei legi. Obiecția valabilă și pentru p.30.	a) producerea, importul, depozitarea, plasarea pe piață și comercializarea produselor, prestarea serviciilor cu încălcarea cerințelor esențiale (cerințe privind asigurarea inofensivității produselor și serviciilor pentru viața și sănătatea oamenilor) și/sau cu încălcarea cerințelor privind protecția intereselor consumatorilor: informația cu privire la denumirea produsului alimentar, lista ingredientelor, orice ingredient sau adjuvant tehnologic sau substanță care provoacă alergii sau intoleranță, utilizat la fabricarea sau prepararea unui produs alimentar și încă prezent în produsul finit, cantitatea de anumite ingrediente sau categorii de ingrediente, cantitatea netă de produs alimentar, informații referitoare la valabilitatea produsului alimentar: data-limită de consum ori data durabilității minimale sau data fabricării și termenul de valabilitate, condițiile speciale de păstrare și/sau condițiile de utilizare, numele sau denumirea comercială și adresa operatorului din domeniul alimentar, țara de origine sau locul de proveniență pentru anumite categorii de produse, instrucțiuni de utilizare, în cazul în care omiterea lor ar îngreuna utilizarea corectă a produsului alimentar, declarația nutrițională, mențiunea privind identificarea lotului se sancționează cu amendă de la 75 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice; b)plasarea pe piață a produselor alimentare perisabile fără indicarea datei-limită de consum ori data durabilității minimale sau datei fabricării și termenului de valabilitate sau după plasarea pe piață a produselor perisabile după expirarea datei-limite de consum sau a termenului de valabilitate
--	--	--	--

			se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.”.
Congresul Autorităților Locale din Moldova	90.	Nu sunt clare modificările la art. 16 din Codul contravențional (pct. 1 din Articolul unic din Proiect), odată ce există componente de contravenții ca abuzul de serviciu, excesul de putere, etc. Plus la aceasta ultimul alineat este dedicat situației care spune că persoană cu funcție de răspundere poate să poarte răspundere contravențională ca cetățean de rând dacă nu întrunește condițiile de subiect special, dar există componentă de contravenție corespunzătoare. Respectiv se propune de exclus pct. 1 din Articolul unic, deoarece adoptarea lui va crea incertitudini în reglementare.	Se acceptă Modificarea de la art. 16 a fost exclusă din proiect.
	91.	Modificările la art. 18 din Codul contravențional (pct. 2 din Articolul unic din Proiect) le considerăm incerte, și ar trebui să fie modificate pentru a deveni destul de precise și clare întru asigurarea principiului securității juridice (prevederile existente sunt mai clare).	Precizare A se vedea argumentele de la pct. 35 din tabel.
	92.	Privind noul art. 20 ¹ din Codul contravențional (pct. 4 din Articolul unic din Proiect). Alineatul (4) din acesta trebuie să corespundă conceptului general, adică chiar și actul juridic al autorității publice sau hotărârea judecătorească, dacă este vădit ilegală, trebuie să excludă răspunderea pentru neexecutare. De asemenea nu este clar subiectul, ar trebui să fie un subiect special, adică persoană cu funcție de	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 57 din tabel.

		răspundere, militar, alte persoane echivalente, respectiv este necesar de revăzut și alin. (5) din articol. În aspectul celor menționate se propune de modificat sau de le exclus.	
93.	În pofida faptului că CALM la etapa de proiect a solicitat să nu fie stabilită asemenea răspundere, art. 74 alin. (6) din Codul contravențional în redacția în vigoare prevede: „(6) Nerespectarea de către primarul unității teritorial-administrative a prevederilor legale cu privire la asigurarea pazei patrimoniului arheologic și semnalarea Agenției Naționale Arheologice referitor la nerespectarea legislației privind protejarea patrimoniului arheologic se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale...” Primarul nu poate asigura nici fizic, nici material obligația respectivă (el doar poate contribui la organizarea măsurilor de rigoare). Efectiv APL nu are resurse pentru a asigura pe deplin această obligațiune și există premise ca unii primari să fie nejustificat atrași la răspundere. În domeniul respectiv s-a convenit ca APL să intervină în măsura posibilităților financiare. Astfel propunem ca să fie inclus un nou punct în Proiect (în ordinea respectivă) prin care se „exclue alineatul (6) din articolul 74 din Codul contravențional”.	Nu se acceptă <i>Legea nr. 218/2010 privind protejarea patrimoniului arheologic</i> stabilește la art. 19 lit. c) printre atribuțiile specifice ale primarului și <i>asigurarea pazei și protecției patrimoniului arheologic, semnalînd de urgență instituțiile abilitate din cadrul Ministerul Educației, Culturii și Cercetării despre orice nerespectare a legii.</i> În acest sens, nu trebuie să se interpreteze norma respectivă în modul <i>stricto sensu</i> al acesteia, or în mod direct obligația legală se referă la asigurarea și întreprinderea tuturor măsurilor disponibile de a asigura paza unui patrimoniu arheologic (ex. îngrădirea teritoriului, informarea populației despre inadmisibilitatea intervenției în zonă, desemnarea unei persoane responsabile etc.).	
94.	Propunem să fie exclusă completarea art. 249 ¹ cu alineatul (4) din Codul contravențional (pct. 24 din Articolul unic din Proiect), deoarece prevederile legislației respective, privind condițiile de acces pe proprietăți și/sau de utilizare partajată a infrastructurii fizice și a documentelor pe care solicitantul urmează	Nu se acceptă Art. 7 din <i>Legea nr. 28/2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice</i>, instituie această obligație de publicare a condițiilor de acces pe proprietățile publice nu doar în sarcina	

		să le prezinte în vederea confirmării îndeplinirii condițiilor, în general trebuie revăzute deoarece creează pierderi la bugetele locale (ca bugete autonome în cadrul sistemului de finanțe publice) și creează obstacole în gestionarea proprietății publice. CALM a venit cu multiple adresări în domeniul infrastructurii comunicațiilor electronice.	autorităților publice centrale sau locale, dar și altor instituții publice, precum și oricărei alte entități care exercită dreptul de administrare asupra imobilelor proprietate publică a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, inclusiv întreprinderile de stat sau municipale care au în administrare (gestiune) obiective de infrastructură tehnico-edilitară.
	95.	Considerăm că modificarea art. 315 din Codul contravențional (pct. 32 din Articolul unic din Proiect) este nereușită atât în aspectul subiectului contravenției cât și al obiectului generic al contravenției (capitolul din care face parte articolul se referă la contravenții ce afectează activitatea autorităților publice, dar nu și alte organizații). De exemplu dacă un chelner sau altă persoană echivalentă (ce activează în domeniul alimentației publice) ia bacșiș pentru deservirea clientului, va fi acesta o recompensă nelegitimă, doar nicăieri nu-i reglementată în lege(?!), adică prevederile respective nu asigură o claritate și securitate juridică. În aspectul celor menționate se propune de a fi excluse.	Nu se acceptă Subiectul contravenției de la art. 315 din Codul contravențional este clar, subiectul fiind special, și anume, un salariat dintr-o întreprindere, instituție sau organizație, care pretinde acceptă sau primește recompensă nelegitimă sau folos material. Contravenția de la art. 315 face parte din capitolul Contravenții ce afectează activitatea autorităților publice, ceea ce corespunde conținutului art. 315 în redacția propusă de prezentul proiect de lege. Or, prestarea unor servicii publice și pretinderea unor recompense sau foloase materiale în exercițiul funcției constituie fapta prejudiciabilă, acest lucru fiind distins din formula: <i>pentru îndeplinirea unor lucrări sau pentru prestarea unor servicii în sfera sistemului de învățământ, comerțului, alimentației publice, transportului, deservirii sociale, comunale, medicale sau de altă natură, lucrări și servicii ce țin de obligațiile de serviciu.</i>
	96.	După punctul 32 din Articolul unic din Proiect se propune de inclus un nou punct, 33 (celelalte vor fi renumerate corespunzător) prin care ”Articolul 326 ¹ se abrogă”, deoarece acest articol este total discriminatoriu în raport cu APL, comparativ cu alte autorități publice similare, și nici nu se încadrează în obiectul generic al contravențiilor capitolului în cauză din Codul contravențional. CALM a atras	Nu se acceptă Completarea Codului contravențional cu articolele 326¹ și 415¹ vine ca urmare a adoptării <i>Legii nr. 161/2016 privind modificare și completarea unor acte legislative.</i> Menționăm că, art. 17 alin. (5) din <i>Legea nr. 436/2006</i> stabilește intervenirea răspunderii juridice pentru neasigurarea accesului la ședințele consiliului local <i>împiedicarea accesului liber la ședințele consiliului local</i>

		atenție chiar la etapa când prevederile respective erau în stadiul de proiect, că ar trebui să existe prevederi pentru toate autoritățile publice colegiale, indiferent de ierarhie și statut, privind consultarea publică, împiedicarea accesului la ședințe, ori publicarea actelor adoptate. Cât privește notificarea actului APL, aceasta este o etapă prealabilă și există cale de contestare de către oficiul teritorial al CS în contenciosul administrativ. Adică examinarea ei nu este obligație și respectiv nu poate constitui componentă de contravenție (contravenție pentru neexecutarea unui drept nici cum nu poate fi, este un non sens în aspect juridic). În contextul celor menționate, este necesar de abrogat și art. 415¹ din Codul contravențional, prevederi care depășesc conceptul de control administrativ al APL conform standardelor și recomandărilor Consiliului Europei (oficiul teritorial al Cancelariei de Stat exercită un control și o activitate de tutelă administrativă, dar nici cum o activitate cu caracter punitiv (în rezultat se creează un conflict de interese ce distorsionează conceptul de control administrativ al APL).	<i>sau compromiterea procesului decizional prin acțiuni deliberate de ascundere a informației de interes public se sancționează conform legislației în vigoare.</i> Încălcarea acestei prevederi legale, atrage răspunderea contravențională conform art. 326¹ alin. (3) din <i>Codul contravențional</i>.
	97.	Modificarea art. 374 alineatul (3) din Codul contravențional (pct. 37 din Articolul unic din Proiect) introduce incertitudini în legea contravențională. În aspect conceptual legislația contravențională se deosebește radical de legislația de procedură penală, cu excepția doar a mecanismelor de protecție a drepturilor fundamentale ale persoanei. Scopul răspunderii contravenționale este unul mai mult de prevenire și profilaxie, din acest considerent ea trebuie să fie destul de operativă și eficientă, ca persoană să nu ajungă să comită o infracțiune.	Nu se acceptă Modificarea de la art. 374 alin. (3) constă în extinderea garanțiilor procesuale aplicabile în cadrul unui proces penal prevederilor referitoare la procedura contravențională, care uneori este deficitară în acest sens. În cele din urmă, prevederea care face obiectul modificării (art. 374 alin. (3)) va avea efectul instituirii unui mecanism viabil de protecție în cazuri de necesitate și risc, atribuind garanții echilibrate tuturor subiecților legii contravenționale, asigurând respectarea normelor și întreaga ordine de drept.

	Răspunderea penală, dimpotrivă, are un rol mai mult punitiv, sancțiunile fiind mai severe și necesită un mecanism de aplicare mai minuțios și mai riguros pentru a garanta drepturile și libertățile persoanei. Dacă punem aceleași mecanisme pentru răspunderea contravențională cheltuielile și timpul de aplicare vor fi cu mult mai mari decât scopurile urmărite, în consecință această formă de răspundere juridică își va pierde efectul (deși pe unele segmente de aplicare a unor proceduri penale greoaie și incerte ea deja a pierdut). Astfel, dimpotrivă, este necesar de adaptat anumite proceduri penale, în special privind drepturile persoanei, la procesul contravențional și de a le reglementa expres în Codul contravențional. Altfel spus pierdem și din claritatea prevederilor (notă: unele prevederi ale procedurii penale nu au sens pentru procedura contravențională) și din sarcinile răspunderii contravenționale. Prin urmare în ultima perioada se observă promovarea unui concept absolut greșit care va „îngloda” răspunderea contravențională, similar cum a fost cu aplicarea în exces a prevederilor de procedură civilă în contenciosul administrativ - au făcut anevoioasă procedura de contencios administrativ și, în rezultat, a fost adoptat noul Codul administrativ. Propunem excluderea modificărilor respective.	Menționăm că prevederile Codului de procedură penală se vor aplica doar în situația în care cele din Codul contravențional nu vor fi în stare să acopere toate procedurile reglementate, fapt ce se face și în prezent, doar că în cazurile expres stabilite de Cod. Ba mai mult, garanțiile procesului penal se aplică și celui contravențional fapt ce rezultă din jurisprudența CtEDO, cauza Ziliberg c. Moldovei (Cererea nr. 61821/00), Guțu c. Moldovei (Cererea nr. 20289/02), potrivit căroră, la examinarea cauzelor administrative, urmează să fie respectate toate exigențele ce derivă din prevederile art. 6 CEDO.
98.	În contextul celor menționate la început și pe parcurs, pentru a asigura într-o măsură mai mare competențe depline și întregi ale APL, propunem introducerea în Proiect a unui nou punct (cum ar fi 51, celelalte fiind renumerotate) care ar expune art. 423¹⁰ din Codul contravențional în următoarea redacție: „Articolul 423¹⁰. Administrația publică locală	Nu se acceptă Având în vedere că propunerea de modificare a art. 423¹⁰ din Codul contravențional care reglementează competența administrației publice locale în calitate de agent constatat prin completarea alin. (1) cu un sir de alte contravenții specifice, fără a determina ce ar sta la baza unei astfel de decizii de modificare, propunerea în cauză

	(1) Contravențiile prevăzute la art. 104¹, 109 alin. (1), 115 alin. (1) și (3), 116, 117, 118, 122, 126, 126¹, 131 alin. (1), 137, 154, art.157 alin.(1)–(3), (5)–(11), art. 173 - 176, 178, 179, 180 alin. (4), (6)- (19), 180¹, 181, 182, art. 226, 227, art.273 pct.4), 9), 91), 11), 15) și 16), art. 274, art. 326 alin.(1) și (11), art. 349 alin. (1), art. 359 și art.364 alin.(1) se constată de către organele specializate ale administrației publice locale. (2) Sînt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale primarul, viceprimarul, arhitectul-șef, șefii și șefii adjuncți ai subdiviziunilor specializate din cadrul administrației publice locale, specialiștii principali și specialiștii superiori din cadrul acestora desemnați de către primar. (3) Procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art. 126¹, 154, art. 157 alin. (7) și (8), art. 273 pct. 9), 9¹), 11), 15) și 16) se remit spre examinare comisiei administrative, iar procesele-verbale cu privire la celelalte contravenții prevăzute la alin. (1) se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente. (4) În cazul constatării contravențiilor prevăzute la art.104¹, 116, 178, 179 și 226, agentul constator este în drept să dispună sistarea executării lucrărilor de construcție și să solicite instanței de judecată aplicarea măsurii de siguranță prevăzute la art. 439⁶. (5) Prevederile prezentului articol pot fi aplicate total sau parțial de autoritățile administrației publice locale, în dependență de resursele disponibile pentru constatarea contravențiilor. În cazul în care autoritățile administrației publice locale nu dispun de resurse suficiente, acestea solicită constatarea	nu poate fi acceptată. Menționăm că, un sir de contravenții au un caracter specific și țin de domeniul de activitate al altor agenți constatori a căror competență, sferă de activitate este mai apropiată obiectului juridic al contravenției și faptei prejudiciabile în sine. Spre exemplu, art. 109 (Încălcarea regimului juridic de protecție al apelor) se constată și de examinează de Inspectoratul pentru protecția mediului. În cazul art. 115 (Degradarea terenurilor, falsificarea informației despre starea și folosirea lor) este exact aceeași situație. Aceleași argumente sun aplicabile și pentru articolele 116-126. Mai mult, stabilirea aplicabilității unei norme juridice în mod parțial invocând lipsa unor resurse necesare pentru constatarea contravențiilor este inadmisibilă. Stabilirea competenței unui sau altui agent constator se face reeșind din sfera de activitate a agentului constator și domeniul în care are loc încălcarea legii ce atrage aplicarea sancțiunilor. Stabilirea unui astfel de principiu de activitate al unui agent constator va duce la aplicarea deficitară a normelor, adoptarea unor decizii diferite în cazuri similare, creșterea toleranței față de încălcările comise, etc.
--	--	---

		contravențiilor de către alți agenți constatați conform competenței.”.	
	99.	Modificarea articolului 439 ⁶ alineatul (4) din Codul contravențional (pct. 56 din Articolul unic din Proiect) nu este clară, respectiv eventual considerăm că cheltuielile APL ar trebui cumva avansate (de exemplu similar executorilor judecătorești), având în vedere că bugetele locale nu pot fi cu deficit.	Precizare Modificarea de la art. 439 ⁶ din Codul contravențional a fost exclus din proiect.
Judecătoria Chișinău (sediul Chișinău)	100.	Articolul 383, Cheltuielile aferente procesului contravențional se completează cu alin. (4) cu următorul cuprins: „Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, în cazul contestării acestuia, achită integral toate cheltuielile statului pentru examinarea contestației în cazul în care se păstrează vinovăția acestuia, indiferent de survenirea sau nu a oricărui termen de prescripție”. Necesitatea completării articolului menționat cu un nou aliniat referitor la încasarea cheltuielilor de judecată din contul petiționarului în beneficiul statului, survine reieșind din numărul foarte mare de contestații examinate anual de către o instanțele de judecată, care la rândul său suportă foarte multe cheltuieli, uneori depășind și bugetul alocat anual. În prezent sunt contestabile toate sancțiunile aplicate, respectiv în cea mai mare parte a acestora se contestă sancțiuni care prevăd amenzi cu valori mici, respectiv cheltuielile statului în astfel de cauze depășesc excesiv de mult valoarea unei amenzi, iar de cele mai multe ori acestea ne fiind achitate inclusiv din cauza parveniri termenului de prescripție. În acest sens, este necesară o expertiză, sau mai multe expertize merceologice, care urmează a fi dispuse de către Ministerul Justiției față de o cauza, sau mai	Nu se acceptă Articolul 20 din Constituție, care reglementează dreptul de acces liber la justiție, își găsește corespondența în dispozițiile articolului 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care garantează dreptul la un proces echitabil. Articolul 2 din Protocolul nr. 7 al Convenției stabilește dreptul la dublul grad de jurisdicție în materie penală. Orice persoană delcarată vinovată de o infracțiune de un tribunal are dreptul să ceară examinarea declarației de vinovăție sau a condamnării de către o jurisdicție superioară. Acest drept poate face obiectul unor excepții în cazul infracțiunilor minore, definite prin lege, sau când cel interesat a fost judecat în primă instanță de către cea mai înaltă jurisdicție ori a fost declarat vinovat și condamnat ca urmare a unui recurs împotriva achitării sale. Considerăm că, modificarea propusă de completare a Codului contravențional limitează dreptul de acces la justiție a contravenientului. Dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise, cu toate acestea, limitările nu trebuie să restricționeze accesul liber pe care îl are un individ în așa fel sau până la un punct în care dreptul de acces să fie afectat în însăși esența sa. Astfel, considerăm că suportarea de către contravenient a

	multe cauze contravenționale, în vederea stabilirii cheltuielilor reale ale statului în realizarea și examinarea unei contestații, respectiv unde sunt implicate mai multe autorități de stat - agenți constatatori, prima instanță, instanță de recurs, lucrători auxiliari, cancelarii, servicii poștale, executori judecătorești, etc., etc. Or este evident că aceste cheltuieli nu acoperă nici cea mai mică parte a amenzii achitate, iar în cazul în care anual se examinează în jur de 10 000 de contestații pe țară, cheltuielile statului sunt colosale în raport cu veniturile la buget din aceleași sancțiuni examinate. Pentru argumentarea acestei modificări este relevantă analogia dreptului penal care este într-o cauzalitate directă cu dreptul contravențional, respectiv în procedura penală existând deja o asemenea prevedere la art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, care expres prevede că, achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare.	cheltuielilor pentru examinarea unui dosar contravențional în situația în care instanța de judecată a menținut decizia de constatare a unei contravenții este o măsură excesivă. Menționăm că, potrivit Ghidului de aplicare a art. 6 CEDO dreptul la un proces echitabil (latura penală): “42. [...] [c]erința plății unei garanții înainte de depunerea unei reclamații privind o amendă pentru exces de viteză, care are scopul de a împiedica utilizarea unei căi de atac dilatorii sau abuzive în materia circulației pe drumurile publice poate reprezenta o restricție legitimă și nu una disproporționată în raport cu dreptul de acces la o instanță [<i>Schneider împotriva Franței</i> (dec.)]. “
101.	Articolul 394, Instanța care înfăptuiește justiția în cauzele contravenționale Aliniatul (1¹), se exclude. Modificarea vine în contextul unificării chestiunii ce ține de competența instanței de judecată, de a examina atât contestația cât și cauza contravențională la locul săvârșirii contravenției.(despre argumentarea acestei poziții este descris în nota de mai jos pentru art.395 CC)	Nu se acceptă Abrogarea art. 394 alin. (1¹) va duce la apariția în procedura de soluționare a cauzelor contravenționale a unui vid legislativ. Or, nu toate autoritățile în calitate de agenți constatatori au reprezentanțe teritoriale în interiorul țării. Mai mult, această prevedere este de ordin procedural care asigură dreptul persoanei de acces la justiție, iar norma în cauză este destinată spre aplicare doar situației în care nu există o autoritate competentă (agentul constator) la nivel local.

	102. Articolul 395, Competența instanței de judecată Alin. (1) pct. 1) lit. a) va avea următorul cuprins: (1) „Instanța judecă: 1) toate cazurile cu privire la contravenții, pentru care sunt prevăzute următoarele sancțiuni: a) - privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate; - privarea de dreptul de a deține anumite funcții; - privarea de dreptul special; - munca neremunerată în folosul comunității; - arestul contravențional; b) cauzele contravenționale în privința minorilor; b¹) cauzele contravenționale în cadrul cărora au fost dispuse măsurile procesuale de constrângere prevăzute la art.432 lit. a) și e); c) cauzele contravenționale în care agentul constator, procurorul propun aplicarea unei măsuri de siguranță dintre cele care urmează: - expulzarea; - demolarea construcției neautorizate și defrișarea arborilor și arbuștilor; - confiscarea specială; - ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport”; Alin. (1¹) va avea următorul cuprins: „Contestația împotriva deciziei în cauza contravențională se examinează de către instanța de judecată în a cărei rază teritorială a fost săvârșită contravenția”. Cu titlul preliminar, în viziunea noastră, ajustările se propun luându-se în considerație faptul că, lit. b) pct. 1) alin. 1) se suprapune cu lit. c) și totodată, referitor la modificarea alin. (1¹), se ia în considerație faptul că în special în procesele-verbale cu privire la	Nu se acceptă Stabilirea competenței exclusive de a examina cauzele contravenționale de către instanța de judecată în cazul în care în calitate de sancțiune sunt - privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate; - privarea de dreptul de a deține anumite funcții; - privarea de dreptul special; - munca neremunerată în folosul comunității; - arestul contravențional; ar fi o soluție nejudicioasă, or spre exemplu la moment majoritatea contravențiilor prevăd în calitate de sancțiune ca alternativă, munca neremunerată în folosul comunității. Acest lucru va îngreuna semnificativ capacitățile instanței de judecată de examinare a unui număr impresionant de mare de cauze contravenționale. În partea ce ține de modificarea art. 395 alin. (1¹), menționăm că problema examinării contestațiilor împotriva deciziilor agenților constatori care au reprezentanțe teritoriale prevederile actuale ale alineatului în discuție sunt suficient de clare. Astfel că, contestația împotriva deciziei în cauza contravențională se examinează de către instanța de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea competentă care a emis decizia. În cazul reținerii spre examinare a unor contestații împotriva deciziilor agenților constatori cu încălcarea competenței teritoriale aceste cauze ar trebui remise conform competenței instanței din teritoriu. În general cauzele contravenționale se soluționează de către autoritatea competentă în a cărei rază teritorială a fost săvârșită contravenția (art. 393 alin. (2). A se vedea suplimentar argumentele de la pct. 101 din tabel.
--	--	--

	contravenții întocmite de către agenții constatați din cadrul Inspectoratului Național de Patrulare, Agenția Națională Transport Auto și alte autorități, care au subdiviziuni teritoriale pe teritoriul RM, se indică adresa sediului central al agentului constatare, contestațiile împotriva deciziilor de aplicare a sancțiunilor contravenționale pentru faptele comise pe întreg teritoriul RM se expediază spre soluționare în Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana. Astfel, în adresa instanței date parvenind un volum excesiv de contestații, formând un volum enorm de lucru, fapt care inevitabil duce la afectarea dreptului justițiabilului la un proces echitabil, sub aspectul respectării termenilor de examinare, mai mult, în cazul dat se formează dificultăți la prezentarea în ședința de judecată atât a agenților constatare, care activează în subdiviziuni din sudul și nordul RM, cât și a celorlalte părți în proces, a căror domiciliu este la o distanță esențială de instanța de judecată și totodată, acest fapt aduce cheltuieli disproporționate pentru deplasarea în ședința de judecată care nu sunt recuperate. Deci, argumentarea de bază fiind ajustarea legislației în vederea respectării principiilor teritorialității și echității la capitolul respectiv cât și repartizării corecte și uniforme a volumului de lucru față de instanțele judecătorești din țară.	
103.	Articolul 425, Probele Din alin. (2) al prezentului articol se exclude sintagma „procesul-verbal cu privire la contravenție” Astfel, necesitatea excluderii noțiunii respective vine în contextul în care - „procesul-verbal cu privire la contravenție”, este calificat drept probă, or conform art. 442, Procesul-verbal cu privire la contravenție	Nu se acceptă Procesul-verbal cu privire la contravenție reprezintă elementul esențial în cadrul unui proces contravențional și servește drept prim mijloc de consemnare a probelor. Procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul

	este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal cu privire la contravenție se încheie de agentul constator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui, respectiv acest act nu poate fi calificat drept probă. Mai mult ca atât, potrivit art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional, procesul-verbal cuprinde fapta contravențională, locul și timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice și astfel, făcând o analogie cu prevederile art. 296 Cod de procedură penală, care prevede că, după prezentarea materialelor de urmărire penală, procurorul, cu excepția cazurilor stipulate la art.516 alin.(1), întocmește rechizitoriul imediat sau în limitele termenului rezonabil, făptuitorului i se aduce ca învinuire procesul-verbal cu privire la contravenție, ce reprezintă fapta ilicită incriminată și respectiv, întru susținerea acestuia, agentul constator urmează să prezinte probe dobândite, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției.	constator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui. Potrivit art. 443 alin. (4) <i>în procesul-verbal se individualizează corpurile delictelor (se descriu forma, mărimea, culoarea, greutatea, alte caracteristici care permit individualizarea lor), indicându-se datele proprietarului și, după caz, măsurile luate pentru valorificarea sau conservarea lor.</i> Procesul-verbal cu privire la contravenție este constituit din două părți constitutive: partea constatoare și partea rezolutivă care cuprinde decizia agentului constator. De aceea, din punct de vedere a calificării ca probă a procesului-verbal cu privire la contravenție în sensul art. 425 din <i>Codul contravențional</i> se va lua partea constatoare a acestuia, dat fiind faptul că în aceasta se prevăd principalele elemente ale faptei săvârșite, locul și timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție, încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției, etc.
104.	Articolul 435, Durata reținerii și condițiile privării de libertate La alin.(1) se propune modificarea termenului de 3 ore la cel de 24 ore, iar alin.(2) se propune a fi exclus: (1) Reținerea nu poate depăși 3 (24) ore, cu excepția cazurilor prevăzute de prezentul articol. Aliniatul (2), în formula propusă prin proiectul de Hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege privind modificarea Codului contravențional al	Nu se acceptă Reținerea în materia contravențională în ordine generală este de 3 ore, iar în cazuri excepționale aceasta poate fi prelungită până la 24 de ore cu autorizarea judecătorului de instrucție. În partea ce ține de procedura anevoioasă de obținere a autorizației de la judecătorul de instrucție în interiorul termenului general de reținere de 3 ore se propune modificarea de la alin. (2) art. 435. Astfel încât autorizarea judecătorului de instrucție va putea fi obținută <i>post factum</i>

		Republicii Moldova, nr. 218/2008, are un grad de precizie nedeterminat, astfel, venim cu recomandarea de modificare a alineatului (1), cu substituirea termenului de reținere „de 3 ore”, cu termenul de reținere,, de 24 de ore”. Modificarea respectivă apare în contextul în care termenul de 3 ore este unul insuficient și care la aplicarea în practică creează dificultăți sub aspectul examinării sau autorizării de către judecătorul de instrucție. La rândul său , necesitatea autorizării termenului de 24 de ore de către judecătorul de instrucție la fel, formează dificultăți în realizare pornind de la modul în care aceste proceduri se înregistrează în instanțe și se examinează de către judecători, or cadrul legal care a fost instituit anterior sub aspectul autorizării din partea judecătorului de instrucție este depășit, astăzi în instanțe nu mai activează un singur judecător de instrucție, modul de repartizare a cauzelor este unul aleatoriu, de durată și care nici sub un aspect, nici teoretic, nici practic nu este realizabil, iar în consecință prevederile la acest alineat devin caduce pe motivul imposibilității de realizare. În contextul celor expuse, alineatul (2) necesită a fi exclus, or, termenul de 24 ore devine un termen general prevăzut drept normă aplicabilă în lipsa necesității a careva autorizări suplimentare, respectiv devine un termen rezonabil în care autoritățile statului vor avea capacitatea de a soluționa toate chestiunile necesare.	pentru legalizarea celor 24 de ore de reținere și doar în situația în care sunt aplicabile literele a)-b) de la același alineat. Având în vedere specificul contravențiilor și caracterului faptei prejudiciabile fiind de un pericol social mai scăzut. În Decizia Curții Constituționale nr. 40 din 26 martie 2019 de inadmisibilitate a sesizării nr.53g/2019 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 435 alin. (2) din Codul contravențional, Curtea a statuat că: „17. Reținerea contravențională constă în limitarea de scurtă durată a libertății persoanei fizice și poate fi aplicată de către autoritățile competente ale statului în cazurile prevăzute în articolul 433 din Codul contravențional. 18. Potrivit articolului 435 din Codul contravențional, reținerea nu poate depăși trei ore, cu excepția cazurilor în care reținerea poate fi aplicată pe un termen mai mare decât trei ore, cu autorizația judecătorului de instrucție, dar nu mai mult de 24 de ore. <i>Astfel, legislatorul a reglementat o altă durată a reținerii contravenționale, având în vedere faptul că contravenția este caracterizată printr-un grad de pericol social mai scăzut decât infracțiunea.</i>”
	105.	Articolul 440, Procesul de constatare a faptei contravenționale și atribuțiile agentului constator Se propune modificarea la Aliniatul (3), a sintagmei -	Se acceptă parțial Art. 440 alin. (3) va avea următorul cuprins: „(3) În cel mult 15 zile de la data sesizării, agentul

	„și să întreprindă măsurile prevăzute de prezentul capitol” cu sintagma - „și să emită o hotărâre motivată” Această modificare vine în contextul în care, la moment prevederile Codului Contravențional nu stipulează expres modul în care agentul constatare urmează să se expună asupra sesizării despre săvârșirea unei presupuse contravenții, la fel nu este stipulat modul în care se soluționează refuzul autorității de stat de a întocmi un proces verbal contravențional și de a emite o decizie de sancționare, or art.448 CC prevede posibilitatea justițiabilului de a contesta „decizia” agentului constatare, iar potrivit noțiunilor operate prin expresia „decizia” se subînțelege doar sancțiunea, deși în acest sens există explicațiile Curții Constituționale, totuși ajustarea legislației în acest sens nu a fost realizată până în prezent. Astfel, prin modificarea propusă, se va acorda justițiabilului dreptul de a contesta hotărârea agentului constatare în instanța de judecată, în ordinea art. 448 Cod contravențional, or indicarea obligației de a emite o hotărâre în acest sens va cuprinde caracterul unui act juridic motivat care va conține elementele de expunere a agentului constatare.	constatare este obligat să verifice sesizarea, să întreprindă măsurile prevăzute de prezentul capitol <i>și să emită decizia asupra cauzei.</i>”
106.	Articolul 448, Contestația împotriva deciziei agentului constatare asupra cauzei contravenționale În conținutul titlului cât și în conținutului întregului articol se propune modificarea sintagmei „decizia/deciziei” după conținut, cu sintagma „hotărârea/ hotărârii” după conținut. Modificarea în cauză este necesară în contextul în	Nu se acceptă Decizia agentului constatare asupra unei cauze contravenționale nu trebuie confundată și privită doar în ceea ce privește aplicarea unei sancțiuni pentru fapta contravențională. Conform art. 447¹ alin. (3) sbp. 6) din Codul contravențional soluția agentului constatare ia forma unei

		care realizarea drepturilor justițiabililor se efectuează prin examinarea integrală inclusiv a hotărârii luate pe caz și anume - proces verbal cu privire la contravenție sau hotărâre de refuz în întocmirea acestuia, respectiv nu puteam vorbi doar despre „decizia” agentului constatator care în noțiunea Codului Contravențional cuprinde doar sancțiunea propriu zisă, cu excepțiile existente, or noțiunea propusă va exclude orice dubii și orice interpretare extensivă în vederea realizării acestui drept, respectiv se va exclude încălcarea drepturilor garantate de art. 13 CEDO privind recursul efectiv și art.6 CEDO privind dreptul la un proces echitabil.	decizii care se referă la: a) încetarea procesului contravențional; sau b) stabilirea vinovăției persoanei privind săvârșirea contravenției imputate și, după caz, aplicarea sancțiunii contravenționale.
	107.	Articolul 454, Termenul de judecare a cauzei contravenționale Se propune modificarea la alin. (1) al prezentului articol și anume sintagma „30 de zile” se modifică cu sintagma- „termen rezonabil” iar aliniatul (2), se exclude. Modificarea propusă vine în contextul în care se impune necesarul de a ține cont de criteriile de apreciere a termenului rezonabil de examinare a cauzei, cum ar fi: complexitatea, comportamentul participanților la proces și anume, termenul de 30 de zile este insuficient pentru a asigura înștiințarea legală a participanților la proces. Mai mult, în prezenta legislație acest termen de 30 zile cuprinde haina unui termen imperativ care este folosit împotriva statului prin intermediul Legii nr.87 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei. Astfel, un exemplu în acest sens este inclusiv situația	Se acceptă parțial Articolul 454 alineatul (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins: <i>„(1) Cauza contravențională se judecă în termen rezonabil dar nu mai mult de 2 luni de la data intrării dosarului în instanța de judecată. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sunt: complexitatea cauzei, comportamentul participanților la proces, conduita instanței judecătorești și a agentului constatator, importanța procesului pentru cel interesat. Respectarea termenului rezonabil de judecare a cauzei se asigură de către instanță.</i> <i>(2) Dacă există temeiuri rezonabile, judecătorul, prin încheiere motivată, poate prelungi termenul de judecare a cauzei cu o lună.”.</i> Reieșind din caracterul mai puțin periculos al faptei contravenționale în comparație cu infracțiunea, având în vedere termenul restrâns de prescripție pentru răspunderea contravențională (un an de zile din momentul săvârșirii contravenției) , excluderea limitei temporale de judecare a

	în care pe parcursul anului 2020 o perioadă îndelungată de tip, din motive independente de voința și posibilitățile instanței de a examina în termen de 30 de zile cauzele contravenționale, acest termen a fost cu mult depășit, iar autoritățile statului urmează să sufere consecințe din motivul acestor stipulări imperative, fapt care poate fi exclus prin excluderea acestui termen, or noțiunea de termen rezonabil întruchipează totalitatea circumstanțelor necesare pentru realizarea și respectarea tuturor drepturilor justițiabililor.	unei cauze contravenționale nu poate fi justificată. Stabilirea unui termen limită de judecare a cauzei contravenționale are, de asemenea și scopul evitării tergiversării nejustificate a procesului, care în acest mod duce la intervenirea termenului de prescripție pentru răspunderea contravențională, iar persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional nu va putea fi sancționată chiar dacă se constată că aceasta a săvârșit o contravenție.
108.	Articolul 455, Participarea la ședința de judecare a cauzei contravenționale 1. Se propune modificarea la alin. (1) a prezentului articol și anume sintagma „citarea” se înlocuiește cu sintagma participarea 2. Articolul respectiv se completează cu aliniatul (2³), cu următorul cuprins: (2³) Agentul constatator asigură prezența la ședința de judecată a făptuitorului și a reprezentantului legal a acestuia, după caz. 3. se propune modificarea alin. (5), astfel: - după cuvintele participarea făptuitorului articolul se completează cu sintagma “ a avocatului.” Modificările propuse țin să ajusteze cadrul legal la acest capitol în vederea asigurării rapide a examinării cauzei contravenționale, la fel în condițiile în care agentul constatator va cunoaște despre o eventuală obligație de prezentarea a făptuitorului în proces va majora responsabilitatea la colectarea datelor personale și la corectitudinea acestora totodată se va urgenta examinarea ținând cont de faptul că ultimii vor avea acces rapid la citarea acestora în proces prin	Se acceptă parțial Art. 455 alin. (5) va avea următorul cuprins: (5) În cazul în care se solicită aplicarea sancțiunii arestului contravențional, participarea făptuitorului și a apărătorului acestuia la ședința de judecare a cauzei contravenționale este obligatorie. Neprezentarea cu rea-voință a făptuitorului și nici a apărătorului acestuia permite aplicarea sancțiunii arestului contravențional în absența acestuia. În ceea ce privește citarea persoanei în cadrul procesului contravențional menționăm că, desfășurarea ședinței de judecată în cadrul căreia se examinează un proces contravențional are loc cu respectarea principiului publicității, oralității, contradictorialității și nemijlocirii. Respectarea tuturor acestor principii ține de competența exclusivă a instanței de judecată sesizate. Citarea persoanei de a participa în cadrul unui proces contravențional reprezintă o obligație pozitivă a statului corelativă dreptului persoanei de a fi citată în mod legal, ceea ce asigură dreptul la apărare efectivă și dreptul de acces la justiție. Obligația de a asigura citarea participantului la un proces

		faptul informării, la fel completarea articolului cu un nou aliniat, duce la micșorarea unor cheltuieli din bugetul statului și la respectarea termenelor rezonabile de examinare a cauzelor contravenționale.	contravențional nu trebuie transmisă agentului constatator a cărui rol constă în examinarea circumstanțelor care întrunesc semnele unei contravenții și a cărui rol s-a încheiat odată cu emiterea unei decizii asupra cauzei contravenționale. Instanța de judecată este autoritatea împuternicită de lege de a realiza obligația pozitivă a statului de a cita orice participant în cadrul unui proces contravențional. Menționăm că, sarcina de a demonstra vinovăția persoanei de comiterea unei contravenții îi revine agentului constatator sau, după caz, procurorului. Transferarea obligației de citare a persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional de la instanță la agentul constatator în situația în care cauze se examinează de instanță, contravine principiului contradictorialității procesului și asigurarea unei bune administrări a justiției.
109.	La Capitolul VIII - PROCEDURA SCRISĂ DE EXAMINARE A CAUZEI CONTRAVENȚIONALE ÎN INSTANȚA DE JUDECA TĂ, sunt necesare modificări esențiale, or la moment această procedură, în redacția existent, este inaplicabilă. 1. La alin.(2) art. 464¹ CC după cuvintele „, privarea de anumite drepturi” alineatul se completează cu sintagma „demolarea și confiscarea specială”. Această completare este necesară pentru a respecta totalitatea drepturilor justițiabililor în condițiile în care aceste acțiuni procesuale de demolare și confiscare specială sunt de o importanță majoră în ce privește aplicarea sancțiunii complementare, respectiv părțile în proces urmează să-și expună poziția cu argumentarea a eventualilor probe suplimentare.	Precizare Demolarea construcțiilor neautorizate și defrișarea arborilor și arbuștilor și confiscarea specială reprezintă măsuri de siguranță și nu sancțiuni contravenționale la care se referă art. 464¹ alin. (2) din Codul contravențional. Măsurile de siguranță se aplică în scopul înlăturării consecințelor faptei, a unui pericol ori pentru prevenirea săvârșirii faptelor contravenționale prevăzute de Codul contravențional , chiar dacă nu sunt întrunite condițiile de tragere la răspundere contravențională. Menționăm că, art. 464² alin. (6) prevede dreptul instanței de judecată de a decide examinarea cauzei contravenționale în procedură ordinară dacă circumstanțele cauzei o cer „(6) Dacă din materialele cauzei rezultă că cauza contravențională nu poate fi examinată în procedură scrisă, instanța de judecată, prin	

			<i>încheiere motivată, care se contestă odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală.”</i>
	110.	La Articolul 464². Examinarea cauzei contravenționale în procedură scrisă, este necesară modificarea conceptuală și anume: Alineatele (2) și (3) din prezentul articol uremază a fi excluse Alin.(4) va avea următorul cuprins: „În cazul în care părțile, refuză aplicarea procedurii scrise, acest fapt se indică expres în procesul verbal contravențional și solicită examinarea cauzei contravenționale în ședință publică, instanța de judecată poate dispune citarea părților dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cauza contravențională în ședință publică, iar examinarea cauzei contravenționale se va desfășura în conformitate cu prevederile capitolului VII din cartea a doua a prezentului cod. Modificările solicitate vor pune în aplicare procedura scrisă, iar obligația agentului constatator și respectiv dreptul părților de a cunoaște despre procedura scrisă și despre posibilitatea de a se expune asupra aplicării sau refuzului aplicării acesteia, va reduce efectiv și semnificativ din cheltuielile statului la aplicarea procedurii scrise, va pune în aplicare această procedură și va reduce esențial din volumul de lucru și repetarea nejustificată a acțiunilor organelor de stat în acest sens. Astfel, persoanele vor cunoaște despre procedura scrisă și vor avea posibilitatea să se expună prin referințe, să prezinte probe suplimentare astfel realizându-și drepturile sale.	Nu se acceptă Norma propusă spre a fi operată în Codul contravențional nu corespunde principiului clarității și în primul rând contravine unui sir de alte norme juridice din cod. Procesul-verbal cu privire la contravenție nu conține anumite prevederi referitoare la alegerea modului de examinare a cauzei contravenționale în instanța de judecată, fapt ce ar contraveni principiului dirigitor al președintelui ședinței de judecată. În cadrul unui proces echitabil nu poate fi admisă citarea unei părți, iar a celeilalte nu. Acest lucru ar contraveni principiului contradictorialității în cadrul procesului contravențional, dar și art. 6 CEDO care garantează dreptul la un proces echitabil. Deciderea asupra desfășurării procedurii în formă scrisă/orală se face prin decizia instanței de judecată cu consultarea prealabilă a tuturor părților implicate în proces.

	111.	Articolul 473, Decizia instanței de recurs Lit. c) de la pct. 2) alin.(1) al prezentului articol, va avea următorul cuprins, după cum urmează: „ c) dispune rejudecarea cauzei în primă instanță numai atunci când nu a fost citat făptuitorul, nu a fost asistat de un avocat în cazurile prevăzute de lege, precum și dacă a constatat încălcări ale prevederilor art. 33—35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător. Necesitatea modificării și completării aliniatului respectiv este dictat de necesitatea asigurării celerității examinării cauzei contravenționale, precum și împiedicarea survenirii termenului de prescripție, or spre exemplu lipsa citării persoanei în instanța de fond nu poate forma obiect al rejudecării, or citarea se efectuează în mod obligatoriu de către instanță și respectiv agent constator în cazurile prevăzute de lege, însă nerecepționarea citației prin rea credință nu poate forma obiect al rejudecării, mai mult la ziua de astăzi este aplicabilă pe scară largă accesarea portalului instanțelor și părțile cunosc despre examinarea cauzelor sale, însă dese ori folosesc prevederile legii în vigoare pentru a tergiversa examinarea cauzelor în vederea parvenirii termenului de prescripție, fapt care nu poate fi tolerat, motiv din care se solicită operarea modificărilor în cauză.	Nu se acceptă În ceea ce privește citarea persoanei de către instanța de judecată, art. 473 alin. (1) sbp. 2) lit. c) stabilește unul din temeiurile de rejudecare a cauzei contravenționale în primă instanță, încălcarea normelor de procedură privind citarea obligatorie a părților. Acest aspect denotă că încălcarea normelor de procedură privind citarea unei părți în cadrul procesului contravențional se referă la obligația statului de a cita persoana și nu la eschivarea persoanei citate de a primi citația adresată acesteia. În acest sens, omiterea de către instituțiile de stat de a-si realiza obligațiile prevăzute de lege constituie temei de rejudecare, întrucât prin necitare, persoanei i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.
Ministerul Economiei și Infrastructurii	112.	La pct.1., Articolul 16. Prin modificările propuse se absolvă de răspundere contravențională persoanele cu funcții de răspundere urmare depășirii vădite a drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege concomitent devenind inaplicabile spre exemplu prevederile art.312 (Abuzul de putere sau abuzul de serviciu) și art.313 (Excesul de putere sau depășirea	Se acceptă Modificarea de la art. 16 a fost exclusă din proiect.

		atribuțiilor de serviciu). Concomitent, argumentarea din Nota informativă la proiect nu este suficientă și nu acordă o explicație relevantă: „Stabilește răspunderea contravențională a subiecților prin nlăturarea unor norme imprevizibile care afectează conduita persoanelor cu funcție de răspundere”. În acest sens, menționăm că argumentarea urmează să prezinte desfășurat aspectele care conferă caracter imprevizibil normelor abrogate și cum aceasta afectează conduita persoanelor cu funcție de răspundere.	
	113.	La pct.3. și pct.4. Modificarea propusă la art.19 și introducerea art. 20¹ sunt acordate prin esență, însă sfera acțiunilor cuprinse în art. 20¹ este mai largă, cuprinzând și ndeplinirea atribuțiilor de serviciu pe lângă executarea ordinului sau dispoziției superiorului de la lit.g) a art.19. Întru evitarea instituirii de norme interpretabile, propunem următoarea redacție a lit. g) a art.19: „g) executarea ordinului sau dispoziției superiorului, sau îndeplinirea atribuțiilor de serviciu”. Concomitent, considerăm oportun de a completa proiectul cu repere generale de apreciere a ilegalității actului superiorului prin ierarhizarea aplicabilității actelor normative. Considerăm că, urmare adoptării modificărilor la art.16 și la art.19, și introducerea art.20¹ deciziile abuzive ale persoanelor cu funcție de răspundere, în cazul în care nu se încadrează în componența unei infracțiuni, riscă să rămână nesanctionate, ceea ce va duce la o creștere a unor astfel de ilegalități. Exemplu: Un Consiliu local decide impunerea taxelor locale pentru suprafața	Se acceptă parțial Modificarea de la art. 16 a fost exclusă din proiect. În partea ce ține de instituirea în Codul contravențional a unor criterii de determinare a caracterului ilegal al dispoziției sau ordinului superiorului considerăm că nu reprezintă o soluție judicioasă, or acest fapt trebuie constatat în fiecare caz în parte în funcție de circumstanțele cauzei fie de instanța de judecată sau de agentul constatatator.

		totală a unităților comerciale contrar prevederilor Legii nr.231/2010 cu privire la comerțul interior, acțiuni prin care vor prejudicia agenții economici impunându-i să achite taxe peste limita admisă de lege (per suprafață comercială). Perceptorii fiscali din cadrul autorităților administrației publice locale se vor vedea obligați să le colecteze. Prin urmare, o decizie ilegală care vădit depășește atribuțiile consilierilor locali va duce la încălcarea legii și de către un executor. Prin suplinirea art.19 cu lit.g) executorul este absolvit de răspundere (daca să considerăm că nu conștientizează caracterul vădit ilegal al deciziei) însă, prin abrogarea lit.b) de la alin.(6) și alin.(7) ale art.16 și consilierii locali sunt absolviți de răspundere. Mai mult ca atât, ca regulă, în practica juridică națională este stabilita următoarea ierarhie a actelor normative, în funcție de forța lor juridică: Constituție, tratate, legi, hotărâri de Guvern și doar apoi dispozițiile și indicațiile (ordinile) superiorilor. Prin urmare, potrivit modificărilor propuse se distorsionează ierarhia aplicării actelor normative după forța lor juridică, fiind prioritizate indirect ordinele sau dispozițiile superiorilor. Astfel, introducerea în acest sens a art.20¹ o considerăm insuficientă fiind pasată către executor aprecierea caracterului vădit sau ne vădit ilegal al ordinului sau indicației superiorului (alin.(2))și a incertitudinii de apreciere prin sintagma nu a știut cu ordinul sau dispoziția sunt ilegale (alin.(1)).	
	114.	La pct. 17., Articolul 177. În titlu, cuvintele „în construcții” de substituit cu cuvintele „în amenajarea teritoriului urbanism și construcții”, La alin. (1): - după cuvintele „documentelor normative” de	Precizare Modificările propuse se regăsesc deja în versiunea art. 177 propusă prin prezentul proiect de lege.

	completat cu cuvintele „în amenajarea teritoriului urbanism și construcții”; - de modificat litera a¹), după cum urmează: „a¹) eschivarea de la asigurarea accesului public la documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului ale unităților administrativ-teritoriale”; - la litera i) după cuvintele „și de urbanism” de completat cu cuvintele „elaborarea și eliberarea certificatelor de urbanism pentru proiectare certificatelor de urbanism informative autoritațiilor de construire/desființare”, cuvintele „și autorizarea construcțiilor” se exclud; La alin. (2): - după cuvintele „documentelor normative” se completează cu cuvintele „în amenajarea teritoriului urbanism și construcții”; - litera d) de expus în următoarea redacție: „proiectarea verificarea expertiza sau efecutare/desființare a construcțiilor fără respectarea prevederilor certificatului de urbanism pentru proiectare autorizăției de construire/desființare și a exigențelor esențiale stabilite prin art. 6 din Legea Nr.721/1996 privind calitatea în construcții”. - la litera i) după cuvintele „incorectă a” cuvintele „documentelor de execuție” de substituit cu cuvintele „documentația de proiect pentru construcție”. Modificările propuse la acest articol vor alinia normele expuse în proiect la prevederile normele existente în: Legea nr.835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului; Legea nr.721/1996 privind calitatea în construcții și Legea nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții.	
115.	La pct. 19., Articolul 196. În dispoziția alin.(13) în	Se acceptă parțial

		scopul de a evita confuzia de asociere a două componente necesare componentei contravenției, fiind pasibile sancționării comercializarea separat de transport și transportarea în sine, se propune de a substitui cuvintele „comercializare și transport” cu cuvintele „comercializare sau transport”. În dispoziția alin.(15) în vederea evitării interpretării stricto sensu și considerării oricărui act care confirmă înregistrarea, precum și evitării modificării Codului la eventuala modificare a cadrului legal special propunem substituirea cuvintelor „certificatului de înregistrare oficială” cu cuvintele „actului care certifică înregistrarea oficială” sau „actului permisiv corespunzător”.	La art. 196 dispoziția alineatului (13) va avea următorul cuprins: „Desfășurarea activităților de producere, depozitare, distribuție, comercializare sau transport a hranei pentru animale în lipsa autorizației autorității competente stabilită de Nomenclatorul actelor permissive din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător și/sau cu încălcarea normelor sanitar-veterinare și/sau fără documente care să ateste calitatea”; În partea ce privește modificarea de la alin. (15) menționăm că, versiunea actuală propusă corespunde legislației conexe aplicabile. Mai mult legea contravențională trebuie să corespundă principiului clarității și previzibilității normei juridice. Suplimentar a se vedea argumentele de la punctul 86 din tabel.
	116.	La pct.28., Articolul 269 La alin.(1) lit.a) și alin.(2) lit.a) întru evitarea confuziei de asociere a două componente distincte ca plasarea pe piață și comercializarea produselor propunem înlocuirea cuvântului „și” cu cuvântul „sau”.	Se acceptă parțial Art. 269 va avea următorul cuprins: „Articolul 269. Încălcarea cerințelor privind producerea, depozitarea, plasarea pe piață, comercializarea produselor alimentare și informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare Încălcarea cerințelor prescrise sau declarate prin: a) producerea, importul, depozitarea, plasarea pe piață sau comercializarea produselor, prestarea serviciilor cu încălcarea cerințelor esențiale (cerințe privind asigurarea inofensivității produselor și serviciilor pentru viața și sănătatea oamenilor) și/sau cu încălcarea cerințelor privind protecția intereselor consumatorilor: informația cu privire la denumirea produsului alimentar, lista ingredientelor, orice ingredient sau adjuvant tehnologic sau substanță care provoacă alergii sau intoleranță,

		utilizat la fabricarea sau prepararea unui produs alimentar și încă prezent în produsul finit, cantitatea de anumite ingrediente sau categorii de ingrediente, cantitatea netă de produs alimentar, informații referitoare la valabilitatea produsului alimentar: data-limită de consum ori data durabilității minimale sau data fabricării și termenul de valabilitate, condițiile speciale de păstrare și/sau condițiile de utilizare, numele sau denumirea comercială și adresa operatorului din domeniul alimentar, țara de origine sau locul de proveniență pentru anumite categorii de produse, instrucțiuni de utilizare, în cazul în care omiterea lor ar îngreuna utilizarea corectă a produsului alimentar, declarația nutrițională, mențiunea privind identificarea lotului se sancționează cu amendă de la 75 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice; b) plasarea pe piață a produselor alimentare perisabile fără indicarea datei-limită de consum ori data durabilității minimale sau datei fabricării și termenului de valabilitate sau după plasarea pe piață a produselor perisabile după expirarea datei-limite de consum sau a termenului de valabilitate se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.”.
117.	Prin scrisoarea MEI nr.05/2-3452 din 31.05.2019, în adresa Ministerul Justiției au fost prezentate	Nu se acceptă Înainte stabilirii în Codul contravențional a unor

	propuneri de modificare a legislației, inclusiv propunerea de a include art.250¹ „Încălcarea legislației și a reglementărilor privind modul de furnizare a serviciilor de acces la Internet”. Modificările date au drept scop protejarea drepturilor utilizatorilor finali ale serviciilor de acces la Internet și sunt propuse în contextul transpunerii prevederilor (i) Regulamentului (UE) nr.2015/2120 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2015 de stabilire a unor măsuri privind accesul la internetul deschis, (ii) de modificare a Directivei 2002/22/CE privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile electronice de comunicații și (iii) a Regulamentului (UE) nr.531/2012 privind roamingul în rețelele publice de comunicații mobile în interiorul Uniunii [transpunerea art.6 „Sanctiuni” din Regulament], în conformitate cu Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană în perioada 2017 – 2019, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1472/2016. Prezentul proiect nu conține propunerea sus-menționată, care face parte din procesul transpunerii Regulamentului (UE) nr.2015/2120 și considerăm necesar reiterarea propunerii respective. Astfel, solicităm repetat completarea proiectului cu art.250¹, în următoarea redacție: „Articolul 250¹. Încălcarea legislației și a reglementărilor privind modul de furnizare a serviciilor de acces la Internet (1) Discriminarea, blocarea, încetinirea, modificarea, restricționarea, interferarea, degradarea,	sanctiuni în materia încălcării legislației privind modul de furnizare a serviciilor de acces la internet, trebuie armonizată legislația națională și anume <i>Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007</i> prin transpunerea Regulamentului (UE) nr. 2015/2120 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2015 de stabilire a unor măsuri privind accesul la internetul deschis și de modificare a Directivei 2002/22/CE privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile electronice de comunicații și a Regulamentului (UE) nr. 531/2012 privind roamingul în rețelele publice de comunicații mobile în interiorul Uniunii. Fapt ce constituie o restanță la implementarea Acordului de Asociere RM-UE.
--	--	--

		restricționarea sau imixtiunea în traficul Internet de către furnizorul de servicii de acces la Internet, indiferent de expeditor și destinatar, de conținutul accesat sau distribuit, de aplicațiile sau serviciile utilizate sau furnizate sau de echipamentul terminal folosit de către utilizatorii finali, se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (2) Neasigurarea transparenței, nediscriminării și proporționalității la punerea în aplicare de către furnizorul de servicii de acces la Internet a unor măsuri rezonabile de gestionare a traficului în conformitate cu legislația, sau menținerea acestor măsuri în vigoare mai mult decât este necesar reieșind din scopul pentru care au fost impuse, se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (3) Neasigurarea publicării de către furnizorul de servicii de acces la Internet, în conformitate cu legislația, a informației privind nivelul de calitate a serviciilor oferite utilizatorilor finali, căile de contestare în cazul oricărei diferențe permanente sau care se repetă la intervale regulate, între performanța reală a serviciului de acces la Internet în ceea ce privește parametri de calitate specificate în contract,	
--	--	--	--

		modul în care orice limitare a parametrilor de calitate a acestor servicii poate influența dreptul utilizatorilor finali de a accesa și distribui informații și conținut, de a utiliza și de a pune la dispoziție aplicații și servicii și de a folosi echipamente terminale la alegere, indiferent de locația utilizatorului final sau a furnizorului, ori de locația, originea ori destinația informațiilor, conținutului, aplicațiilor sau serviciilor, se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”	
	118.	Totodată, propunem completarea art. 249¹ cu următoare alineate: „(5) Refuzul neîntemeiat de a acorda acces pe proprietăți și/sau de utilizare partajată a infrastructurii fizice potrivit prevederilor Legii nr. 28/2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice, se sancționează cu amendă de la 42 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”. (6) Aplicarea tarifelor pentru dreptul de acces pe proprietăți sau de utilizare partajată a infrastructurii fizice, care exced valorile maxime stabilite în baza metodologiei, aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, se sancționează cu amendă de la 42 la 72 de unități convenționale aplicată	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la punctul 117 din tabel. Menționăm că, modificarea Codului contravențional prin completarea art. 249¹ cu sancțiunile propuse va fi posibilă doar după elaborarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 28/2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice în vederea transpunerii Directivei 2014/61/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind măsuri de reducere a costului instalării rețelelor de comunicații electronice de mare viteză în conformitate cu pct. 3.6.24. din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023, aprobat prin HG 636/2019. Fapt ce încă nu a fost realizat.

	persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (7) Discriminarea furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice la oferirea dreptul de acces pe proprietăți sau de utilizare partajată a infrastructurii fizice potrivit prevederilor Legii nr. 28/2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice, se sancționează cu amendă de la 42 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (8) Nerespectarea deciziei de soluționare și/sau mediere a litigiilor dintre furnizorii de rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice și cele dintre furnizorii de rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice și persoanele care dețin sau controlează proprietățile publice sau private, inclusiv infrastructura fizică, legate de obținerea și exercitarea dreptului de acces pe proprietăți și de utilizare a infrastructurii fizice, se sancționează cu amendă de la 42 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. Introducerea sancțiunilor respective este necesară în vederea transpunerii Directivei 2014/61/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind măsuri de reducere a costului instalării rețelelor de comunicații electronice de mare viteză [transpunerea art. 11 „Sancțiuni” din Directivă], în conformitate cu pct. 3.6.24. din Planul de acțiuni al	
--	--	--

		Guvernului pentru anii 2020-2023, aprobat prin HG 636/2019.	
	119.	Întru asigurarea diversificării pedepsei pentru exercitarea activității de întreprinzător fără deținerea unui act permisiv după categoriile actelor și importanței sociale a faptei propunem modificarea art.263. În acest sens propunem completarea proiectului de lege cu un punct nou: „Articolul 263 alineatul (4) va avea următorul cuprins: „(4) Desfășurarea unei activități de întreprinzător fără certificat eliberat de autoritatea competentă în temeiul Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, se sancționează cu amendă de la 60 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere. Se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins: „(4¹) Desfășurarea unei activități de întreprinzător fără autorizație sau licență eliberate de autoritatea competentă în temeiul Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, se sancționează cu amendă de la 100 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și cu amendă de la 200 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”	Nu se acceptă Prevederile propuse de la alineatele (4) și (4¹) se dublează, fiind distribuite în două alineate separate ceea ce nu adaugă plus valoare decât diferențierea dintre certificate, autorizații și licențe, care conform Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător poartă denumirea generică de <i>acte permissive</i>: <i>act permisiv</i> – document sau înscris constatator prin care autoritatea emitentă constată unele fapte juridice și întrunirea condițiilor stabilite de lege, atestând investirea solicitantului cu o serie de drepturi și de obligații pentru inițierea, desfășurarea și/sau încetarea activității de întreprinzător sau a unor acțiuni aferente și indispensabile acestei activități. <i>Actul permisiv poate avea denumirea de licență, autorizație, permis, certificat, aviz, aprobare, brevet, de atestat de calificare (denumite în continuare acte permissive).</i>
Serviciul de Informații și Securitate	120.	Analiza practicii de aplicare a Legii nr. 54/2003 privind contracararea activității extremiste a demonstrat că există o serie de probleme privind aplicarea reglementărilor legislative pe segmentul de contracarare a activității extremiste și, ca rezultat, generarea în societate a unor procese care amenință ordinea publică din Republica Moldova. De	Nu se acceptă Modificarea Codului contravențional prin includerea unei noi componente de contravenție care să se refere la combaterea propagării activității extremiste, trebuie precedată de elaborarea unui proiect de lege de modificare în ansamblu a Legii nr. 54/2003 privind contracararea activității extremiste.

	asemenea, evaluarea procesului de aplicare a legii menționate a scos în evidență insuficiența competențelor legale pentru organele de drept, lipsa normelor care ar stabili careva pedepse pentru unele fapte de propagare a extremismului. Cu toate că art. 7, 11, 12 din legea prenotată stipulează că subiecții care încalcă prevederile legale sunt pasibili de pedeapsă, în fapt nu există un temei juridic pentru tragerea acestora la răspundere contravențională. Actualmente, unica prevedere în Codul contravențional care reglementează subiectul abordat este alineatul (3) din art. 365³, care stabilește aplicarea sancțiunii pentru introducerea în sălile de sport, pe terenurile de sport sau pe stadioane a emblemelor, a steagurilor, a pancartelor sau altor materiale ce conțin simboluri, imagini ori texte cu conținut obscen, discriminatoriu, fascist ori extremist ori difuzarea lor prin orice mijloc în sălile de sport sau pe stadioane. Astfel, se creează o situație confuză și anume că sancțiunea menționată se aplică doar pentru introducerea acestor materiale în săli de sport, stadioane etc., iar demonstrarea, răspîndirea lor în alte locuri publice sau mijloace de informare în masă rămîne nepedepsită. În acest context, propunem completarea Codului contravențional cu următoarele prevederi: „Articolul 365⁴. Propagarea extremismului (1) Propagarea extremismului prin difuzare, etalare, răspîndire sau deținerea în scopurile menționate a materialelor cu caracter extremist interzise prin lege sau incluse în Registrul organizațiilor extremiste și materialelor cu caracter extremist se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități	Legea nr. 54/2003 privind contracararea activității extremiste necesită a fi revizuită integral, pentru a evalua gradul de corespundere a acesteia angajamentelor din domeniul dimensiunii umane ale OSCE, precum și standardelor internaționale ale drepturilor omului. În acest sens, Ministerul Justiției a expediat Biroului OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile omului (denumit în continuare ”ODIHR”) solicitarea de a efectua analiza juridică a unui șir de acte normative diverse și proiecte de modificare a legislației, inclusiv a secțiunilor relevante din Legea din 2003 privind contracararea activității extremiste (denumită în continuare ”Legea”), pentru a asigura concordanța acesteia cu standardele internaționale în domeniul combaterii rasismului, xenofobiei, antisemitismului și intoleranței. În textul expertizei se menționează că „71. Articolul 12(1) din Lege menționează ca încălcarea prevederilor Legii rezultă în tragerea la răspundere penală, administrativă ori civilă. În primul rând, o asemenea sintagmă este extrem de ambiguă și legiuitorii trebuie să facă referire la legile specifice aplicabile, precum și să clarifice care modalități de comportament anume vor rezulta în fiecare tip de răspundere.” Expertiza asupra Legii nr. 54/2003 este disponibilă aici.
--	---	--

		convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 250 de unități convenționale persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 250 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (2) Introducerea pe teritoriul Republicii Moldova, confecționarea, înstrăinarea sau procurarea în scop de înstrăinare sau propagare a materialelor cu caracter extremist interzise prin lege sau incluse în Registrul organizațiilor extremiste și materialelor cu caracter extremist se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 350 de unități convenționale persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a deține anumite funcții pe un termen de la 3 luni la un an, cu amendă de la 250 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an. <i>Notă de referință:</i> prevederile art. 1 din Legea privind contracararea activității extremiste nr. 54/2003: Prin atribute și simboluri fasciste se înțeleg drapelele, emblemele (elementele grafice), insignele, uniforme, sloganurile, formulele de salut, precum și orice alte asemenea însemne ale Partidului Național Fascist (Partito Nazionale Fascista - PNF, 1921-1943) și Partidului Republican Fascist (Partito Fascista Repubblicano - PFR, 1943-1945) din Italia. Prin atribute și simboluri național-socialiste (naziste) se înțeleg drapelele, emblemele (elementele grafice), insignele, uniforme, sloganurile, formulele de salut, precum și orice alte asemenea însemne ale entităților existente în Germania nazistă în perioada 1933-1945	
--	--	---	--

		și ale structurilor subordonate acestora: Partidul Național Socialist Muncitoresc German (Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei - NSDAP, 1919-1945), Eșalonul de protecție (Schutzstaffel - SS), Serviciul de securitate al Reichsführerului SS (Sicherheitsdienst des Reichsführers SS - SD), Poliția Secretă de Stat (Geheime Staatspolizei - Gestapo), Batalioanele de asalt (Sturmabteilung - SA) și Forțele Armate (Wehrmacht). Prin attribute și simboluri ale organizației extremiste se înțeleg drapelele, emblemele (elementele grafice), insignele, uniforme, sloganurile, formulele de salut, precum și orice alte asemenea însemne ale organizației extremiste; Materiale cu caracter extremist - documente ori informații pe suport de hârtie sau pe un alt suport, inclusiv anonime, attribute ori simboluri fasciste, național-socialiste (naziste) sau ale unor organizații extremiste, attribute ori simboluri create prin stilizarea atributelor ori simbolurilor fasciste, național-socialiste (naziste) sau ale unei organizații extremiste, destinate difuzării publice, având drept scop îndemnarea la activități extremiste, argumentarea sau justificarea necesității unor astfel de activități ori justificarea practicii de comitere a unor crime de război sau a unor alte crime în vederea nimicirii totale sau parțiale a vreunui grup etnic, social, rasial, național sau religios.	
	121.	Prin aprobarea Legii nr. 120/2017 cu privire la prevenirea și combaterea terorismului a fost instituit un cadru juridic și organizatoric nou al activității de prevenire și combatere a terorismului în Republica Moldova, a acțiunilor întreprinse de autoritățile	Se acceptă parțial „Articolul 365⁴.” Încălcarea legislației în domeniul protecției antiteroriste (1) Încălcarea prevederilor Regulamentului privind protecția antiteroristă a infrastructurii critice aprobat prin

	publice centrale și locale, de asociațiile și organizațiile obștești, de persoanele cu funcții de răspundere, de alte persoane în legătură cu desfășurarea activității de prevenire și combatere a terorismului. Prevederile legii menționate și actelor normative subordonate acestei legi și anume, Hotărîrea Guvernului nr. 701/2018 „Pentru aprobarea Regulamentului privind protecția antiteroristă a infrastructurii critice”, Hotărîrea Guvernului nr. 996/2018 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și desfășurarea testelor antiteroriste”, stabilesc atât drepturile și obligațiunile ale subiecților, cât și posibilitatea tragerii lor la răspundere pentru neexecutarea prevederilor legale. Deși executarea prevederilor hotărîrilor menționate a fost dispusă Serviciului de Informații și Securitate, la moment lipsesc careva prevederi legale de constrîngere sau sancționare pentru neexecutarea prevederilor legale, fapt ce împiedică executarea de către Serviciu a atribuțiilor profesionale. În acest context, propunem modificarea Codului contravențional prin completarea acestuia cu următoarele prevederi: Art. 365⁵ Încălcarea legislației în domeniul protecției antiteroriste (1) Încălcarea prevederilor legale în domeniul protecției antiteroriste a infrastructurii critice privind dotarea obiectivului de infrastructură critică cu pașaport antiterorist, planul de pază a obiectivului sau nerespectarea condițiilor de evaluare, testare, revizuire și actualizare a acestora se sancționează cu amendă de la 20 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 100	Hotărîrea Guvernului nr. 701/2018 prin lipsa dotării obiectivului de infrastructură critică cu pașaport antiterorist, lipsa planului de pază a obiectivului sau nerespectarea condițiilor de evaluare, testare, revizuire și actualizare a acestora se sancționează cu amendă de la 40 la 80 de unități convenționale persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 80 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (2) Neexecutarea prescripțiilor obligatorii privind înlăturarea neajunsurilor depistate, precum și privind realizarea altor măsuri de asigurare a securității antiteroriste la obiectivul infrastructurii critice emise în conformitate cu Regulamentul privind organizarea și desfășurarea testelor antiteroriste aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 996/2018 se sancționează cu amendă de la 40 la 80 de unități convenționale persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 80 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”
--	--	--

		de unități convenționale persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (2) Neexecutarea prescripțiilor obligatorii privind înlăturarea neajunsurilor depistate, precum și privind realizarea altor măsuri de asigurare a securității antiteroriste la obiectivul infrastructurii critice se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a deține anumite funcții pe un termen de la 3 luni la un an, cu amendă de la 250 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an. <i>Notă de referință:</i> 1) Prevederile Regulamentului privind protecția antiteroristă a infrastructurii critice aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 701/2018: a) pct. 8. Operatorii îndeplinesc următoarele atribuții: asigură dotarea obiectivelor infrastructurii critice din gestiunea sa și a celor incluse în Nomenclator, cu pașaport antiterorist și plan de pază; b) pct. 21. Pentru asigurarea realizării eficiente a ansamblului de măsuri de protecție antiteroristă, fiecare obiectiv inclus în Nomenclator va fi dotat cu pașaport antiterorist, în termen de 30 de zile de la includerea acestuia. c) pct. 22. Actualizarea pașaportului antiterorist se va face odată la 3 ani sau în cazul în care: 1) se schimbă destinația de bază a obiectivului infrastructurii critice; 2) se schimbă adresa juridică a obiectivului infrastructurii critice; 3) se modifică construcția	
--	--	--	--

		obiectivului infrastructurii critice. d)pct. 23. în termen de 90 de zile de la desemnarea obiectivului drept parte componentă a infrastructurii critice, operatorul remite pentru coordonare și aprobare Centrului planul de pază a obiectivului. e) pct. 24. Planul de pază a obiectivului este întocmit și prezentat operatorului de către persoana responsabilă de asigurarea protecției antiteroriste la obiectiv. f) pct. 26. Planul de pază este evaluat, testat, revizuit și actualizat periodic de către administrația obiectivului, la un interval de cel mult 2 ani. 2) Prevederile Regulamentului privind organizarea și desfășurarea testelor antiteroriste aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 996/2018: a) pct. 25. în cazul identificării unor neajunsuri, în termen de 2 luni de la data informării, operatorul obiectivului supus testării este obligat să le înlăture, cu informarea obligatorie în scris a Centrului. b)pct. 26. Neexecutarea prescripțiilor obligatorii privind înlăturarea neajunsurilor depistate, precum și privind realizarea altor măsuri de asigurare a securității antiteroriste la obiectiv atrage răspunderea în conformitate cu legislația în vigoare.	
	122.	În procesul de asigurare a regimului stării de urgență, Serviciul a stabilit cazuri când anumite persoane, prin intermediul rețelelor de socializare sau altor modalități de diseminare în masă a informației, transmiteau mesaje publice ce au menirea de a minimaliza eforturile autorităților statului de contracararea a epidemiei prin infecția COVID -19. Astfel, au fost identificate cazuri de chemare a populației să nu respecte măsurile de profilaxie și prevenire a infecției, de asemenea au fost identificate	Precizare Cu referire la aceste propuneri de modificare a Codului contravențional, Ministerul Justiției a răspuns Serviciului de Informații și Securitate prin scrisoarea nr. 03/3665 din 18 mai 2020. Reiterăm că, problema sancționării faptelor de răspândire a știrilor false trebuie examinată în ansamblu, nu doar în ceea ce privește subiectul bolilor epidemice (în speță a epidemiei cu virusul Covid-19). În acest context, distribuirea informațiilor false trebuie examinată cu

	persoane ce susțin sau justifică o astfel de practică vicioasă. Concomitent au fost stabilite și persoane ce în mod deliberat transmit informații false privind modul de transmitere a infecției COVID -19 sau privind măsurile necesare pentru contracararea acesteia. Difuzarea unor astfel de mesaje duce la crearea unei stări de frică în rîndul populației și conduce la neîncrederea în acțiunile întreprinse de autorități și sistemul modico-sanitar național, avînd drept rezultat răspîndirea în continuare a epidemiei. Totodată, analizînd legislația națională în contextul atragerii la răspundere a persoanele vizate, s-a constatat un vid legislativ în acest domeniu, fapt care limitează posibilitatea autorităților publice de a contracara fenomenul enunțat. Analizînd legislația statelor vecine, constaăm că legiuitorul român a sancționat comunicarea sau răspîndirea, prin orice mijloace, de știri, date sau informații false ori de documente falsificate, cunoscînd caracterul fals al acestora, dacă prin aceasta se pune în pericol securitatea națională, cu închisoarea de la unu la 5 ani. Conform informațiilor din spațiul public, în Bulgaria a fost pus în discuție pentru aprobare completarea Codului penal cu infracțiunea ce vizează că oricine răspîndește informații false despre o boală infecțioasă va fi pedepsit cu pînă la 3 ani de închisoare și o amendă de cel mult 10.000 de leva (5000 de euro). Dacă însă se consideră că urmările negative sunt semnificative, pedeapsa se ridică la 5 ani și amenda la cel mult 50 000 de leva. Codul penal al Kazahstanului, la art. 274 sancționează răspîndirea cu bună știință a informațiilor false care creează pericol de încălcare a ordinii publice sau de	maximă atenție pentru a nu îngrădi nejustificat dreptul la libertatea de exprimare și pentru a nu permite abuzuri. În acest sens, Ministerul Justiției a anunțat inițierea procesului de elaborare a unui proiect de act normativ, prin care urmează a fi operate modificări în unele legi, în vederea contracarării fenomenului de răspîndire a informațiilor false ce afectează securitatea națională. Anunțul este disponibil la adresa: http://justice.gov.md/libview.php?l=ro&idc=184&id=4964
--	---	--

		prejudiciere gravă drepturilor și intereselor legitime cetățenilor sau organizațiilor sau intereselor protejate de jale ale societății sau statului, se sancționează cu amendă, muncă în folosul comunității sau privare de libertate, în cazul săvârșirii acesteia la declararea stării de urgență - de la 3 la 7 ani. În martie 2019 Federația Rusă a completat Codul contravențional cu o normă ce vizează răspîndirea în mijloacele de comunicare în masă, precum și în rețelele informaționale de comunicații electronice, a unor informații de importanță socială, despre care se știe cu certitudine că sunt false, prezentîndu-le ca fiind veridice, creînd astfel pericol de a cauza prejudicii vieții și/sau sănătății persoanei, proprietății, pericol de încălcare în masă a ordinii publice sau pericol bunei desfășurări a activității sau sistării funcționării obiectelor de importanță vitală, infrastructurii de transport sau sociale, organizațiilor de creditare, obiectivelor energetice, industriale sau de comunicații se sancționează persoana fizică de la 30 la 100 mii ruble, persoana cu funcții de răspundere de la 60 la 200 mii ruble, persoana juridică de la 200 la 500 mii ruble. (art. 13.15 alin. (9) Cod contravențional al Federației Ruse) în acest context, propunem completarea Codului contravențional, care va incrimina instigarea sau justificarea nerespectării măsurilor de profilaxie, prevenire și/sau combatere a bolilor epidemice, precum și difuzarea informațiilor false cu privire la răspîndirea, măsurile de profilaxie, prevenire și/sau combatere a bolilor epidemice, și anume: „Articolul 76² . Facilitarea răspîndirii bolilor epidemice	
--	--	--	--

		(1) Distribuirea sau punerea în alt mod la dispoziția publicului a unui mesaj cu intenția de a instiga sau cunoscând că un astfel de mesaj poate instiga la nerespectarea măsurilor de profilaxie, prevenire și/sau combatere a bolilor epidemice sau poate crea pericol pentru sănătatea publică, se sancționează cu amendă de la 450 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an. (2) Distribuirea sau punerea în alt mod la dispoziția publicului a unui mesaj despre recunoașterea practicii de nerespectare a măsurilor de profilaxie, prevenire și/sau combatere a bolilor epidemice sau a altor acțiuni ce creează pericol pentru sănătatea publică ca fiind justă, care necesită a fi susținută sau este demnă de urmat, se sancționează cu amendă de la 450 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an. (3) Distribuirea sau punerea în alt mod la dispoziția publicului a unor informații, despre care se știe cu certitudine că sunt false, privind răspîndirea, măsurile de profilaxie, prevenire sau combatere a bolilor epidemice, se sancționează cu amendă de la 400 la 450 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 800 la 1200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un	
--	--	--	--

		termen de la 3 luni la un an.”	
	123.	Potrivit art. 5 din Legea nr. 271/2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice, urmează a fi supuși verificării, fără careva excepții, toate categoriile de titulari sau candidați la funcții publice stipulate de Lege. Conform conceptului actului legislativ respectiv, este interzisă numirea unei persoane în funcție, pînă la realizarea verificării corespunzătoare potrivit Legii nr. 271/2008. Cu toate acestea o sancțiune care ar penaliza neexecutarea legii nu există, fapt care diminuează eforturile de aplicare a normelor imperative. În acest context, propunem instituirea unei noi componente de contravenție: Articolul 330⁶. Încălcarea prevederilor Legii privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice Numirea în funcție publică a persoanei fără efectuarea preliminară a verificării în conformitate cu prevederile Legii nr. 271/ 2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice, se sancționează cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcții de răspundere, cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.	Nu se acceptă Legea nr. 271/2008 privind verificarea titularilor și candidaților la funcții publice nu reglementează survenirea răspunderii contravenționale aplicate persoanei cu funcție de răspundere în cazul angajării unei persoane fără a avea avizul de verificare a titularului la o funcție publică. Iar potrivit art. 15 alin. (5) din Legea nr. 271/2008 <i>decizia privind incompatibilitatea titularului cu interesele funcției publice servește drept temei pentru eliberarea lui din funcție.</i>
	124.	Reieșind din faptul că, potrivit art. 7 din Legea privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova nr. 753/1999 și prevederilor art. 6 alin. (3) din Legea cu privire la prevenirea și combaterea terorismului nr. 120/2017, contracararea activității extremiste ca parte componentă a asigurării securității naționale, precum și activitatea de prevenire și combatere a terorismului sînt atribuite	Se acceptă parțial Art. 423¹ alin. (1) va avea următorul cuprins: “(1) Contravențiile specificate la art. 261, 262, 365¹, 365² și 365⁴ se constată de către Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova.” În partea neacceptării includerii contravenției de la art. 330⁶ a se vedea argumentele de la pct. 123 din tabel.

		Serviciului, iar conform art. art. 6 din Legea nr. 271/2008, SIS este desemnat în calitate de organ de verificare, se impune completarea art. 423 ¹ din Codul contravențional, cu stabilirea competenței de constatare a contravențiilor prevăzute de art. 330 ⁶ , 365 ⁴ și 365 ⁵ Serviciului de Informații și Securitate.	
	125.	Totodată, urmează a stabili competența MAI de constatare a contravenției de la art. 76 ² completînd în acest sens prevederile art. 400 alin. (1) Cod contravențional.	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la punctul 122 din tabel.
Inspectoratul General al Poliției de Frontieră	126.	Pentru înlăturarea confuziilor, la art. 44 ¹ alin.(1), 399 alin.(1), 451 ¹ alin.(3), 451 ³ alin.(3) lit.b) și c) din Codul contravențional cuvintele „cărții a doua” de înlocuit cu cuvintele „cărții întâi” la forma gramaticală corespunzătoare, deoarece limitele sancțiunilor pentru contravenții se conțin în partea specială a cărții întâi (art.47-373) și nu în cartea a doua.	Se acceptă Modificările sugerate au fost incluse în prezentul proiect de lege.
	127.	Art.446 de completat cu litera „e)” cu următorul conținut: „e) dacă este întocmită chitanța de încasare a amenzii la locul constatării contravenției”. Prevederea este necesară pentru a întări prin reglementările unui act normativ superior pct.2 din Regulamentul privind mecanismul de colectare, gestionare și termenul de virare la bugetul de stat a amenzilor încasate la locul constatării contravenției, aprobat prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr.51 din 23 februarie 2018, coordonat cu Ministerul Finanțelor, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.277-284 din 2018.	Nu se acceptă Faptul că în <i>Ordinul Ministrului Afacerilor Interne nr. 118/2017 cu privire la aprobarea formularului chitanței de încasare a amenzii la locul constatării contravenției</i> la pct. 2) din Instrucțiune (anexa nr. 2) se menționează că agentul constator completează și eliberează chitanța doar în cazul cînd lipsesc circumstanțele enumerate în art. 446 alin.(2) din Codul contravențional, iar contravenientul recunoaște că este vinovat de săvîrșirea contravenției și acceptă să plătească amenda contra chitanță, iar la pct. 2 din <i>Ordinul Ministrului Afacerilor Interne nr. 51/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind mecanismul de colectare, gestionare și termenul de virare la bugetul de stat a amenzilor încasate la locul constatării contravenției chitanța de încasare a amenzii la locul</i>

		<i>constatării contravenției</i> – formular tipizat de document primar cu regim special de strictă evidență, completat și eliberat la locul constatării contravenției, de către agenții constatatori din cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne, care confirmă plata amenzilor și <i>excluce necesitatea întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție</i> nu poate prevala prevederilor din Codul contravențional în vigoare, care este o lege organică complexă. Mai mult, la de la data emiterii ordinelor nr. 118/2017 și 51/2018 Codul contravențional a fost modificat substanțial prin Legea nr. 159/2018 privind modificarea unor acte legislative printre care și art. 446 din același cod. De aceea invocarea argumentului cum că Codul contravențional trebuie modificat în scopul acordării cu prevederile ordinelor invocate nu poate fi reținut. Mai mult, ordinele respective sunt elaborate în vederea organizării executării Codului contravențional, fapt care impune necesitatea actualizării prevederilor ordinelor nr. 118/2017 și 51/2018, or art. 3 alin. (4) lit. a) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative prevede expres că proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune. De asemenea art. 443 alin. (11) stabilește că <i>faptul recunoașterii contravenției și al acceptării sancțiunii stabilite de către agentul constatator se consemnează în procesul-verbal cu privire la contravenție.</i>
128.	Art.447: alin.(1) de expus în următoarea redacție „(1) Chitanța de încasare a amenzii la locul constatării contravenției va cuprinde: a) data, ora și locul de efectuare a plății; b) numele, prenumele, ziua, luna, anul nașterii, codul	Se acceptă parțial „Art. 447 alin. (1) va avea următorul cuprins: (1) În cazul recunoașterii de către persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional a contravenției și acceptării sancțiunii stabilite de către

	personal și domiciliul persoanei sancționate; c) numele, prenumele și calitatea agentului constatatator, autoritatea pe care o reprezintă; d) norma contravențională în al cărei temei este aplicată sancțiunea; e) suma amenzii aplicate; f) suma amenzii încasate; g) semnăturile părților.” De completat cu alin.(1) și alin.(1²) cu următorul conținut: ”(1¹) Chitanța de încasare a amenzii la locul constatării contravenției nu se eliberează în cazul când: a) prin contravenție a fost cauzat un prejudiciu material; b) există corpuri delict pasibile confiscării conform Codului contravențional sau Codului de procedură penală; c) sînt constatate contravenții prevăzute de art.220-245 din Codul contravențional; d) sînt constatate contravenții examinarea cărora nu este în competența subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne.” Chitanța de încasarea a amenzii la locul constatării contravenției este un formular de document cu regim special al Ministerului Afacerilor Interne, care este inclus în Nomenclatorul formularelor tipizate de documente primare cu regim special, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.294 din 17 martie 1998 cu privire la executarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 406-II din 23 decembrie 1997. Reglementările specifice referitoare la chitanța de încasare a amenzii la locul constatării contravenției se conțin în Ordinele Ministerului Afacerilor Interne nr.118 din 5 mai 2017	agentul constatatator, acesta din urmă eliberează chitanța de încasare a amenzii la locul constatării contravenției care conține următoarele: a) data, ora și locul de efectuare a plății; b) numele, prenumele, ziua, luna, anul nasterii, codul numeric personal și domiciliul persoanei sancționate; c) numele, prenumele și calitatea agentului constatatator, autoritatea pe care o reprezintă; d) norma contravențională în al cărei temei este aplicată sancțiunea; e) suma amenzii aplicate; f) suma amenzii achitate; g) semnăturile părților.” <i>Menționăm că, potrivit art. 443 alin. (11) în cazul în care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional recunoaște săvârșirea contravenției și acceptă sancțiunea stabilită în procesul-verbal de către agentul constatatator, procesul-verbal cu privire la contravenție constituie actul de decizie asupra cauzei contravenționale. Faptul recunoașterii contravenției și al acceptării sancțiunii stabilite de către agentul constatatator se consemnează în procesul-verbal cu privire la contravenție.</i> De asemenea, stabilirea sancțiunii sub formă de amendă nu poate fi influențată de existența unui prejudiciu material în urma săvârșirii contravenției fiindcă stabilirea amenzii se face în limitele prevăzute de articolul a cărei dispoziție a fost încălcată. Acestea nu pot influența stabilirea sancțiunii contravenționale sub formă de amendă. Pentru repararea prejudiciului material cauzat prin săvârșirea unei contravenții este disponibilă acțiunea civilă. În situația existenței corpurilor delict prevederile art. 431
--	---	---

		și nr.51 din 23 februarie 2018, ambele fiind coordonate cu Ministerul Finanțelor și publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Chitanța de încasare a amenzii la locul constatării contravenției este pe larg utilizată în cadrul Poliției de Frontieră – subdiviziune a Ministerului Afacerilor Interne. Astfel, în anul 2019 de către agenții constatatori din cadrul Poliției de Frontieră au fost întocmite 3 460 chitanțe, încasările la bugetul de stat prin intermediul acestora constituind 1 825 925 lei.	din <i>Codul contravențional</i> descriu modul în care acestea sunt păstrate, confiscate etc. Nu în ultimul rând aceste prevederi care se propun spre completarea <i>Codului contravențional</i> au fost abrogate prin <i>Legea nr. 159/2018 privind modificarea unor acte legislative</i> , iar autorul propunerii nu argumentează în vreun fel necesitatea revigorării acestora.
Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului	129.	Art.95 alin.(1): - textul „de la 3 la 10” se substituie cu textul „de la 160 la 320 cu”; - textul „de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere” se substituie cu textul „de la 250 la 750 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an”; alin. (2): - textul „de la 6 la 15 unități convenționale aplicate persoanei fizice” se substituie cu textul „de la 90 la 180 unități aplicate persoanei fizice cu privarea dreptului de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an”; - textul „de la 18 la 60” se substituie cu textul „de la 180 la 360 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an”.	Nu se acceptă Lipsa unei argumentări juridice a propunerii de modificare a <i>Codului contravențional</i> în partea majorării substanțiale a sancțiunilor contravenționale, face imposibilă distingerea necesității operării unei astfel de modificări, fapt ce îl determină pe autorul proiectului să nu accepte propunerea în discuție. Propuneri de modificare a sancțiunilor în sensul majorării substanțiale a cuantumului amenzii, în special, vor fi analizate suplimentar, doar în urma prezentării unor argumente ce le justifică (ce determină ineficiența sancțiunii în vigoare, proporționalitatea dintre valoarea socială apărută de norma contravențională și ingerința în dreptul persoanei la proprietate (amenda contravențională) etc.).
	130.	Art.109 alin. (2): - textul „de la 24 la 30” se substituie cu textul „de la 240 la 300”;	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.

	- textul „de la 20 la 40 de ore” se substituie cu textul „de la 160 la 320 de ore”; - textul „de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere” se substituie cu textul „de la 450 la 900 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an”; - textul „de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice” se substituie cu textul „de la 450 la 900 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an”; alin. (3): - textul „de la 12 la 30” se substituie cu textul „de la 120 la 300”; - textul „de la 40 la 60 de ore” se substituie cu textul „de la 160 la 240 de ore”; - textul „de la 60 la 120” se substituie cu textul „de la 450 la 900” și în continuare, se propune excluderea sintagmelor „sau fără” și „în ambele cazuri”; alin. (4): - textul „de la 6 la 18” se substituie cu textul „de la 120 la 300”; - textul „de la 60 la 120” se substituie cu textul „de la 450 la 900”.	
131.	Art.110 alin. (2): - textul „de la 24 la 30” se substituie cu textul „de la 320 la 500”; - textul „de la 240 la 300” se substituie cu textul „de la 900 la 1500”.	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.
132.	Art.111 alin. (2):	Nu se acceptă

	- textul „de la 24 la 30” se substituie cu textul „de la 320 la 500”; - textul „de la 240 la 300” se substituie cu textul „de la 900 la 1500”.	A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.
133.	Art.112 - textul „de la 6 la 12” se substituie cu textul „de la 120 la 320”; - textul „de la 24 la 30” se substituie cu textul „de la 320 la 480”; - textul „de la 60 la 120” se substituie cu textul „de la 480 la 750”.	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.
134.	Art.113 alin. (1): - textul „de la 18 la 24” se substituie cu textul „de la 300 la 500”; - textul „de la 180 la 240” se substituie cu textul „de la 450 la 900”; alin. (2): - textul „de la 18 la 30” se substituie cu textul „de la 300 la 500”; - textul „de la 180 la 240” se substituie cu textul „de la 750 la 1250”. alin. (3): - textul „de la 24 la 30” se substituie cu textul „de la 300 la 500” - textul „de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice” se substituie cu textul „de la 900 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an”; alin. (4): - textul „de la 18 la 30” se substituie cu textul „de la 150 la 250”;	Se acceptă Art. 113 alin. (5) va avea următorul cuprins: „(5) Deversarea, în apele de suprafață, în canalele de irigare și de desecare, <i>pe terenuri, indiferent de modul lor de folosință și în rețeaua publică de canalizare sau în alte locuri neautorizate</i> a apelor uzate neepurate, <i>provenite din activități casnice și non-casnice</i>, a celor poluate termic, a apelor contaminate cu germeni patogeni și cu paraziți, a produselor sau reziduurilor petroliere și a altor poluanți se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.” A se vedea și argumentele de la pct. 49 din tabel. În partea ce ține de modificarea sancțiunilor Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.

	- textul „de la 180 la 240” se substituie cu textul „de la 250 la 500”; alin. (5): - după textul „și de desecare” se completează cu textul „pe terenuri, indiferent de modul lor de folosință și în rețeaua publică de canalizare/în alte locuri neautorizate”; - textul „de la 18 la 30” se substituie cu textul „de la 150 la 250”; - textul „de la 180 la 300” se substituie cu textul „de la 250 la 750”; alin. (6): - textul „de la 18 la 30” se substituie cu textul „de la 150 la 250”; - textul „de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice” se substituie cu textul „de la 750 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an”. Propunem completarea articolului cu un alineat nou, alineatul (5¹) cu următorul cuprins: „(5¹) Deversarea în sistemul public de canalizare fără acordul autorităților competente a apelor uzate provenite din activități casnice și non-casnice evacuate din gospodării de autospeciale se sancționează cu amendă de la 150 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 750 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”	
135.	Art.114 alin. (1): - textul „de la 6 la 12” se substituie cu textul „de la 40 la 90”;	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.

	- textul „de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice” se substituie cu textul „de la 320 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate”; alin. (2): - textul „de la 9 la 12” se substituie cu textul „de la 60 la 150”; - textul „de la 200 la 300” se substituie cu textul „de la 500 la 750”; alin. (4): - textul „de la 42 la 90” se substituie cu textul „de la 120 la 180”; - textul „de la 400 la 500” se substituie cu textul „de la 750 la 900”; alin. (5): - textul „de la 60 la 90” se substituie cu textul „de la 320 la 500”; - textul „de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice” se substituie cu textul „de la 900 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate”;	
136.	Art.115 alin. (1): - textul „de la 6 la 12” se substituie cu textul „de la 120 la 320”; - textul „de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice” se substituie cu textul „de la 480 la 900 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an”; alin. (2):	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.

	- textul „de la 18 la 42” se substituie cu textul „de la 180 la 480”; - textul „de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice” se substituie cu textul „de la 480 la 900 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an”;	
137.	Art.119 alin.(1): - textul „de la 30 la 60” se substituie cu textul „de la 120 la 500”; - textul „de la 180 la 300” se substituie cu textul „de la 900 la 1500” și în continuare, se propune excluderea sintagmelor „sau fără” și „în ambele cazuri”; alin. (2): - textul „de la 6 la 12” se substituie cu textul „de la 60 la 120”; - textul „de la 30 la 60” se substituie cu textul „de la 300 la 500”; alin. (3): - textul „de la 6 la 12” se substituie cu textul „de la 60 la 120”; - textul „de la 30 la 60” se substituie cu textul „de la 300 la 500”; alin. (5): - textul „de la 9 la 18” se substituie cu textul „de la 90 la 180”; - textul „de la 30 la 60” se substituie cu textul „de la 500 la 900”; alin. (6): - textul „de la 12 la 18” se substituie cu textul „de la 120 la 500”;	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.

	- textul „de la 60 la 120” se substituie cu textul „de la 900 la 1500” și în continuare, se propune excluderea sintagmelor „sau fără” și „în ambele cazuri”; alin. (7), textul „de la 24 la 30” se substituie cu textul „de la 500 la 900”; alin. (8): - textul „de la 12 la 18” se substituie cu textul „de la 120 la 180”; - textul „de la 24 la 30” se substituie cu textul „de la 900 la 1500”; alin. (9), textul „de la 90 la 150” se substituie cu textul „de la 900 la 1500”; alin. (10): - textul „de la 24 la 30” se substituie cu textul „de la 240 la 360”; - textul „de la 90 la 120” se substituie cu textul „de la 360 la 900”; alin. (11): - textul „de la 30 la 60 unități convenționale aplicate persoanei fizice” se substituie cu textul „de la 320 la 500 unități aplicate persoanei fizice, după caz cu privarea dreptului de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an”; - textul „de la 150 la 240” se substituie cu textul „de la 500 la 900”.	
138.	Art.120 - după cuvîntul „circulația” se completează cu textul „și comercializarea stratului fertil de sol”; - textul „de la 18 la 24” se substituie cu textul „de la 180 la 320”; - textul „de la 20 la 40 de ore” se substituie cu textul „de la 160 la 320 de ore”; - textul „de la 90 la 150 de unități convenționale	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel. Suplimentar a se vedea argumentele de la pct. 53 din tabel.

	aplicată persoanei juridice” se substituie cu textul „de la 480 la 900 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an”;	
139.	Art.121 - textul „de la 24 la 30” se substituie cu textul „de la 300 la 500”; - textul „de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice” se substituie cu textul „de la 480 la 900 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an”;	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.
140.	Art.122 alin. (1): - textul „de la 24 la 30” se substituie cu textul „de la 250 la 500”; - textul „de la 40 la 60 de ore” se substituie cu textul „de la 160 la 320 de ore”; - textul „de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice” se substituie cu textul „de la 750 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an”; alin. (2): - textul „de la 24 la 30” se substituie cu textul „de la 350 la 500”; - textul „de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice” se substituie cu textul „de la 1250 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.

	luni la un an”; alin. (3), textul „de la 30 la 60 de unități convenționale” se substituie cu textul „de la 750 la 1500 de unități convenționale cu privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an”; alin. (4): - textul „de la 42 la 60” se substituie cu textul „de la 350 la 500”; - textul „de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere” se substituie cu textul „de la 500 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an”;	
141.	Art.123 - textul „de la 24 la 30” se substituie cu textul „de la 300 la 500”; - textul „de la 40 la 60 de ore” se substituie cu textul „de la 120 la 320 de ore”; - textul „de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere” se substituie cu textul „de la 750 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an”; - textul „de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice” se substituie cu textul „de la 750 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an”;	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.
142.	Art.124	Nu se acceptă

	- textul „de la 24 la 30” se substituie cu textul „de la 180 la 300”; - textul „de la 40 la 60 de ore” se substituie cu textul „de la 120 la 320 de ore”; - textul „de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere” se substituie cu textul „de la 500 la 750 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni”; - textul „de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice” se substituie cu textul „de la 500 la 900 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la de la 3 la 6 luni”;	A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.
143.	Art.125 - textul „de la 18 la 30” se substituie cu textul „de la 150 la 350”; - textul „de la 40 la 60 de ore” se substituie cu textul „de la 120 la 240 de ore”; - textul „de la 120 la 180” se substituie cu textul „de la 500 la 750”.	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.
144.	Art.126 - textul „de la 6 la 12” se substituie cu textul „de la 50 la 250”; - textul „de la 20 la 40 de ore” se substituie cu textul „de la 160 la 320 de ore”; - textul „de la 60 la 120” se substituie cu textul „de la 250 la 750”.	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.
145.	Art.127 alin. (1): - textul „cu avertisment sau” se exclude; - textul „de la 3 la 6” se substituie cu textul „de la 50	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.

	la 150”; - textul „de la 20 la 40 de ore” se substituie cu textul „de la 80 la 160 de ore”. alin. (2): - textul „cu avertisment sau” se exclude; - textul „de la 3 la 6” se substituie cu textul „de la 50 la 150”; - textul „de la 20 la 40 de ore” se substituie cu textul „de la 80 la 160 de ore”. - textul „de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice” se substituie cu textul „de la 300 la 750 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la de la 3 la 6 luni”;	
146.	Art.128 alin. (1): - textul „de la 12 la 30” se substituie cu textul „de la 60 la 150”; - textul „de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere” se substituie cu textul „de la 240 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu sau fără, privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni”; alin. (2): - textul „de la 30 la 60” se substituie cu textul „de la 250 la 500”; - textul „de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere” se substituie cu textul „de la 300 la 750 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcții de răspundere cu	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.

	privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an”;	
147.	Art.129 textul „de la 12 la 30” se substituie cu textul „de la 120 la 300”.	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.
148.	Art.130 -În titlu și în partea dispozitivă cuvântul „prisăcilor” se substituie cu cuvântul „stupinelor”. Propunerea în cauză se bazează pe prevederile Legii apiculturii nr.70/2006, care operează cu noțiunea de stupină; -textul „de la 30 la 60” se substituie cu textul „de la 120 la 240”.	Se acceptă parțial Art. 130 va avea următorul cuprins: <i>„Articolul 130. Amplasarea neautorizată a stupilor și a stupinelor pe terenurile fondului forestier sau nerespectarea prescripțiilor din biletul silvic privind amplasarea lor</i> <i>Amplasarea neautorizată a stupilor și a stupinelor pe terenurile fondului forestier sau nerespectarea prescripțiilor din biletul silvic privind amplasarea lor se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”</i> În partea ce ține de modificarea sancțiunilor Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.
149.	Art.131 alin.(1), cuvântul „prisăcii” se substituie cu cuvântul „stupinei”. alin.(4) , textul „producerea pentru comercializare a materialului biologic de prăsilă [regină (matcă) și roi] la stupinele neautorizate (fără licență)” se substituie cu textul „producerea pentru comercializare și comercializarea materialului biologic de prăsilă [regină (matcă) și roi] la stupinele neatestare în categoria de prăsilă”. În contextul legislației actuale, genul de activitate producerea materialului genitor nu mai este licențiat. De asemenea, statul, prin intermediul subvenționării, stimulează înființarea	Se acceptă Art. 131 alin. (4), (5) și (6) vor avea următorul cuprins: „(4) Refuzul nejustificat al persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul autorităților administrației publice locale de ambele niveluri de a atribui terenuri pentru amplasarea stupinelor, reținerea, de către persoanele abilitate, a mijloacelor de transport, ce efectuează transportarea familiilor de albine, pe un timp ce depășește normele în vigoare (15 minute), falsificarea produselor apicole de către producător și/sau comercianți, producerea pentru comercializare, <i>comercializarea</i> materialului biologic de prăsilă [regină (matcă) și roi] la stupinele

	stupinelor de prăsilă și producerea materialului genetic certificat, însă acest efort este zădarnic atâta timp cât la dispoziția apicultorilor va fi material genetic necertificat. Astfel, pentru a evita acest fenomen, nu este suficientă pedeapsa doar pentru producerea pentru comercializare, ci și pentru comercializare, pentru a putea atrage la răspundere atât producătorii nelegali de material genitor, cât și comercianții. alin.(5), textul „Importul materialului biologic de prăsilă [regină (matcă), roi]” se substituie cu textul „Importul, posesiunea și exploatarea materialului genitor”. O asemenea modificare este condiționată de faptul, că impurificarea fonului genetic apicol constituie o problemă gravă. În același timp, clandestin se importă regine de diferite rase, fără vreo evidență, și este dificil de a constata acest fapt, reieșind din dimensiunile acestor insecte. Astfel, intervenția în segmentele lanțului de producere unde este posibil de depistat încălcarea se justifică, în vederea monitorizării comercializării și întreținerii familiilor de albine, pentru a exclude introducerea noilor rase și poluarea fonului genetic autohton. alin.(6), cuvântul „prisăcii” se substituie cu cuvântul „stupinei”.	<i>neatestată în categoria de prăsilă</i> se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (5) <i>Importul, posesiunea și exploatarea materialului genitor</i> ce aparține raselor neomologate și amplasarea familiilor, roiurilor și reginelor (mătcilor) de albine de origine necunoscută în zonele de interdicție înființate în scopul ameliorării calității genetice a familiilor de albine se sancționează cu amendă de la 45 la 54 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (6) Comercializarea produselor apicole în lipsa pașaportului <i>stupinei</i> se sancționează cu amendă de 3 la 6 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 9 la 15 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”
150.	Art.132 textul „de la 6 la 12” se substituie cu textul „de la 60 la 120”.	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.
151.	Art.133 textul „de la 18 la 30” se substituie cu textul „de la 320 la 500”.	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.
152.	Art.134 - textul „de la 18 la 24” se substituie cu textul „de la 150 la 350”; - textul „de la 20 la 60 de ore” se substituie cu textul	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.

	„de la 120 la 240 de ore”; - textul „de la 180 la 240” se substituie cu textul „de la 500 la 750”.	
153.	Art.136 - textul „cu avertisment sau” se exclude; - textul „de la 6 la 12” se substituie cu textul „de la 60 la 120”.	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.
154.	Art.137 alin. (1), textul „de la 6 la 12” se substituie cu textul „de la 60 la 150”; alin. (2): - textul „de la 42 la 120” se substituie cu textul „de la 250 la 500”; - textul „de la 20 la 60 de ore” se substituie cu textul „de la 120 la 240 de ore”; - textul „de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere” se substituie cu textul „de la 300 la 750 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcții de răspundere cu privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an”; - textul „de la 150 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice” se substituie cu textul „de la 300 la 750 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an;	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.
155.	Art.138 textul „de la 12 la 18” se substituie cu textul „de la 120 la 180”.	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.
156.	Art.139 textul „de la 24 la 30” se substituie cu textul „de la 240 la 300”.	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.
157.	Art.140 alin. (1), textul „de la 30 la 60” se substituie cu textul „de la 60 la 150”; alin. (2):	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.

	- textul „de la 60 la 90” se substituie cu textul „de la 180 la 300”; - textul „de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice” se substituie cu textul „de la 300 la 750 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an;	
158.	Art.141 alin. (1): - textul „de la 18 la 30” se substituie cu textul „de la 120 la 240”; - textul „de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice” se substituie cu textul „de la 300 la 750 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la de la 3 la 6 luni”; alin. (2): - textul „de la 24 la 30” se substituie cu textul „de la 120 la 500”; - textul „de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice” se substituie cu textul „de la 500 la 900 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an; alin. (3): - textul „de la 24 la 30” se substituie cu textul „de la 240 la 500”; - textul „de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice” se substituie cu textul „de la 500 la 900 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea dreptului de a	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.

	desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an;	
159.	Art.142 alin. (1): - textul „de la 6 la 18” se substituie cu textul „de la 120 la 240”; - textul „de la 60 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere” se substituie cu textul „de la 300 la 750 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără cu privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la de la 3 la 6 luni”; alin. (2): - după cuvântul „circulația” se completează cu cuvintele „sau comercializarea”; - textul „de la 6 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice” se substituie cu textul „de la 90 la 180 unități aplicată persoanei fizice cu privarea dreptului de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an”; - textul „de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere” se substituie cu textul „de la 360 la 750 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an”. Alin. (3), textul „de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere” se substituie cu textul „de la 360 la 750 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 la	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.

	6 luni”.	
160.	Art.145 - textul „de la 6 la 12” se substituie cu textul „de la 120 la 300”; - textul „de la 180 la 240” se substituie cu textul „de la 500 la 900”.	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.
161.	Art.146 După textul „obiectivele acvatice” se completează cu textul „în rețeaua publică de canalizare”, iar după textul „calității lor” se completează cu textul „depășirea concentrației maxim admisibile de poluanți în apele uzate evacuate”.	Se acceptă parțial Dispoziția art. 146 va avea următorul cuprins: „Nefolosirea instalațiilor, utilajului, aparaturii prevăzute pentru purificarea de poluanți și controlul emisiilor în atmosferă, pentru epurarea apelor uzate ce se evacuează în obiectivele acvatice <i>sau în rețeaua publică de canalizare</i> și pentru controlul calității lor <i>și nedepășirii concentrației maxim admisibile de poluanți în apele uzate evacuate</i> , precum și încălcarea regulilor și instrucțiunilor de exploatare a instalațiilor indicate”. Suplimentar a se vedea argumentele de la pct. 51 din tabel.
162.	Art.149 - textul „de la 24 la 36” se substituie cu textul „de la 240 la 360”; - textul „de la 210 la 300” se substituie cu textul „de la 500 la 900”.	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.
163.	Art.153 textul de la 6 la 12” se substituie cu „de la 60 la 300”;	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.
164.	Art.154 alin.(1): - textul „deșeurilor industriale, de construcție, menajere” se substituie cu textul „deșeurilor provenite din gospodărie, deșeurilor similare care provin din activități comerciale, industriale și administrative”. O asemenea modificare se propune ținând cont de terminologia Legii nr.209/2006 privind deșeurile; - textul „de la 12 la 24” se substituie cu textul „de la 80 la 150”; - textul „de la 120 la 180” se substituie cu textul „de	Se acceptă parțial Art. 154 alin. (1) va avea următorul cuprins: „(1) Nerespectarea modului stabilit de colectare, păstrare, transport, depozitare, ardere, neutralizare și evacuare, inclusiv în obiectivele acvatice, în subsol etc., a deșeurilor industriale, de construcție, <i>biodeșeuri, deșeuri municipale și de altă natură</i> se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de pînă la 60 de ore, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale

la 400 la 600”. alin.(2): - textul „de la 24 la 48” se substituie cu textul „de la 80 la 150”; - textul „de la 180 la 240” se substituie cu textul „de la 600 la 800”. alin.(3): - după cuvîntul „evacuare” se va completa cu cuvintele „tratare, eliminare”; - textul „de la 18 la 30” se substituie cu textul „de la 60 la 120”; - textul „de la 60 la 120” se substituie cu textul „de la 600 la 800”. alin.(4): - textul „de la 24 la 30” se substituie cu textul „de la 50 la 80”; - textul „de la 60 la 120” se substituie cu textul „de la 100 la 250”; - textul „de la 180 la 300” se substituie cu textul „de la 400 la 500”. alin.(5): - cuvîntul „evidență” se substituie cu textul „clasificare și ținare a evidenței”; - textul „dărilor de seamă” se substituie cu textul „rapoartelor anuale și informațiilor”; - textul „de la 24 la 30” se substituie cu textul „de la 80 la 120”; - textul „de la 120 la 180” se substituie cu textul „de la 400 la 600”. alin.(6): - textul „transportul, păstrarea și prelucrarea” se substituie cu textul „colectarea, transportarea, tratarea și eliminarea”;	aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.” Suplimentar a se vedea argumentele de la pct. 55 și 129 din tabel. Dispoziția art. 154 alin. (3) va avea următorul cuprins: „Depozitarea arbitrară sau în locuri interzise ori utilizarea unor alte procedee de evacuare, <i>tratare sau eliminare</i> a deșeurilor fără autorizația autorităților abilitate.” Dispoziția art. 154 alin. (6) va avea următorul cuprins: „Transmiterea deșeurilor periculoase unor persoane fizice sau juridice care nu dețin licențe (autorizații) pentru <i>colectarea, transportarea, tratarea și eliminarea lor</i>.” Dispoziția alin. (7) va avea următorul cuprins: „(7) Nerespectarea regimului și a regulilor de exploatare a instalațiilor de prelucrare și neutralizare a deșeurilor, a locurilor de depozitare ori de înhumare a deșeurilor industriale, <i>biodeșeuri, deșeuri municipale și de altă natură</i> ”. Dispoziția alin. (10) va avea următorul cuprins: „(10) Neasigurarea <i>sortării, colectării, tratării și evacuării deșeurilor, neatingerea ținutelor minime de recuperare sau reciclare a deșeurilor, precum și</i> admiterea stocării deșeurilor de orice proveniență”. Se completează cu alineatele (12)-(14) cu următorul cuprins: „(12) Nerespectarea cerințelor de gestionare a deșeurilor periculoase privind: <i>a) etichetarea, ambalarea și clasificarea;</i> <i>b) reclassificarea ca deșeuri nepericuloase;</i> <i>c) amestecarea cu alte categorii de deșeuri;</i>
---	---

- textul „de la 18 la 30” se substituie cu textul „de la 80 la 150”; - textul „de la 180 la 240” se substituie cu textul „de la 600 la 800”. alin.(7): - textul „deșeurilor industriale, menajere” se substituie cu textul „deșeurilor provenite din gospodărie, deșeurilor similare care provin din activități comerciale, industriale și administrative”. O asemenea modificare se propune ținând cont de terminologia Legii nr.209/2006 privind deșeurile; - textul „de la 30 la 42” se substituie cu textul „de la 110 la 200”; - textul „de la 240 la 300” se substituie cu textul „de la 700 la 900”. alin.(8): - textul „de la 18 la 30” se substituie cu textul „de la 150 la 550”; - textul „de la 60 la 120” se substituie cu textul „de la 800 la 1000”; alin.(10): - textul „colectării și evacuării deșeurilor” se substituie cu textul „sortării, colectării, tratării și evacuării deșeurilor, inclusiv și atingerea minime de recuperare sau reciclare”; - textul „de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere” se substituie cu textul „de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an”; alin.(11): - textul „de la 30 la 60” se substituie cu textul „de la	<i>d) colectarea, transportarea și depozitarea temporară se sancționează cu amendă de la 100 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.</i> <i>(13) Nerespectarea cerințelor prevăzute la art.12 alin. (5)-(7) din Legea nr. 209/2006 privind deșeurile de către producătorii și distribuitorii de produse se sancționează cu amendă de la 40 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.</i> <i>(14) Lipsa autorizației de mediu pentru gestionarea deșeurilor pentru activitățile de colectare, transportare, tratare, depozitare și eliminare a deșeurilor se sancționează cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.”.</i>
--	---

	50 la 80”; - după textul „răspundere.” se completează cu textul „cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an”. În vederea implementării prevederilor Legii nr.209/2006 propunem completarea art.154 cu alineate noi, cu următorul cuprins: „(12) Nerespectarea cerințelor de gestionare a deșeurilor periculoase privind: a) Etichetarea, ambalarea și clasificarea; b) Reclasificarea ca deșeuri nepericuloase; c) Amestecarea cu alte categorii de deșeuri; d) Colectarea, transportarea și depozitarea temporară se sancționează cu amendă de la 400 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an. (13) Nerespectarea cerințelor de către producătorii și distribuitorii de produse prevăzute la art.12 alin.(5)-(7) din Legea nr.209/2006 privind deșeurile se sancționează cu amendă de la 500 la 750 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an. (14) Livrarea și primirea deșeurilor, inclusiv a deșeurilor periculoase, în vederea eliminării lor, în lipsa contractului încheiat cu agentul economic autorizat, se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de	
--	---	--

	ore, cu amendă de la 500 la 700 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an. (15) Lipsa autorizației de mediu pentru gestionarea deșeurilor pentru activitățile de colectare, transportare, tratare și eliminare a deșeurilor, inclusiv prin depozitare se sancționează cu amendă de la 650 la 800 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.”	
165.	Art.156 - textul „de la 30 la 60” se substituie cu textul „de la 240 la 360”; -după textul „aplicată persoanei fizice,” se completează cu textul „cu amendă de la 360 la 750 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni”. - textul „de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice” se substituie cu textul „de la 500 la 900 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.
166.	Art.182- textul „de la 30 la 60” se substituie cu textul „de la 180 la 360”; - textul „de la 20 la 60 de ore” se substituie cu textul „de la 120 la 240 de ore”; - textul „de la 120 la 180” se substituie cu textul „de la 360 la 750”;	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel.

	- textul „de la 240 la 300 ” se substituie cu textul „de la 750 la 1500”.	
167.	Art.189 alin.(3): -textul „avertizarea deținătorilor de albine ” se substituie cu textul „înștiințarea prealabilă a autorităților publice locale despre perioada și termenele de aplicare”; -textul „de la 6 la 12” se substituie cu textul „de la 18 la 30”; -textul „de la 9 la 18” se substituie cu textul „de la 48 la 90”.	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la pct. 129 din tabel. În plus, nu poate fi distinsă necesitatea înștiințării autorităților publice locale de fiecare dată când persoana fizică sau juridică utilizează în mod legal, produsele de uz fitosanitar. Acest lucru ar reprezenta o regulă împovărătoare pentru agenții economici.
168.	Art.196 Conform pct.19 al proiectului se propune completarea art.196 cu noi alineate. În acest context la alin.(14) propunem substituirea textului „furajelor medicamentate” cu textul „furajelor cu conținut medicamentos”. Subsecvent, propunem următoarele modificări: -în titlu cuvintele „regulile și” se exclud; alin.(1) va avea următorul cuprins: „(1) Încălcarea normelor și a măsurilor sanitar-veterinare privind bunăstarea și sănătatea animalelor, ocrotirea sănătății publice și profilaxia antropozoonozelor se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 9 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.” alin.(2), cuvintele „ profilaxie generală” se substituie cu cuvântul „biosecuritate”, iar cuvintele „și valorifică” se exclud. alin.(9): - după cuvântul „certificate” se completează cu textul „sanitar-,, iar cuvântul „starea” se substituie cu	Se acceptă parțial Titlul art. 196 va avea următorul cuprins: „Încălcarea normelor sanitar veterinar” Alin. (1) art. 196 va avea următorul cuprins: “(1) Încălcarea normelor sanitar-veterinare, a măsurilor sanitar-veterinare și a indicațiilor legale ale specialiștilor veterinarilor privind asigurarea ocrotirii sănătății animalelor, folosirea și întreținerea lor corectă, ocrotirea sănătății omului și profilaxia antropozoonozelor, încălcarea altor exigențe reglementate prin normele sanitar-veterinare și a actelor normative în domeniul medicinei veterinare se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 9 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.” Dispoziția alin. (2) va avea următorul cuprins: “Nerespectarea măsurilor de biosecuritate privind împrejmuirea, amenajarea, întreținerea și funcționarea dezinfectoarelor, vestiarelor și filtrelor-vestiar în exploatații zootehnice, în locurile de aglomerare a animalelor și în unitățile care produc, prelucrează, depozitează produse alimentare, precum și dezinfecția,

	cuvîntul „sănătatea”, după textul „la mișcarea animalelor și” cuvîntul „a” se substituie cu cuvîntul „transportarea”; - textul „de la 9 la 18” se substituie cu textul „de la 30 la 60”; - textul „de la 18 la 60” se substituie cu textul „de la 90 la 150”; alin.(10), cuvîntul „reglementărilor” se substituie cu cuvintele „cerințelor de calitate”. Dispoziția alin.(11) va avea următorul cuprins: „(11) Eliberarea de către operatorii din domeniul alimentar a documentelor privind conformitatea calității, siguranța și igiena produselor alimentelor sau a subproduselor de origine animală destinate consumului uman fără buletin de analiză eliberat de laboratorul propriu autorizat sau de alte laboratoare autorizate”.	dezinsecția și deratizarea cu substanțe interzise, efectuarea acestor lucrări în alt mod decît cel stabilit de autoritatea veterinară competent” Dispoziția art. 196 alin. (9) va avea următorul cuprins: “Desfășurarea activității sanitar-veterinare neautorizate ori fără certificate sanitar-veterinare cu privire la sănătatea animalelor, la inofensivitatea produselor alimentare, la mișcarea animalelor și transportarea produselor alimentare, la utilizarea metodelor și mijloacelor care pot influența sănătatea animalelor, inofensivitatea produselor ori indemnitatea mediului, la utilizarea mijloacelor de transport pentru transportul animalelor și al produselor alimentare” Dispoziția alin. (11) va avea următorul cuprins: „Eliberarea de către operatorii din domeniul alimentar a documentelor privind conformitatea calității, siguranța și igiena produselor alimentelor sau a subproduselor de origine animală destinate consumului uman, fără buletin de analiză, eliberat de laboratorul propriu autorizat sau de alte laboratoare autorizate”.
169.	Art.196¹ Conform pct.20 al proiectului se propune modificare art.196¹ . În acest propunem suplimentar următoarele modificări la: alin.(2) cuvîntul „rețetelor” se substituie cu cuvîntul „prescripțiilor”. alin.(5) cuvîntul „reambalarea” se substituie cu textul „divizarea, ambalarea/reambalarea sau modificarea formei de prezentare a”. alin.(6) după cuvîntul „producerea” se completează cu cuvintele „depozitarea, transportarea”, iar cuvintele „aditivilor furajeri” se substituie cu cuvintele „aditivilor pentru hrana animalelor”.	Se acceptă Dispoziția alin. (2) art. 196¹ va avea următorul cuprins: „Încălcarea regulilor de prescriere a <i>prescripțiilor veterinare</i> și de eliberare a produselor farmaceutice de uz veterinar” Dispoziția alin. (6) va avea următorul cuprins: „Nerespectarea prevederilor legale care reglementează producerea, distribuția, <i>depozitarea, transportarea, comercializarea și utilizarea produselor farmaceutice de uz veterinar, a aditivilor pentru hrana animalelor</i>”.
170.	Propunem completarea Codului Contravențional cu	Nu se acceptă

	un articol nou, articolul 196², care va avea următorul cuprins: „Articolul 196². Încălcarea normelor de clasificare și identificare a carcaselor (1) Eliberarea sau retragerea autorizației de clasificator cu încălcarea normelor stabilite în lege se sancționează cu amendă de la 60 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere. (2) Nerespectarea de către unitățile de sacrificare a obligațiilor de clasificare și identificare a carcaselor de bovine, porcine și ovine se sancționează cu amendă de la 45 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (3) Nerespectarea de către unitățile de sacrificare a obligației de a dispune de un clasificator autorizat se sancționează cu amendă de la 35 la 70 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (4) Nerespectarea de către unitățile de sacrificare a obligațiilor de înregistrare și prezentare autorității de supraveghere și control a informației privind prețurile pentru carcasele clasificate sau prezentarea eronată a informației se sancționează cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (5) Împiedicarea accesului inspectorului desemnat de autoritatea de supraveghere și control pentru verificarea corectitudinii clasificării carcaselor se sancționează cu amendă de la 35 la 70 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (6) Clasificarea incorectă a carcaselor de bovine, porcine și ovine se sancționează cu amendă de la 35 la 70 de unități	Prevederile articolului propus spre completarea Codului contravențional dublează art. 158² din același cod.
--	---	---

		convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.” În contextul propunerii înaintate vă comunicăm, că în anul 2017 Parlamentul a adoptat Legea nr. 27/2017 privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine, însă până în prezent acest act normativ nu a fost implementat nici de autoritățile statului responsabile de supravegherea și controlul pe acest segment, nici de operatorii din businessul alimentar care au obligația de a implementa sistemul de clasificare a carcaselor, instituit prin Legea nominalizată. În aceste condiții, crescătorii de animale suportă pierderi din cauza remunerării neechitabile a producției livrate, abatoarele achitând per kg de masă vie și nu în dependență de calitatea sau categoria carcasi. De asemenea sunt dezavantajați și consumatorii de carne-materie primă care achiziționează carcase, aceștia fiind nevoiți să plătească pentru o categorie medie a carcaselor, de multe ori artificial majorată, în loc să achiziționeze loturi de carcase cu o anumită categorie la prețuri echitabile.	
	171.	Propunem completarea art. 326 cu un alineat nou, alineatul (7) cu următorul conținut: „(7) Neîndeplinirea obligațiilor, prevăzute de legislația în vigoare, privind înregistrarea arendei se sancționează cu amendă de la 6 la 12 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale aplicată persoanei juridice, cu amendă de la 18 la 24 aplicată persoanei cu funcție de răspundere.” Art. 1293 alin.(5) din Codul civil nr. 1107/2002, stabilește că arendașul, în termen de 3 luni de la data	Se acceptă parțial Art. 326 se completează cu alineatul (1²) cu următorul cuprins: „(1²) Neîndeplinirea obligației, prevăzute de art. 1293 din Codul civil, privind înregistrarea arendei terenurilor agricole încheiate pe un termen de pînă la 5 ani inclusiv la primăria localității în a cărei rază teritorială se află terenul se sancționează cu amendă de la 6 la 12 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale aplicată persoanei juridice.”.

		încheierii contractului de arendă, asigură notarea arende conform alin. (1) din articolul dat sau, după caz, asigură înregistrarea arende conform alin. (4), iar nenotarea are ca efect inopozabilitatea contractului față de terț. Astfel, ținând cont de prevederile art. 1293 alin. (6) din Codul Civil, în caz de neînregistrare a arende în termenul nominalizat arendașul poartă răspunderea prevăzută de lege.	
Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației	172.	La punctul 25 din Proiect este oportun de fi completat art. 250 din Cod contravențional cu un alineat nou – (1²) – cu următorul cuprins: „(1²) Nerespectarea reglementărilor din domeniul comunicațiilor electronice și poștale se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 50 la 70 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”. <i>Explicație</i> Conform titlului articolului 250, se sancționează inclusiv și „încălcarea reglementărilor”, or, în textul articolului, aceste fapte ilicite nu își găsesc consacrare. Astfel, pentru a asigura o mai bună aplicare a reglementărilor din domeniul comunicațiilor electronice și poștale, dar și pentru un spor de rigoarea normativă, stabilirea drept contravenție a „nerespectării reglementărilor” în domeniile specifice ar trebui prevăzute în cuprinsul respectivului articol.	Nu se acceptă Propunerea de completare a art. 250 cu un nou alineat în versiunea anexată nu corespunde principiului clarității și previzibilității normei juridice, fapt ce o face inacceptabilă.
	173.	Este necesar de a completa Codul contravențional cu un articol nou – 259² – cu următorul cuprins: „Articolul 259². Neîndeplinirea hotărârilor/ deciziilor Agenției Naționale pentru Reglementare în	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la punctul 88 din tabel.

	Comunicații Electronice și Tehnologia Informației Neîndeplinirea în termenul stabilit a unei obligații, a unei condiții sau a unei prescripții impuse printr-o hotărâre/ decizie a Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, aprobate/ emise în limita domeniilor de competență atribuite prin lege, se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”. <i>Explicație</i> ANRCETI este abilitată prin lege de a emite decizii obligatorii sau de reglementare în domeniile de competență atribuite prin lege. În acest context, ANRCETI trebuie să dispună, în mod clar și fără echivoc, de autoritatea de a impune sancțiuni adecvate, efective, proporționale și cu efect de descurajare (disuasive) în cazul în care condițiile legii sunt încălcate de către destinatarii acestor decizii. Cu atribuții similare sunt abilitate alte autorități de reglementare/ autonome – a se vedea art. 74³, art. 163¹, 330³ a II-a teză din Codul contravențional.	
174.	Punctul 46 din Proiect se propune de a fi revizuit, parțial, după cum urmează: „46. Articolul 410: la alineatul (1), textul ”art. 246-259¹” se substituie cu textul „art. 246-259²”, textul „art. 273 pct.1), 2), 4), 6), 10)–14)” se	Se acceptă parțial Competența ANRCETI de a constata contravențiile de la art. 273 se menține, iar în proiect au fost făcute modificările propuse. Art. 410 alin. (1) și (1¹) vor avea următorul cuprins: „(1) <i>Contravențiile prevăzute la art.55³, 84, 246–259¹, art.273 pct.1), 4), 6), 10), 11), art. 278 pct. 1), 2), 4), 5),</i>

	substituie cu textul „art.273 pct.1), 4), 6), 10), 11)”, textul „art. 276,” se exclude, textul „278-281” se substituie cu textul „art. 278 pct. 1), 2). 4), 5), art. 279-281”; la alineatul (1¹), textul ”art. 246-259¹” se substituie cu textul „art. 246-259²”, textul „art. 273 pct.1), 2), 4), 6), 10)–14)” se substituie cu textul „art.273 pct.1), 4), 6), 10), 11)”, textul „278-281” se substituie cu textul „art. 278 pct. 1), 2). 4), 5), art. 279-281”. <i>Explicație</i> Considerăm inoportun de a exclude din competențele ANRCETI soluționarea contravențiilor din art. 273 din Cod contravențional, în contextul în care autoritatea este abilită în baza Legii privind protecția consumatorilor nr. 105/2003 , a Legii privind supravegherea pieței în ceea ce privește comercializarea produselor nealimentare nr. 7/2016 , precum și a Legii privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității nr. 235/2011 cu protejarea drepturilor consumatorilor, atât sub aspectul că sunt utilizatori de servicii de comunicații electronice, precum și de produse (mărfuri) de telecomunicații (în special de echipamente terminale). În același context, ANRCETI este abilitată de a supraveghea piața echipamentelor terminale de telecomunicații, inclusiv sub aspectul punerii (în mod corespunzător) acestora la dispoziția utilizatorilor. În acest context se propune de a se menține competența ANRCETI de a soluționa contravențiile din art. 273 din Cod, cu concretizările ce de rigoare.	<i>art. 279-281, art.283 alin. (1) și art.344 se constată și se examinează de către Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației.</i> <i>(1¹) Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației constată și examinează contravențiile prevăzute la art.55³, 84, art.273 pct.1),4), 6), 10), 11), art. 278 pct. 1), 2), 4), 5), art. 279-281, art. 283 alin.(1) și art. 344, săvârșite în domeniile de activitate ce țin de competența sa.”</i>
--	---	---

		Totodată, în contextul completării Codului cu articol nou – art. 259 ² – este necesar de a reflecta acest aspect în prevederile ce țin de competențele ANRCETI în sfera contravențională.	
Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal	175.	La data de 19 aprilie 2019 CNPDCP a recepționat demersul Ministerului Justiției prin care a fost solicitată formularea propunerilor cu argumentările de rigore, pentru modificarea Codului contravențional. Prin răspunsul nr. 01-05/1669 din 24 iunie 2019, CNPDCP a emis mai multe propuneri de amendamente la Codul contravențional, pe vectorul protecției datelor cu caracter personal și competenței funcționale a CNPDCP (anexa). În rezultatul examinării amendamentelor propuse prin hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege privind modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova, nr. 218/2008 (număr unic 263/MJ/2020-autor Ministerul Justiției) a fost reținută lipsa includerii propunerilor formulate de CNPDCP prin răspunsul instituțional nr. 01-05/1669 din 24 iunie 2019, pentru modificarea și completarea legislației contravenționale. În ordinea celor expuse, CNPDCP accentuează importanța esențială a includerii amendamentelor propuse în proiectul de lege privind modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova, pentru buna realizare a competenței de agent constatat și pentru realizarea fluentă a atribuției de control asupra conformității prelucrării datelor cu caracter personal. În această ordine, CNPDCP susține și reiterează propunerile pentru modificarea Codului contravențional propuse prin răspunsul instituțional	Precizare Proiectul de lege în discuție a fost elaborat în baza propunerilor care au fost expediate în adresa Ministerului Justiției de toți subiecții cu competențe în domeniu contravențional. La faza de definitivare a primei versiuni a prezentului proiect de lege, toate propunerile de modificare au fost analizate din mai multe puncte de vedere, inclusiv a oportunității acestora, a clarității și previzibilității normei propuse. Având în vedere că unele modificări propuse de autori nu corespundeau scopului urmărit sau nu s-a putut determina oportunitatea lor, acestea nu au fost acceptate și nu au fost incluse în proiect. În partea ce ține de organizarea unei ședințe interministeriale, menționăm că Ministerul Justiției a fost și rămâne deschis tuturor oportunităților de a discuta în mod constructiv asupra oricărei propuneri de modificare. Însă înainte de organizarea unei astfel de ședințe, proiectul urmează a fi supus suplimentar procedurii de avizare repetată.

		nr. 01-05/1669 din 24 iunie 2019 și solicită includerea acestora în proiectul de lege privind modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova, nr. 218/2008 (număr unic 263/MJ/2020- autor Ministerul Justiției). Adițional la cele notate în contextul precedent, propunem organizarea unei ședințe interinstituționale în vederea analizei cadrului de propuneri elaborat de către CNPDCP la proiectul de lege privind modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova.	
Ministerul Finanțelor	176.	Pct.4 din proiect. La art.20¹ alin.(l), textul „Răspunderii contravenționale pentru fapta săvârșită este supusă persoana care a emis ordinul sau dispoziția ilegală” presupune faptul că va fi atrasă la răspundere contravențională o persoană care nu a săvârșit nemijlocit fapta contravențională, ceea ce nu corespunde principiilor procesului contravențional. Or, după cum prevede art.32 din Codul contravențional, sancțiunea contravențională se aplică persoanei care a săvârșit contravenția, astfel se propune excluderea acestuia. La art.20¹ alin.(4), cuvintele „actelor juridice emise de autoritatea publică” urmează a fi substituite cu cuvintele „actelor administrative individuale sau normative emise de autoritatea publică” pentru a fi adus în concordanță cu Codul administrativ nr. 116/2018.	Nu se acceptă Prevederea de la art. 20¹ alin. (1) propusă prin prezentul proiect de lege prin care <i>răspunderii contravenționale pentru fapta săvârșită este supusă persoana care a emis ordinul sau dispoziția ilegală</i> corespunde principiului caracterului personal al răspunderii contravenționale. Cu titlu de exemplu, menționăm că Codul penal la art. 44 alin. (2) reglementează subiectul infracțiunii care întrunește calitatea de autor al infracțiunii. Astfel, se consideră <i>autor</i> persoana care săvârșește în mod nemijlocit fapta prevăzută de legea penală, precum și <i>persoana care a săvârșit infracțiunea prin intermediul persoanelor care nu sînt pasibile de răspundere penală din cauza vârstei, iresponsabilității sau din alte cauze prevăzute de prezentul cod.</i> Din formularea normei juridice la care facem referire se înțelege că autor al unei infracțiuni se consideră persoana care a săvârșit infracțiunea prin intermediul unei alte persoane de exemplu în cazul în care infracțiunea este săvârșită prin constrângere fizică sau psihică (art. 39) ori în cazul executării ordinului sau dispoziției superiorului (art. 40¹).

		Considerăm că circumstanțele descrise supra sunt aplicabile și în cazul Codului contravențional. Art. 20 ¹ alin. (4) a fost exclus din proiect.
177.	Pct.27 din proiect. Nu poate fi susținută abrogarea art. 266 alin.(2), deoarece această prevedere vizează sancționarea persoanelor fizice înregistrate, pentru neplata primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă în termenul stabilit de legislație, altele decât cele înregistrate de către organul înregistrării de stat, de către notarii publici, avocații, executorii judecătorești, mediatorii, administratorii autorizați, interpreții și/sau traducătorii autorizați. Astfel, în anexa nr.2 din Legea nr. 1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, sînt indicate categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, care se asigură în mod individual. Prevederile actuale din art. 266 alin. (2) prevăd sancționarea contravențională a categoriei de persoane pentru neplata primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă.	Se acceptă parțial Art. 266 alin. (2) va avea următorul cuprins: „(2) Neachitarea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă în termenul stabilit de Legea nr. 1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală se sancționează cu amendă de la 10 la 25 de unități convenționale.”.
178.	Pct.31 din proiect. Art.295 alin. (1) în redacția propusă nu se susține, deoarece utilizarea sintagmei „în sectorul bugetar”, generează interpretarea acesteia, ca fiind aplicabilă doar față de sectorul bugetar, nu și pentru persoanele juridice de drept privat. La art.295, alin.(6) se propune să fie expus în următoarea redacție:	Se acceptă parțial Dispoziția art. 295 alin. (1) va avea următorul cuprins: „Nerespectarea cerințelor legislației referitor la modul de ținere a contabilității și de aplicare a standardelor de contabilitate și a normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară, elaborare și aplicare a politicilor contabile”.

	„(6) Prezentarea de situații financiare care nu corespund caracteristicilor calitative a acestora se sancționează cu amendă de la 10 la 20 unități convenționale aplicată persoanei responsabile de ținerea contabilității și raportarea financiară, cu amendă de la 20 la 30 unități convenționale aplicată persoanei juridice.” Alin. (6) și (7) vor fi renumerotate și vor deveni alin.(7) și, respectiv, alin.(8). Este notabil că redacția alin.(6) se conține în propunerile de modificare a Codului contravențional cu referință la art. 295, care au fost prezentate anterior prin scrisoarea Ministerului Finanțelor nr. 13-06/467 din 31.12.2019 și cuprinde sancțiuni pentru prezentarea situațiilor financiare care nu corespund caracteristicilor calitativi a acestora, stabilite în Legea contabilității și raportării financiare nr.287/2017 (pentru entitățile din sectorul corporativ) și Legea contabilității nr. 113/2007 (pentru autoritățile/instituțiile bugetare). La art. 295 alin.(7) și (8), se propune ca amenda aplicată persoanei juridice să constituie de la 25 la 75 unități convenționale și respectiv de la 75 la 100 unități convenționale. Propunem completarea art. 295 cu alin. (9) în redacția prevăzută la art.295 alin.(3¹) din Codul contravențional referitor la sancționarea pentru neîntocmirea actului de achiziție de produse din fitotehnie și/sau horticultura și/sau de obiecte ale regnului vegetal și/sau includerea în acesta a datelor neveridice.	În partea ce ține de modificarea alin. (6), norma propusă nu corespunde principiului clarității și previzibilității legii. Norma propusă prin prezentul proiect de lege stabilește care sunt acele încălcări ale modului de prezentare necorespunzătoare a rapoartelor financiare. Majorarea sancțiunilor de la alin. (7) și respectiv (8) nu este justificată în nici un mod, de aceea propunerea nu poate fi acceptată. Art. 295 în redacția propusă de prezentul proiect de lege a fost completat cu alin. (8) cu următorul cuprins: <i>„(8) Neîntocmirea actului de achiziție de produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau de obiecte ale regnului vegetal și/sau includerea în acesta a datelor neveridice se sancționează cu amendă de la 20 la 40 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 20 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”.</i>
179.	La art. 298 din Codul contravențional se propune completarea alineatului (3) cu următorul cuprins:	Nu se acceptă Modificarea propusă la art. 298 alin. (3) din Codul

	„organizarea neconformă a sistemului de control intern managerial și a funcției de audit intern, neprezentarea în termen a rapoartelor privind controlul intern managerial și rapoartelor cu privire la activitatea de audit intern, precum și nepublicarea în termen a declarației de răspundere managerială”. Necesitatea stabilirii unor sancțiuni pentru nerespectarea prevederilor Legii nr.229/2010 privind controlul financiar public intern derivă atât din gradul redus de conformare a entităților publice cu cerințele prevăzute la art.14, 16, 19 și 29 din Legea enunțată, cât și din lipsa pîrghiilor de sporire a nivelului de responsabilizare și de răspundere managerială a factorilor decizionali la nivelul entităților publice.	contravențional nu se încadrează după obiectul juridic în norma în vigoare, care se referă la modul de aprobare a bugetului repartizat instituției/autorității bugetare.
	180. Pct. 35 din proiect. La art.353, se propune completarea normei, în sensul sancționării jignirilor premeditate realizate nu doar în considerarea colaboratorilor organelor de drept, a persoanelor împuternicite cu executarea hotărîrilor judecătorești, dar și în privința funcționarilor publici.	Nu se acceptă A se vedea argumentele de la punctul 75 din tabel.
	181. Pct.43 din proiect. La art.402 se propune substituirea cifrei „295” cu textul „295 alin.(1)-(6)”, deoarece aplicarea sancțiunilor pentru încălcările prevăzute de art. 295 alin.(7)-(8) se va efectua de Biroul Național de Statistică.	Se acceptă parțial Art. 402 alin. (1) va avea următorul cuprins: (1) Contravențiile prevăzute la art.263, art.266 alin.(6), art.272¹ alin.(1), (2), (4)–(6) și (12), art.273 pct.5) și 5¹), art.275 alin.(2), art.277 alin.(2), (3), (6), (8) și (9), art.277¹ alin.(1), (2) și (4), art.288, 289, 290, 291, 293¹, 293² alin.(1), (2) și (3), art.295¹, 297, 297¹, 298, 299, 301¹, 311, 327¹ se examinează conform competenței, de către autoritatea administrativă de inspectare financiară din subordinea Ministerului Finanțelor sau de către Serviciul Fiscal de Stat. Contravențiile prevăzute la art.293, 295 alin. (1)–(5), (7) și (8), 349 alin.(1) se examinează de către autoritatea administrativă de inspectare financiară sau,

			după caz, de Serviciul Fiscal de Stat, în funcție de organul care le-a constatat.”
	182.	Pct.49 din proiect. La art.419 alin.(l) textul „la art.294 alin.(4) și (5)” urmează a fi substituit cu textul „art.295 alin.(7)-(8)”.	Se acceptă parțial Art. 419 alin. (1) va avea următorul cuprins: „(1) Contravențiile prevăzute la art. 295 alin. (6) și art. 330 se constată și se examinează de către Biroul Național de Statistică și centrele regionale pentru statistică.”
	183.	Pct.55 din proiect. La art.439 ⁶ alin.(4) nu este prevăzut textul modificărilor propuse.	Precizare Modificarea de la art. 439 ⁶ din Codul contravențional a fost exclus din proiect.
	184.	Considerăm că proiectul urmează a fi completat cu un punct ce vizează intrarea în vigoare a modificărilor propuse.	Se acceptă Articolul II din proiect va avea următorul cuprins: „ Articolul II. – Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a două luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”
	185.	Suplimentar, informăm că la solicitarea Ministerului Justiției nr.03/4075 din 19 aprilie 2019, Ministerul Finanțelor a propus, prin răspunsul nr.15-06/450 din 18.06.2019, unele modificări/completări la Codul contravențional. Astfel, în cazul în care propunerile respective nu sunt la etapa promovării printr-un alt proiect de act normativ, solicităm includerea acestora în proiectul vizat. Totodată, în vederea respectării pct.201 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.610/2018, solicităm prezentarea spre avizare a proiectului definitivat (în baza propunerilor autorităților/instituțiilor interesate).	Se acceptă Ministerul Justiției respectă prevederile legale referitoare la asigurarea transparenței în procesul decizional și va remite spre avizare în mod repetat prezentul proiect de lege în temeiul pct. 201 din <i>Regulamentul Guvernului</i> aprobat prin <i>Hotărîrea Guvernului nr. 610/2018</i> .
Consiliul de Integritate	186.	Lipsă de obiecții și sau propuneri.	
Agenția Rezerve	187.	Lipsă de obiecții și sau propuneri.	

Materiale			
Comisia Națională a Pieței Financiare	188.	Lipsă de obiecții și sau propuneri.	
Inspectoratul de Stat al Muncii	189.	Lipsă de obiecții și sau propuneri.	
Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	190.	Lipsă de obiecții și sau propuneri.	

Ministru

Fadei NAGACEVSCHI